

ההתפתחויות בחקלאות ישראל בשנת 2010

- סיכום ביניים -

רפי שטרנליכט

עריכה: עליזה ד'זק

אייר תשע"א, מאי 2011

תוכן עניינים

3	מבוא.....
3	עיקרי הממצאים.....
5	הייצור החקלאי וערכו.....
6	ענפי הצומח.....
8	ענפי בעלי חיים.....
16	מבנה הייצור החקלאי.....
16	התוצר המקומי.....
17	הכנסה נובעת מהחקלאות.....
17	הכנסות החקלאים.....
18	ההיקף והמבנה של המועסקים בחקלאות.....
19	מדדי מחירים לצרכן .....
21	היקף השימוש בתשומות בשנת 2010.....
22	מדדי מחירים של תשומות בחקלאות.....
24	תנאי הסחר בחקלאות.....
26	היצוא החקלאי הטרי.....
26	תמורות ביצוא - מרכיבים עיקריים.....
28	סחר חוץ של פירות וירקות טריים מישראל - יעדים נבחרים.....
28	יבוא של פירות וירקות טריים לאיחוד האירופי (EU-27).....
28	יצוא של פירות וירקות טריים מהאיחוד האירופי (EU-27).....
30	יבוא של פירות וירקות טריים מישראל לאיחוד האירופי (EU-27).....
31	יבוא פירות (כולל הדרים) לשוק הרוסי.....
31	צריכה של תוצרת חקלאית טרייה במדינות ה-OECD.....
33	נספח א': הייצור החקלאי וערכו - לוחות מפורטים.....
49	נספח ב': היצוא החקלאי וערכו - לוחות מפורטים.....

מבוא

עם פרסום נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2010, אנו מביאים בעבודה זו סקירה ראשונית של עיקרי ההתפתחויות בחקלאות בישראל בשנת 2010.

העבודה מתבססת על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, על הסקירות השנתיות של מדריכי שה"מ ודיווחים של חוקרי השווקים בחטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה.

בהמשך נפרסם דו"ח שנתי על החקלאות והכפר 2010, שהוא דו"ח רחב ומקיף.

עיקרי הממצאים

○ שנת 2010 מסמנת הרעה יחסית במצבה של החקלאות ובמצבם של החקלאים, כפי שבא לביטוי בירידה ריאלית בערך הייצור (-1.9%), ירידה בהכנסה נובעת מחקלאות (-9.7%), קיטון ביתרה לבעלי המשקים (-17.4%), הרעה בתנאי הסחר (-0.1%), ירידה בצמיחת הענף, ירידה ניכרת בהכנסה הממוצעת של בעלי המשקים (-18.1%) וירידה בהכנסתם היחסית בהשוואה לעלות שכיר במשק.

התפתחויות אלה לוו בירידה במספר המועסקים בחקלאות (-4.0%), בזה מועסקים ישראלים (-0.7%) ועובדים לא ישראלים (עובדי שטחים וזרים) (-8.3%). לעומת זאת נרשמה עליה ריאלית ביצוא החקלאי (+3.4%) ועליית חלקו בערך הייצור.

○ ערך הייצור החקלאי הסתכם בשנת 2010 בכ-26.5 מיליארד ש"ח מבטא ירידה ריאלית של 1.9% לעומת 2009. בכלל זה חלה ירידה ריאלית של 2.5% בענפי הצומח וירידה ריאלית של 0.7% בענפי בעלי חיים.

○ ערך היצוא החקלאי הטרי (במונחי תמורה ליצרן) גדל ריאלית בשנת 2010 ב-3.4% ומשקלו בכלל הייצור החקלאי עלה לרמה של 20.2% בהשוואה ל-19.3% בשנת 2009 (ובהשוואה לכ-28% בתחילת שנות ה-80). במונחי ערכי פו"ב שוטפים הסתכם היצוא החקלאי הטרי ב-1,359.5 מיליון דולר בשנת 2010 לעומת 1,229.9 מיליון דולר בשנת 2009 ומשקלו בכלל היצוא של המשק הלאומי ירד לכ-2.3% לעומת 2.6% בשנת 2009.

○ בשנת 2010 חלה נסיגה של כ-9.7% בצמיחת הענף (שינוי כמותי בתוצר המקומי הגולמי) בהשוואה לעליה של 15.4% בשנה הקודמת ובהשוואה ל-4.6% שער צמיחת המשק הלאומי.

○ נרשמה ירידה ריאלית בהכנסות החקלאים כפי שמשקף בירידת חלקה של היתרה לעבודה עצמית הון ורווח לבעלי המשקים (-17.4%). וירידה בהכנסה היחסית (-6.9%) של מועסק בחקלאות בהשוואה לעלות שכיר במשק בשנת 2010 לעומת שנת 2009.

○ בתנאי הסחר נרשמה ירידה מתונה (-0.1%) בשנת 2010 לעומת שיפור של (+9.8%) בשנת 2009.

○ במספר המועסקים נרשמה ירידה של 4.0% (קיטון של 2,700 מועסקים) שהושפעה השנה בעיקר מצמצום במספר עובדי שטחים ועובדים זרים. חלקם של המועסקים ישראלים עלה ל-58.5% בכלל המועסקים בענף לעומת 56.6% בשנת 2009. מספר המועסקים הזרים נאמד ב-21.9 אלף המהווים כ-34.4% מסה"כ המועסקים בחקלאות בשנת 2010 בדומה לחלקם בשנת 2009. מספר עובדי שטחים קטנו בכ-24.5% וחלקם ירד ל-7.1% לעומת 9.0% בשנת 2009.

לוח 1: חשבון ענף החקלאות בשנים 2008 - 2010 ערך ומבנה (מיליוני ש"ח של 2010 ובאחוזים)

מבנה			מיליוני ש"ח			סעיפים		מס
2010	2009	2008	2010	2009	2008			
100.0	100.0	100.0	26,486.3	27,024.4	26,622.1	1=2+3	תפוקה חקלאית כוללת	1
61.2	61.7	58.3	16,207.4	16,675.5	15,520.5		א. גידולים	2
38.8	38.3	41.7	10,278.9	10,349.0	11,101.6		ב. בעלי חיים	3
59.0	55.5	65.0	15,630.3	14,986.8	17,300.6	4=5+6	תשומה כוללת	4
51.9	47.9	56.9	13,757.4	12,948.9	15,146.9		א. תשומה קנויה	5
7.1	7.5	8.1	1,872.8	2,037.9	2,153.6		ב. בלאי	6
48.1	52.1	43.1	12,728.9	14,075.5	11,475.1	7=8+6	תוצר מקומי גולמי	7
41.0	44.5	35.0	10,856.0	12,037.7	9,321.5	8=1-4	תוצר מקומי נקי	8
2.0	2.1	3.1	522.1	566.7	833.1		תקבולים נוספים לענף	9
43.0	46.6	38.1	11,378.1	12,604.2	10,154.6	10=8+9	הכנסה נובעת מחקלאות	10
19.4	18.7	19.3	5,136.5	5,046.0	5,148.3		מזה: שכי"ע	11
23.6	28.0	18.8	6,241.6	7,558.0	5,006.0	12=10-11	יתרה לעבודה עצמית הון וריבית	12

מקור: למ"ס.

לוח 2: חשבון ענף החקלאות בשנים 2008 - 2010 (שינוי באחוזים, כל שנה לעומת קודמתה)

ערך ריאלי *			מחיר ריאלי *			כמות			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(1.8)	1.5	2.2	0.3	(3.4)	6.1	(2.1)	5.1	(3.7)	תפוקה חקלאית כוללת
(2.5)	7.5	(5.0)	2.0	(3.2)	3.6	(4.4)	11.1	(8.3)	א. גידולים
(0.7)	(6.8)	14.2	(2.3)	(3.8)	9.9	1.7	(3.1)	3.9	ב. בעלי חיים
4.3	(13.4)	7.0	(0.8)	(11.2)	8.5	5.1	(2.4)	(1.4)	תשומה כוללת
6.2	(14.6)	7.0	0.4	(12.0)	10.3	5.8	(2.9)	(3.0)	א. תשומה קנויה
(8.1)	(5.4)	6.9	(8.4)	(6.4)	(2.3)	0.3	1.1	9.4	ב. בלאי
(9.6)	22.7	1.1	0.1	6.3	1.2	(9.7)	15.4	(0.1)	תוצר מקומי גולמי
(9.8)	29.1	(0.2)	1.7	8.9	2.0	(11.3)	18.6	(2.2)	תוצר מקומי נקי
(7.9)	(32.0)	82.9							תקבולים נוספים לענף
(9.7)	24.1	3.7							הכנסה נובעת מחקלאות
1.8	(2.0)	3.4							מזה: שכי"ע
(17.4)	51.0	3.9							יתרה לעבודה עצמית הון וריבית
			(0.1)	9.8	(3.8)				תנאי הסחר בחקלאות

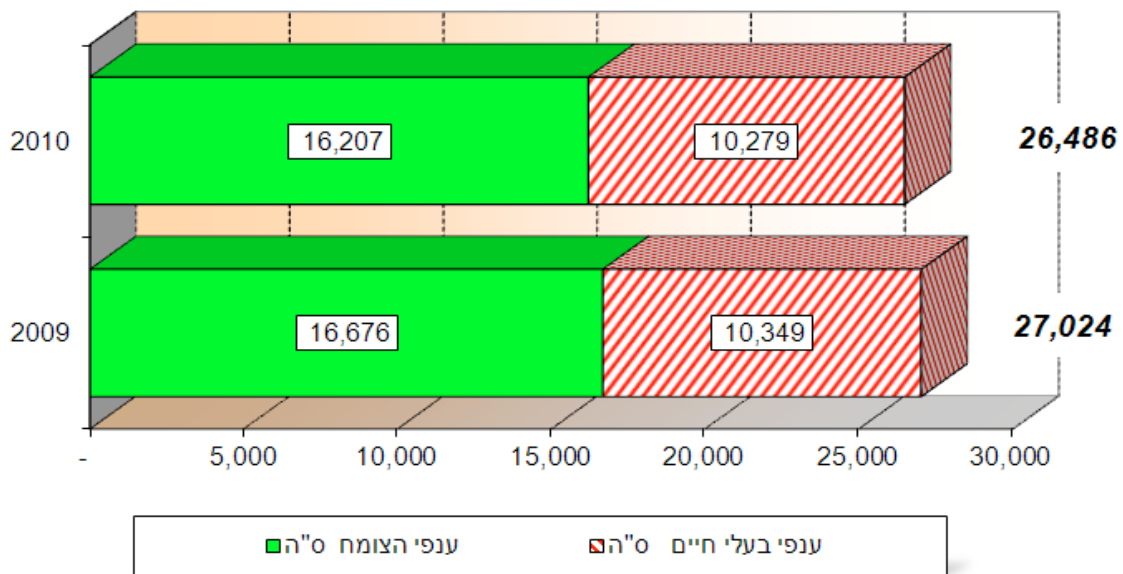
* מותאם למדד המחירים לצרכן
מקור: למ"ס.

הייצור החקלאי וערכו

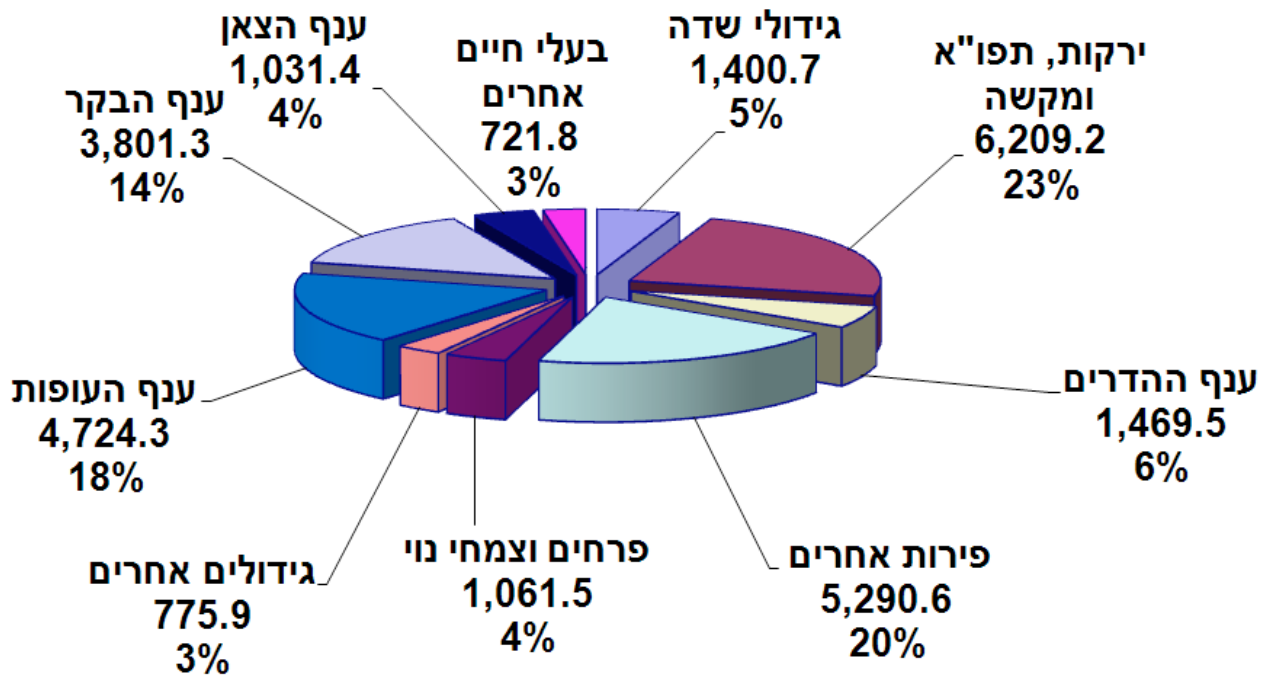
ערך הייצור החקלאי הסתכם בשנת 2010 בכ-26.5 מיליארד ש"ח, לעומת 27.0 מיליארד ש"ח ב-2009. נתון זה מבטא ירידה ריאלית של 1.8% בהשוואה לשנת 2009, לעומת עלייה של 1.5% בשנת 2009 בהשוואה לשנת 2008. הירידה בערך הייצור בשנת 2010 נבעה מירידה כמותית של 2.1% ועליית מחיר ריאלי של 0.3%. בכלל זה ירד ערך הייצור של ענפי הצומח ב-2.5% וירד בענפי בעלי חיים בכ-0.7%. בתפוקת ענפי הצומח הייתה ירידה כמותית של 4.4% ועליית מחיר ריאלי של 2.0%. בענפי בעלי חיים הייתה עליה כמותית של 1.7% וירידה במחיר הריאלי של 2.3% בהתאמה.

להלן פירוט ענפי המשנה העיקריים.

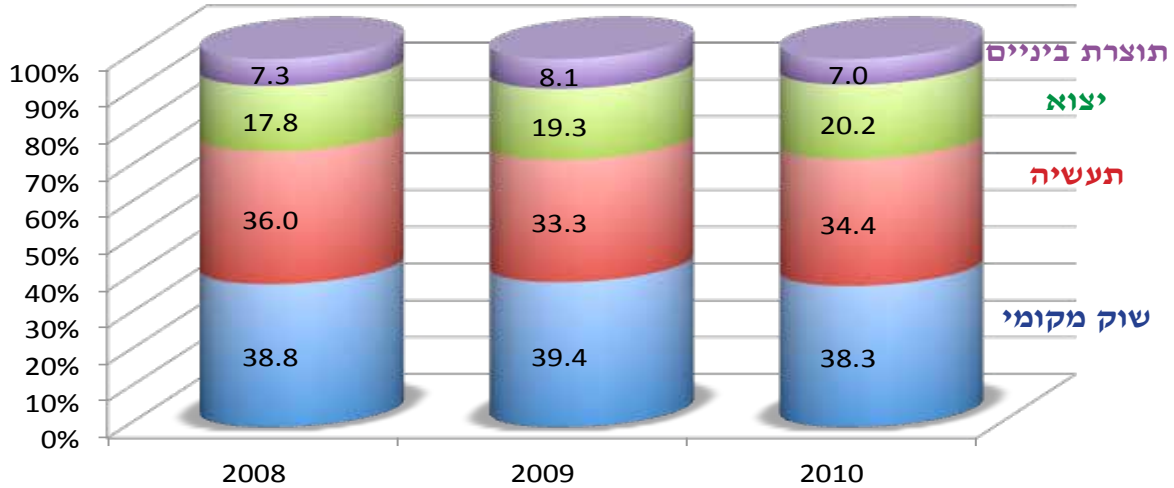
תרשים מס' 1: ערך הייצור החקלאי בשנים 2009 - 2010 (במיליוני ש"ח של 2010)

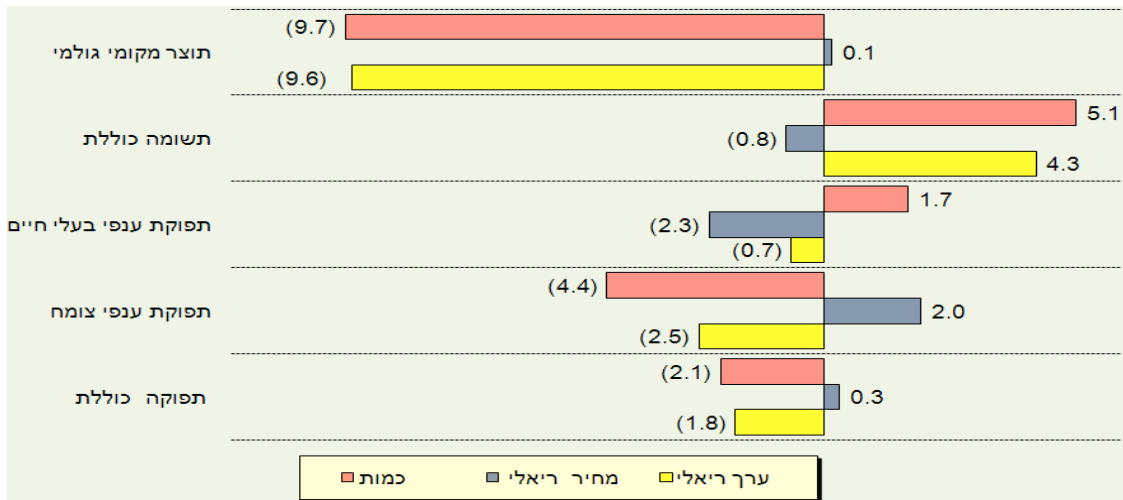
תרשים מס' 2: התפלגות ערך הייצור בשנת 2010 (במיליוני ש"ח ובאחוזים)

תרשים מס' 3: התפלגות יעדי הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, באחוזים

תרשים מס' 4: מרכיבי חשבון ענף החקלאות בשנת 2010 (מדדים, באחוזים, לעומת שנה קודמת)

ענפי הצומח

ערך הייצור של ענפי הצומח בשנת 2010 הסתכם בכ-16.2 מיליארד ש"ח המהווים 61.2% מערך הייצור. לעומת 16.7 מיליארד ש"ח בשנת 2009 שהיוו 61.7%. בענפי המשנה נרשמו השינויים הבאים:

גידולי שדה: ערך הייצור של ענף גידולי שדה בשנה הנסקרת הסתכם בכ-1.4 מיליארד ש"ח, מבטא ירידה ריאלית של 17.4% שנבעה מירידה כמותית של 10.5% וירידת מחיר ריאלית של 7.7%.

ארבעה גורמים עיקריים השפיעו על היקף ותפוקות הגד"ש בשנת 2010:

חורף שחון שגרר אחריו אוגרו מים נמוך בקרקע וקיצוץ מכסות המים השפירים והקטנה בכמויות המים האלטרנטיביים (שיטפונות וקולחים) לשימושים חקלאיים.

עליה בכל מחירי התוצרת החקלאית הסחירה בשוק העולמי.

התייקרות התשומות לחקלאות בעיקר אנרגיה, דשנים והוצאות עבודה.

הופעה של מיני מזיקים אותם לא הכרנו, הקדמת הפעילות של אוכלוסיות מזיקים שונים ועליה באלימות המזיקים.

גורמים אלה הביאו לשינויים במספר תחומים בגד"ש:

הצורך באספקה של מזון גס לענפי בעה"ח הביא להגדלת שטחם של גידולי המספוא החורפי והקטנה בשטחי המספוא הקיצי המושקה.

הקטנת כמויות המים ומחירים גרמו להקטנה משמעותית בשטחם של גידולים צורכי מים. ישנם ניסיונות להקדים ולזרוע גידולים שהיו בעבר גידולי קיץ אופייניים כגון חימצה וחמניות ועל ידי כך לנצל את מי הגשמים ולחסוך בהשקיות.

עליה במחירי הדשנים הביאה לבדיקה ויישום מחודשים של שימוש בזבלים בלתי מעובדים ופסולות אורגניות כתחליף לדשנים המינרליים היקרים, זאת מתוך מניעת נזקים לאיכות הסביבה ובמקרים רבים כפתרון לאיכות הסביבה.

דאגה לשמירת חקלאות בת-קיימא ושימור הקרקע הביאו לפיתוח ויישום של משטרי עיבוד שונים כגון: אפס עיבוד או מינימום עיבוד ובכך לחסוך במקרים רבים גם בתשומות.

בחינת זנים חדשים תוך דגש על התאמת הגידולים לאזורי הארץ זאת בהתאם ליתרונות ומגבלות הגידול בכל אחד מהאזורים.

ענף הירקות, תפוזים ומקשה: בשנת 2010 הסתכם ערך הייצור של מצרף זה בכ-6.2 מיליארד ש"ח, מבטא ירידת ערך ריאלית של 5.0%, שנבעה מירידה כמותית של 7.6% ועליית מחיר ריאלית של 2.8%. בירקות הייתה ירידת ערך של 5.1%, בתפוזים 5.0% ובמקשה 3.5%.

ענף הירקות כולל מגוון נרחב של גידולים בשטח פתוח, בתנאים מוגנים בבתי צמיחה או בבתי רשת, הפרוסים בכל האזורים ועל פני כל העונות. דבר המאפשר ייצור ירקות במהלך השנה כולה. בשנת 2010 מוערך היקף ייצור הירקות (כולל תפוחי אדמה ומקשה) בכ-2.15 מיליון טון.

משקל ערך יצוא הירקות, תפוזים ומקשה בערך הייצור של הענף עלה לכ-32.2% (עגבניות לכ-33%), משקל תפוזים ליצוא ירד לכ-28.0% לעומת 31% משקלו בשנת 2009. משקל היצוא של מקשה בערך הייצור של הענף עלה לכ-11.2% לעומת 10.6% בשנה הקודמת.

לגבי הייצור של **ירקות לעיבוד תעשייתי** - הייתה עליה בייצור ובשיווק עגבניות לתעשייה, וזאת עקב מחסור ודרישה גוברת למוצרי עגבניות.

ענף ההדרים*: ערך ייצור הענף בשנת 2010 הסתכם בכ-1.47 מיליארד ש"ח מבטא עליה ריאלית של כ-5.6% שנבעה מעליה כמותית של כ-0.1% ועליית מחיר ריאלית של 5.5%. משקל הענף בכלל ערך הייצור החקלאי כ-5.5%, כ-47.7% מייצורו מופנה ליצוא ומשקלו בכלל היצוא החקלאי כ-13.2%.

בשנת 2010 נמשכה מגמת המעבר לגידול זני מנדרינות ובעיקר הזן 'אור', כגידול עיקרי במקום זני תפוזים ואשכוליות. גידול זני מנדרינות נחשב למורכב וקשה יותר בהשגת יבול כלכלי. הפירות רגישים יותר לפגעי קטיף, פגעי מזג אוויר, מכות בקטיף, באריזה ובשינוע. עמידות הפרי במשלוח לשוקי היצוא יותר נמוכה מזני תפוזים ואשכוליות. לכן, המעבר לגידול זני מנדרינות גורם לשינוי מהותי בגידול העצים, בהכנת הפרי בגדלים המתאימים לכל שוק בהתאם לדרישות השווקים השונים ביצוא ובשוק המקומי.

תנופת פיתוח ונטיעות פרדסים חדשים נמשכת. מגמה זו עשויה להימשך כל עוד הזן אור- ספינת הדגל של ענף ההדרים הישראלי - ממשיך לפדות מחירים גבוהים בשוקי חו"ל ובשוק המקומי. העונה הפתיעה לטובה זנים כמו פומלית ופומלו לבן במחירים וביקושים טובים בשווקים: הפומלית בשוקי מזרח אירופה וקוריאה, הפומלו הלבן בשוק המקומי. למחירים טובים זכו גם זני התפוזים האפיליים בשוק המקומי. גידול ההדרים בישראל משתרע כיום על שטח של כ-190,000 דונם. מגמת הנטיעה של פרדסים צעירים וזנים חדשים, בעיקר זני מנדרינות, שהחלה לפני כ-5 שנים, נמשכת במלוא התנופה. בינתיים, בגלל מחסור במים, מרבית החלקות החדשות נטעות כחלופה לפרדסים זקנים ולא רווחיים שנעקרים, והרחבה של שטחי הענף לא באה לביטוי בולט. יחד עם זאת, המשתלות מלאות בהזמנות שתילים לנטיעה בשנים 2011 ו-2012. ההנחה היא כי בתום נטיעות 2012 יעבור הענף את 200,000 הדונם.

* נתוני פרי הדר כוללים את כל האסיף מאוגוסט-ספטמבר של שנה קודמת עד יולי-אוגוסט של השנה הנסקרת.

ענף המטעים (לא כולל הדרים): בשנת 2010 נרשמה ירידת ערך ריאלית של 2.0% שנבעה מירידה כמותית של 3.0% ועליית מחירים ריאלית של 1.1%. במידת מה הירידה נובעת מסירוגיות בפירות מסוימים נבעה מסירוגיות במספר גידולים (זיתים),

שקדים (אבוקדו). בסה"כ הסתכם ערך הייצור של הענף בשנת 2010 בכ-5.3 מיליארד ש"ח, שהם כ-20.0% מערך הייצור של ענף החקלאות. עקב עליה ביצוא הענף עלה חלקו לכ-16.1% בכלל היצוא החקלאי לעומת 15.2% בשנת 2009.

השינויים בכמויות הייצור במוצרים נבחרים בשנת 2010: אבוקדו -13.9%, תמרים -7% - מנגו -2.3% - רימונים -0.2%, לעומת זאת היה גידול בתפוחים +14.7%, משמשים +10.6% ובננות +8.5%. בפירות בעלי אופי סירוגי היה גידול בזיתים +14.1% וירידה בשקדים -33.6% (לוח 32).

בשנים האחרונות עובר ענף המטעים שינויים מבניים המאופיינים במעבר ליחידות גדולות בד בבד עם צמצום מספר המגדלים.

בענף פרחים וצמחי נוי הסתכם ערך הייצור במצרף זה בשנת 2010 בכ-1.062 מיליארד ש"ח. הענף מהווה 3.3% מערך הייצור החקלאי, כ-67.0% מהיקפו מופנה ליצוא המהווה כ-13.3% מכלל היצוא החקלאי.

בשנת 2010, נמשכה הירידה ביצוא שהחלה עוד במחצית שנות ה-90. משנות השיא, הצטמצם הענף בכ-50% בכמות הפרחים המיוצאת על פי נתוני שירות הביקורת (פירוט היצוא מובא בהמשך).

המסחר העולמי בפרחים בשנת 2010 התאפיין ביציאה מהמשבר הכלכלי שפקד את הענף שנה קודם לכן. מנתוני בורסת הפרחים הגדולה ביותר בהולנד (פלורהולנד) עולה כי מחזור המכירות הכולל ב-2010 גדל בכ-7% בהשוואה לשנת 2009, בעיקר כתוצאה מעליית מחירים. היקף המכירות בבורסה עלה על הרמה של שנת 2008, השנה בה פרץ המשבר הכלכלי העולמי (ספטמבר 2008). בפרחי קטיף גדל הפדיון בשנת 2010 ב-8% ובצמחי הבית ב-4%, בהשוואה לפדיון ב-2009.

ענפי בעלי חיים

ערך הייצור בסה"כ מצרף הענף בשנת 2010 הסתכם בכ-10.28 מיליארד ש"ח המבטא ירידה ריאלית של 0.7% בערך הייצור שנבעה מעליה כמותית של 1.7% וירידת מחירים ריאלית של 2.3%.

בענפי המשנה נרשמו השינויים הבאים:

בענף הלול: בשנת 2010 הסתכם ערך הייצור בענף הלול בכ-4.72 מיליארד ש"ח, מבטא ירידת ערך ריאלית של 2.5% שנבעה מעליה כמותית של 2.2% וירידת מחיר ריאלית של 4.6%. ענף הלול מהווה כ-17.8% מכלל ערך הייצור החקלאי וכ-46.0% מערך יצור ענפי בעלי חיים.

יצור **הפטמים** מתרכז בגופים גדולים (אינטגרציות) כגון: מילועוף, עוף טוב עוף עוז, אמבר-תנובה, עוף הגליל, אך בנוסף עדיין קיימים גם משקים משפחתיים בענף, ובסך הכל פועלים כיום כ-500 משקי פיטום. ערך הייצור בשלושת הפטמים הסתכם בכ-2.64 מיליארד ש"ח (מעל ממחצית ערך הייצור בענף הלול). הייצור הסתכם בשנת 2010 בכ-450 אלף טון בשר (הערכה הכוללת כמות בלתי מדווחת, הדיווח למועצת הלול נמוך בכ-5%), גידול של 3.2% לעומת 2009. בשנת 2010 המשיכה המגמה של בניית לולי פיטום והטלה, על פי הערכה, ונבנו כ-300 - 500 דונם לולים חדשים לגידול פטמים. סה"כ פוטנציאל הייצור בהתאם למבנים מגיע לכ-600 אלף טון. עקב המשבר אליו נקלע לאחרונה ענף הפטמים הוצע הסדר כולל למגדלים הפעילים וכן לפורשים במתווה שמטרתו התאמת היקף הייצור לכמות הצריכה. מועצת הלול ביקשה לשדרג את הסדרי הריווח אשר נעשו עד כה בהסכמה תוך פיצוי המגדלים במסגרת הקרנות, על מנת להגדיל את המרווחים בין המדגרים ועל ידי כך להפחית את הכמויות. שיטה זו היתה יעילה באופן זמני אך לאורך זמן ולאור המחירים הנוחים למגדלים, נמשכה בניית לולים. עיקרון ההסדר שהתגבש היה להפריד ברמת המרווחים בין לולים חדשים ללולים ישנים על מנת לבלום את המשך הגידול בנפח המבנים. הסדרה זו הצריכה התקנת תקנות ומעורבות גבוהה יותר בענף אשר לא אושרה על ידי משרדי הממשלה נכון להיום.

שלוחת **ביצי המאכל:** ערך הייצור שהסתכם בשנת 2010 בכ-710 מיליון ש"ח, היווה כ-15% מערך הייצור בענף הלול. לאור העליה בצריכת ביצי מאכל בשנת 2010 הוגדלה מכסת הייצור ולמגדלים ששיווקו מעל ל-90% ממכסתם הוגדלה המכסה בכ-2% אחוזים נוספים. מגמת העליה בצריכת ביצי המאכל נמשכה והצריכה הגיעה לכמות של 244 ביצים לנפש לשנה. כמו כן הותקנו תקנות להוספת מכסות חדשות בענף ליצרנים באזור הצפון, תוך מתן העדפה למגזר המיעוטים. בפועל, הפנייה לציבור להגשת בקשות יצאה רק בתחילת 2011 ובימים אלו ממינים במועצת הלול את הבקשות על מנת להביאן לוועדת המכסות לביצוע ההקצאות: 6 מיליון ביצים (24 מכסות של 250,000) בהעדפה למגזר המיעוטים ו-10 מיליון ביצים לכלל המגדלים באזור עדיפות לאומית בצפון הארץ, כמו כן שנת 2011 תהייה השנה האחרונה בה ניתנת עדיין הזדמנות לבעלי נחלות שהוגדרו במסגרת החלטות הממשלה לקבל את מכסת הביצים בכפוף להוכחה למגורים במקום והיתר בנייה להקמת בית המגורים בישוב (סה"כ מתוכננות ההשלמות ב-4 ישובים באזור הצפון).

הרפורמה בענף - החלטת הממשלה 1855 שהתקבלה באוגוסט 2007, עדיין לא יצאה לפועל בהיבט של הקמת לולים והפעילות היחידה שכבר נמצאת בשלבי ביצוע מתקדמים הינה פעילות משרד החקלאות ופיתוח הכפר לתיכנון המתחמים המיועדים להוצאת הלולים מתחום הישובים, תוך הסדרה סביבתית וטרינרית ושדרוג ההיבט של רווחת המטילות בלולים החדשים. ביולי 2010 עודכנה החלטת הממשלה בעיקר בהיבט של השוואת שיעורי המענקים המיועדים לכל אזורי הארץ והגבלת מתן המענקים ללולים של 5,000 עד 12,000 מטילות בלבד כאשר המענק המירבי בשיעור של 45% ינתן ללולים של 6,000 עד 8,000 מטילות. כמו כן הוחלט על תוספת של 1 אג' למחיר (שווה ערך ל-5% מענק נוספים) וכן נדחה בשנה מועד הניכוי המיוחד של 5.8% ממחיר המטרה ליצרן. הליך נוסף הגורם לעיכוב תחילת הביצוע של הקמת הלולים הינו אישור תקנות רווחת המטילות במסגרת חוק צער בעלי חיים (צעב"ח) בוועדת החינוך בכנסת. בשנת 2010 לאחר מספר דיונים בנושא התחלף יו"ר הוועדה ונעשה ניסיון נוסף מצד המשרד להגיע להבנות גם עם המגדלים וגם עם ארגוני צעב"ח על מנת למצוא נוסחה אשר תשאיר למגדל את חופש הבחירה בהקמת הלול אך תכתיב רמה מינימאלית של רווחה למטילות. בימים אלו מתקיימים דיונים אינטנסיביים על מנת להביא לשרת החקלאות הצעה שתהיה ככל האפשר מקובלת על כל הצדדים (המגדלים, האיורגונים והממשלה). במסגרת המשא ומתן עם המגדלים הציבו נציגי המגדלים מצד אחד דרישות לשיפור רמת המענקים ותנאי הסף לקבלת מענקים ומצד שני שיפור בהפחתות המחיר שנגזרו עליהם כחלקם בתהליך הרפורמה במסגרת ההסכם עם האוצר. בנוסף הוצגו למשרד גם דרישות המגדלים הגדולים אשר הקימו לולים המבוססים על שיטה של גידול משותף אשר הוחלט לפני כמה שנים כי היא לא תוכל להתקיים בעתיד ובמסגרת הרפורמה רק מגדלים עצמאיים בודדים או בשותפויות יוכלו להיות בעלי לולים ויצרנים. למרות ההנחיה שלא להמשיך להקים לולים המבוססים על שיטת הגידול המשותף הוקמו לולים כאלו גם ב-2010 ובימים אלו מנסים במשרד יחד עם המגדלים לנסות ולמצוא פתרונות למצב זה. יש לציין שקיום מספר הלולים הפעילים הינו כ-2,000 כאשר מספר בעלי המכסות הינו כ-3,000, כמו כן כ-20% מהיקף הייצור השנתי מבוצע בכ-20 לולים גדולים. חלק מזערי מהמגדלים עבר בשנים 2009 - 2010 לגדל בשיטות אלטרנטיביות כגון: לולי חופש ולולי אסם וטכנולוגיות אלו נבחנות הן בפן של ההשקעה הנדרשת והן בפן של העלויות השוטפות.

מבנה שלוחת גידול הפרגיות השתנה רק במעט במהלך השנים 2009 - 2010, כחלק מהערכות לקראת הרפורמה, החלו מספר ספקי פרגיות לבנות מבנים מודרניים המכילים עשרות אלפי פרגיות המאוכלסות בכלובים. שיטת גידול זו מאפשרת גידול כמות גדולה יותר של פרגיות במחזור גידול.

שלוחת ההודיים: בשלוחת ההודים נמשכה המגמה של ירידת מספר המגדלים. חלק מאותם מגדלים עשה הסבה לגידול פטמים במבנים שבהם גודלו הודים.

מספר ביצי הרבייה המודגרות ירד ב-0.3% ומספר האפרוחים ששווקו בשוק המקומי (לא כולל אפרוחים לרבייה) ירד, כתוצאה מכך קטנה כמות הבשר המשווקת בשנת 2010 לכ-90 אלף טון (מזה מדווח למועצת הלול - 75 אלף טון). ההסדר בין הגורמים בענף, על שיווק אפרוחים מוגבל (750 אלף בחודש) נשמר בקפדנות. סה"כ אפרוחים בשנה 8.6 מיליון. לאורך שנים קיים בענף פער בין הביקוש לבשר האדום לבין הביקוש לחזה שהוא נמוך יותר ומועצת הלול פועלת לסייע בקידום יצוא של מוצר זה על מנת שהענף לא יאלץ להצטמצם עוד יותר. יש לציין כי מגפת הניוקאסל שפקדה את הענף מסוף 2010 ועדיין לא הסתיימה העמידה בספק את המשך היצוא של מוצרי עוף, אך בזכות המשך המדיניות הקפדנית של השמדות כל להקה החשודה כנגועה, נמנעה חסימת היצוא לאירופה. על מנת למצוא פתרון טוב יותר ויציב לאורך זמן נבחנת בימים אלו אלטרנטיבה של פיתרון ביטוחי לפיצוי בגין השמדות הנדרשות בגין מחלות שאינן מסוכנות לבני אדם. הביקוש בענף ההודים הביא לעליית מחיר (כ-9.5% לעומת 2009). לעומת זאת, גם בכמויות יצור של 90 אלף טון, יש עודפי בשר חזה. היה יצוא בשר חזה (החל מאמצע השנה) במחירים הגבוהים במעט ממחירי "רצפה". מחירי הבשר בשוק החי היו כ-80 - 82 אחוז ממחיר המטרה (בדומה למחיר המשחטות התעשייתיות למגדלים). המשחטות הגיעו לאיזון כלכלי אך לא חלקו רווחים.

בד בבד עם הקטנת הייצור הצטמצם מספר המגדלים ל-80. מתוכם, כ-20% מגדלים עצמאיים קטנים יחסית והשאר בהסדרי יצור ארוכי טווח עם משחטות ומכוני תערובת (מעט מגדלים קטנים).

ענף הבקר בסה"כ נרשמה בשנת 2010 עליית ערך ריאלית של כ-0.7%, תוצאה של עליה כמותית של 2.2% וירידת מחיר ריאלי של 1.5%.

בחלב בקר נרשמה ירידת ערך ריאלית של 6.0% שנבעה מעליה כמותית של 1.2% וירידת מחיר ריאלי של 7.5%. ענף החלב בישראל עובר בשנים האחרונות שינויים רבים שחלקם קשורים לתהליכים מקומיים, כגון עליה בביקוש לחלב ומוצרי, וחלקם לשינויים גלובליים בענף החלב, כגון, שינויים במחירי מספוא מיובא ומקומי ובמחירי אבקות החלב, שינויים בשערי החליפין, כניסה של מדינות חדשות לענף, כדוגמת סין ושינויים אקלימיים, המובילים להתחממות גלובלית ועליה בתדירות פגעי טבע. שנת 2010 התאפיינה בעליה בביקושים לחלב ומוצרי אשר חלקה היתה למעשה עליה חד פעמית בגין שינוי הצריכה של חומרי הגלם על ידי המחלבות והמפעלים המשתמשים באבקה וחמאה. צריכת מוצרי החלב לנפש בשנת 2010 במונחי ליטר חלב הינה כ-180 ליטר לנפש בשנה.

הגידול בצריכת החלב בישראל עמד בשנת 2010 על כ-2.5%, בזמן שהגידול באוכלוסיה נאמד בכ-1.9%. כלומר נרשמה עליה קלה בצריכה הממוצעת לנפש (0.6%).

הצריכה לנפש של מוצרי חלב נחלקת בישראל לחלב שתייה ומשקאות - 56 ליטר, תוצרת ניגרת ומעדנים - 24 ליטר, גבינות לבנות - 13 ק"ג וגבינות קשות 4 ק"ג (ק"ג גבינה = 4 ליטר חלב וק"ג גבינה קשה = 10.5 ליטר חלב).

מספר הרפתות בארץ עמד בסוף 2010 על 951 (כ-3,000 רפתנים פעילים) לעומת 1,445 רפתות בסוף שנת 1999, ירידה של כ-32%. לעומת זאת, הייצור הממוצע לרפת עלה בכ-64%.

במהלך שנת 2010 יוצרו 1,252 מיליון ליטרים חלב לעומת 1,237 מיליון ליטרים בשנת 2009 - עליה של 19 מיליון ליטרים שהם 1.4%. מכסת החלב שנקבעה לשנת 2010 - 1,240 מיליון ליטרים לעומת 1,220 מיליון ליטרים ב-2009, גידול של 1.6%.

מחיר החלב: במהלך שנת 2010, ירד מחיר החלב הממוצע לרפתן בכ-4.6% (כ-9 אג' לליטר). עדר הפרות והעגלות גדל בכ-6.1% ו-6.7%, בהתאמה, בעקבות עליה חזקה בביקושים לחלב.

התפלגות החלב בין המגזרים הייתה כ-58% ברפת השיתופית וכ-42% ברפת המשפחתית ובתי הספר החקלאים. אזור העמקים היה האזור בו כמות החלב המיוצרת היה הגבוה ביותר, כ-30%. לסיכום מההיבט הכלכלי, 2010 התאפיינה בתנאי סחר בינוניים, בירידה משמעותית של כ-5% במחיר החלב, ירידה משמעותית במחיר המזון הגס (-25%) ועליה משמעותית במחיר המזון המרוכז (+11%). ממוצע עלות המזון לליטר דומה לעלות בשנה הקודמת, עליה בתמורה לבשר, וההוצאות דומות לשנה קודמת בהוצאות החומרים והשירותים, לא כולל שינוי בהוצאות עבודה. יש לציין, שמשקים רבים ידעו להתאים את התנהגותם העסקית למצב השוק ולהגיב בהתאם. יש לציין כי בתחילת 2011 החלה שוב עליה חדה במחירי התשומות (מזון בעיקר) אשר הביאה לעליית מחיר המטרה ואיתו גם עליית המחיר לצרכן בשיעור של 6.5%, וזאת לאחר שבינוני (שנתיים קודם לכן) 2009 ירד המחיר לצרכן בכ-4.5%. כאן המקום להזכיר כי באפריל 2011 אושר סופית חוק החלב אשר יכנס לתוקפו באוקטובר 2011 ויחד איתו יכנס לתוקף חוקי גם נוהל מחיר המטרה שהיה נהוג בענף כבר כמה עשרות שנים והופעל בהסכמה רחבה כמעט ללא חריגות.

בבשר בקר נרשמה עליית ערך ריאלית של 14% שנבעה מעליה כמותית של 4.2% ועליית מחיר ריאלית של 9.4%. כמחצית מצריכת בשר הבקר בישראל וברשות הפלסטינית (רש"פ) היא של בשר בקר טרי (כ-80,000 טון במונחי טבחה). בישראל 60% מצריכת הבקר היא מבשר קפוא ומיובא ו-40% בשר טרי, מקורות הבשר הטרי הינם כ-50,000 עגלים ועגלות מרפת החלב, כ-35,000 פרות שסיימו להחלב, 35,000 עגלים ועגלות מעדר הבקר לבשר וכ-80,000 עגלים מיובאים - סה"כ נשחטים כ-200,000 ראשי בקר בשנה. בשטחי הרשות הפלסטינית חלקו היחסי של הבשר הטרי גבוה יותר.

עדר הבקר לבשר נאמד כיום ב-60,000 אמהות, לפי נתוני השירותים הווטרנריים, מהן כ-42,000 אמהות כלולות במסגרת העדר אשר מוגשות בגינו בקשות לתמיכה בשמירה על שטחים פתוחים (תנאי הסף לקבלת מענק הינם החזקת שטח בחוזה ממ"י כדן, עמידה בתנאי הגשת דוח שנתי לשלטונות המס וטיפול וטרינרי בעדר כנדרש). סה"כ התמיכה ניתנת בגין אחזקת שטח, רכישת פרי רבייה, וסיוע לצמצום זאבים הטורפים עגלים בשטחי המרעה. היקף התמיכה השנתי הממוצע הינו כ-8 מיליון ש"ח, מרבית העדר המוסדר נמצא בשטחי מחוז הצפון של משרד החקלאות. יש לציין כי ענף זה מבוסס בעיקרו על עבודה עצמית וכמעט ואין בו עובדים זרים, פרט למקרים חריגים על בסיס הומניטרי. על פי אומדנים קיימות עוד כ-10,000 אמהות שאינן מופיעות ברישומים, מרביתן רועות בשטחי אש בגולן, בחרמון ובדרום הארץ.

שוק הבשר בעולם נמצא בשנים האחרונות במצב של עודף ביקוש, בעיקר עקב צמצום שטחי גידול והקטנת עדרים. בישראל אנו מצויים גם כן במצב של עודף ביקוש, בעיקר בשל עליה עקבית בצריכת הבשר הטרי. מצאי העגלים והפרות מוגבל (רפת חלב שגודלה קבוע בשל מדיניות המכסות ועדר בקר לבשר במגבלת המרעה הטבעי).

בענף הפיטום נצפתה עליה בביקושים וברווחיות במהלך 2010. מחירי עגלים מעדר החלב בגמר פיטום עלו מ-13 ש"ח בממוצע ב-2009, ל-16 ש"ח בממוצע ב-2010 לק"ג חי, אך במקביל עלו גם מחירי התשומות. המחירים מראים יציבות כרגע. למרות עליית מחירי הגרעינים המיובאים במהלך 2010, רווחיות הפיטום כמעט לא נפגעה. יבוא ראשי בקר לפיטום נשאר יציב בשנים האחרונות ואף עלה מעט לכ-80,000 עגלים בשנה מאירופה ומאוסטרליה, העגלים המיובאים לפיטום פטורים מתשלומי מכס בכניסה ואפיק זה מאזן מצד אחד את הביקוש לבשר טרי אך מהווה גורם מגביל למחיר המקומי ומגדלי הבקר לבשר בארץ למעשה פועלים במשק גלובלי תחרותי של מחירים בינלאומיים. לאור זאת מצד אחד קיים פתרון לאספקת כל צריכת הבשר בארץ אך מצד שני ממשך להתקיים הצורך לתמוך בעדר הבקר במרעה על מנת לשמר את תפישת השטחים ברחבי הארץ ובעיקר בצפונה.

לאחר כמה שנים בהן נבחנת במשרד רפורמה סביבתית בענף המפטמות הוחלט בשנת 2010 לסיים את הכנת מסמך ההפעלה לרפורמה זו במשותף עם המשרד להגנת הסביבה ומשרד האוצר, ועד לסוף שנת 2011 אנו תקווה כי הרפורמה הנ"ל תצא לדרך וגם ענף זה יוסדר סביבתית וימנע כל זיהום של מקורות מים הנגרם ממשקי פיתום עגלים.

ענף הצאן בשנת 2010 רשם עליית ערך ריאלית של 3.8% שנבעה מעליה כמותית של 2.5% ועליית מחיר ריאלית של 1.2%. ערך הייצור של הענף מסתכם בכ-1,031.4 מיליון ש"ח, המהווים כ-3.9% מכלל ערך הייצור החקלאי, לעומת 3.7% ב-2009. כ-10.0% מערך הייצור של ענפי בעלי חיים בשנת 2010 לעומת 9.6% בשנה הקודמת.

הענף מקיף כ-2,400 מגדלים המחזיקים כ-520 אלף ראשי צאן בשלושת המגזרים: היהודי, הערבי (בצפון הארץ) והבדואי (בדרום הארץ). קיימים כ-430 אלף ראשי כבשים, מהם כ-300 אלף במגזר הערבי והבדואי ועוד 90 אלף ראשי עיזים, מהם 60 אלף ראשים במגזר הערבי והבדואי.

בשנתיים האחרונות, קיימת בענף תופעה של הקמת עדרי כבשים לייצור בשר, לעיתים בשילוב הקמת מערכות פוטו וולטאות לייצור חשמל על גג המבנה. נמשכת גם תופעה של הגדלת עדרי צאן מתמחים לעומת הקטנת העדרים הקטנים שאינם יעילים.

חלב צאן: בשנת 2010, הגיע היקף השיווק של חלב צאן לכ-38.8 מיליון ליטרים (ירידה של כ-1.2% לעומת השנה הקודמת). שיווק חלב כבשים הגיע לכ-16.2 מיליון ליטרים (ירידה של 11.0% לעומת שנת 2009), ושיווק חלב עיזים הגיע לכ-22.6 מיליון ליטרים (עליה של כ-7.3% לעומת שנת 2009), יש לציין כי כמויות אלו המדווחות על ידי הלמ"ס גבוהות בהרבה מהכמויות המדווחות במסגרת המכסות שמסתכמות בכ-20 מיליון ליטרים בענף הכבשים והעיזים יחד.

בשנת 2010 מינה שר החקלאות ופיתוח הכפר ועדה לבחינת מדיניות התכנון בענף הצאן לחלב, בעקבות הגשת בג"צ המבקש לבטל את התכנון בענף העיזים לחלב. לאחרונה, סיימה הוועדה את עבודתה ומסרה את מסקנותיה. במקביל עבר לאחרונה בכנסת חוק תכנון משק החלב, שיכנס לתוקף במהלך 2011. מסקנות הוועדה הציעו שתי חלופות לאור אי הסכמה על חלופה אחת בין חברי הוועדה, כאשר חלופה אחת גרסה כי יש לקיים תקופת מעבר של 10 שנים בה יובטח סיוע כספי ומינהלי ליצרנים הקטנים וליצרני הפריפריה וכן כניסה מבוקרת של יצרנים חדשים תוך הגבלת הכמות שתיוצר על ידי כל יצרן לצורך שימור מרבית היצרנים בענף ולאחר עשור יבוטלו לחלוטין המכסות, החלופה השנייה גרסה כי התכנון ימשך בשיטת הקצאת מכסות יצור פרטניות ויאכף באופן קפדני יותר ויכלול את כל המגדלים המשוקים חלב מעבר לצריכה העצמית של בני ביתם. שר החקלאות אימץ את החלופה השנייה. יש לציין כי בית המשפט העליון מצא את החלטת השר כהחלטה סבירה וחוקתית והעותרים משכו את עתירתם.

בשר צאן: תפוקת בשר צאן בשנת 2010, נאמדה ב-33.5 אלף טון משקל חי המהווים כ-15 אלף טון בשר טבחה (+3.2%).

בשנת 2010, יובאו כ-48,500 טלאים לפיתום מאוסטרליה וכ-1,622 טון בשר צאן קפוא לתוך הקו הירוק, 2,000 טלאים חיים וכ-1,196 טון בשר צאן קפוא לרשות הפלסטינית. שנת 2010 התאפיינה במחירי בשר צאן יציבים למדי וגבוהים, לצד עליה בעלויות הייצור של הבשר (בעקבות עליית מחירי התשומות במחצית השנייה של 2010). ברוב חודשי השנה, ענף הצאן מסוגל לספק את הצריכה המקומית מבשר צאן ובמחירים סבירים. פיתוח והגדלת שלוחת הבשר במשקי צאן, תאפשר הקטנת התלות בייבוא מתחרה בנוסף להגברת התעסוקה.

ענף החזירים (לבשר): ערך יצור הענף הסתכם בשנת 2010 בכ-207.5 מיליון ש"ח, מבטא גידול ריאלי של כ-14.5% בהשוואה ל-2009. הענף מקיף כ-200,000 ראשים וייצורו מתבצע בהתאם לחוק, רק במספר מוגבל של ישובים עם אוכלוסיה נוצרית שעיקרם בצפון הארץ. לפני מספר חודשים הוקמה ועדה משרדית במסגרת החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה שמטרתה ניתוח המצב הקיים בענף מבחינה סביבתית, כלכלית, ובהיבטי צער בעלי חיים, אשר תמליץ על דרכי טיפול בענף זה על מנת להסדירו לשנים הבאות.

ענף הדיג: ערך יצור הענף הסתכם בשנת 2010 בכ-410 מיליון ש"ח, קטן ריאלית בכ-7.1% כתוצאה מירידה כמותית של 6.4% וירידת מחירים ריאלית של 0.8%. הענף מהווה כ-1.5% מכלל ערך התפוקה החקלאית וכ-4% מענפי בעלי חיים.

ערך יצור שלוחת דגי הבריכות, המהווה מרכיב עיקרי במצרף שלוחות הענף, כ-232.7 מיליון ש"ח. למרות קשיי שיווק וניסיונות רה ארגון בענף, נשמרה בשנת 2010 יציבות בהשוואה לשנה הקודמת. לצורך שיפור צריכת הדג הטרי הוחלט לבצע עבודה על ידי יועץ חיצוני שנבחר לאחרונה. היועץ יבצע ניתוח ויגיש הצעות לנושא מיתוג וקידום צריכת הדג הטרי בישראל. בנוסף בוחן המשרד ביצוע רפורמה מקיפה בענף המדגה על מנת להסדירו מבחינה סביבתית כחלק ממדיניות המשרד להסדרה של כל הענפים, בעיקר ענפי החי, כך שימנע זיהום לסביבה. הבחינה נעשית במשותף עם משרד האוצר והמשרד להגנת הסביבה.

המטרה הינה טיפול במי הפלט של ברכות הדגים, כך שיעמדו בתקנות המשרד להגנת הסביבה. ענף המדגה הינו בעל תועלות סביבתיות רבות ובעיקר באזור הברכות העיקרי בעמק המעייןות.

במהלך שנת 2010 נעשו פעולות לשדרוג ענף המדגה ונבחנה אפשרות "איקלום" דגי הלוקוס בבריכות הדגים, עבודה זו לוותה במחקר שווקים מעמיק אשר בחן את ההיתכנות הכלכלית שיווקית של דג הדקר ודג הטונה. בשלוחת החקלאות הימית הסתכם ערך הייצור בכ-33.8 מיליון ש"ח (עליה ריאלית של 15.6%), בימים אלו נבחנת האפשרות להרחבה עתידית של חוות גידול הדגים בים התיכון מבחינה סטטוטורית וכלכלית. בשלוחת דייג ימים ואגמים הסתכם ערך הייצור בכ-87.3 מיליון ש"ח (ירידה ריאלית של 18.7% לעומת 2009) ובענף דגי הנוי המיועד ליצוא בכ-56.3 מיליון ש"ח (ירידה ריאלית של 23.6% לעומת 2009).

ענף הדבורים: ערך יצור הענף שהסתכם בשנת 2010 בכ-43.8 מיליון ש"ח, קטן ריאלית בכ-16.5% בהשוואה לשנת 2009. ייצור הדבש קטן בשנת 2010 לכ-2,500 טונות בהשוואה ל-3,000 טונות בשנת 2009.

חורף ואביב 2010 היו שחונים במיוחד לאחר מספר שנים של בצורת מתמשכת. הבצורת גרמה לנזקים קשים לענף, לדבוראים ולחקלאות. בנוסף, מזג האוויר החם שיבש מנגנונים של פריחה בצמחי בר ותרבות כאחד, והתוצאה הייתה פריחה לא במועדה. פריחת ההדרים שהחלה שבועיים מוקדם מהרגיל, הייתה קצרה מאוד ותנובת הדבש הייתה דלה במיוחד (אחד האביבים הקשים לדבוראים).

ההשפעה של שנת הבצורת הורגשה גם כן באיסוף הדבש במהלך הקיץ. תנובת הדבש הייתה נמוכה מהמוצע הרב שנתי.

נמשכה השנה חשיפת הענף למפגעים שגרמו לנזקים בייצור: איומי ה-CCD (Colony Collapse Disorder) הגיעו לישראל. התופעה גרמה לתמותת דבוריות חריגה ותנובה דלה ובלתי מוסברת של הדבש. שיעור פחת הכוורות הגיע במהלך שנת 2010 לכ-25%.

הרגולציה של הפיקוח על נקודות הרעייה מתבצעת כיום על ידי מועצת הדבש בעיקר מכח חוק הפיקוח על מצרכים ושרותים שאמור להתבטל. בחודש הקרוב יתקיים שימוע לדבוראים לקבלת התייחסותם לשינויים הנדרשים ברגולציה בענף.

בשנת 2010 המליצה ועדה מקצועית במשרד על שינוי שיטת גביית האגרות כאשר בניגוד למצב בו הגבייה מתבצעת כיום רק ביחס למספר הכוורות שמחזיק הדבוראי, יבוצע החיוב העתידי ביחס למספר הכוורות, מספר נקודות המרעה והכמות המשווקת, כמו כן השינוי יביא להשתתפות של משווקי הדבש בנטל הגבייה, וכן השתתפות של הממשלה בעיקר בתחום המחקר מעבר למה שהיה נהוג עד 2010. המלצות הוועדה התקבלו על ידי שרת החקלאות ויישומן נבחן על ידי הלשכה המשפטית.

לוח 3: עיקרי מרכיבי ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010 (מיליוני ש"ח של 2010 ואחוזים)

אחוזים			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	
100.0	100.0	100.0	26,486.3	27,024.4	26,622.1	סך הכל התפוקה
61.2	61.7	58.3	16,207.4	16,675.5	15,520.5	גידולים צמחיים
5.3	6.3	5.9	1,400.7	1,694.4	1,565.0	גידולי שדה
23.4	24.2	21.8	6,209.2	6,533.4	5,800.8	ירקות, תפוזים ומקשה
5.5	5.2	5.4	1,469.5	1,392.3	1,445.8	ענף ההדרים
20.0	20.0	17.8	5,290.6	5,398.3	4,746.2	מטעים אחרים (פרט להדרים)
4.0	3.4	4.2	1,061.5	914.4	1,112.4	פרחים וצמחי נוי
2.9	2.7	3.2	775.9	742.6	850.4	גידולים שונים
38.8	38.3	41.7	10,278.9	10,349.0	11,101.6	בעלי חיים ותוצרתם
17.8	17.9	18.3	4,724.3	4,842.1	4,861.6	ענף העופות
14.4	14.0	16.8	3,801.3	3,773.5	4,474.2	ענף הבקר
3.9	3.7	3.6	1,031.4	993.9	949.9	ענף הצאן
0.8	0.7	0.7	207.5	181.7	193.5	ענף החזירים
1.5	1.6	1.9	410.0	441.4	505.1	דייג
0.4	0.4	0.4	104.3	116.5	117.1	שונות

מקור: למ"ס.

לוח 4: השינויים במדדי ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010
(שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

ערך ריאלי			מחיר ריאלי			כמות			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(1.8)	1.5	2.2	0.3	(3.4)	6.1	(2.1)	5.1	(3.7)	סך הכל התפוקה
(2.5)	7.5	(5.0)	2.0	(3.2)	3.6	(4.4)	11.1	(8.3)	גידולים צמחיים
(17.4)	8.3	(8.5)	(7.7)	(1.4)	12.2	(10.5)	9.8	(18.5)	גידולי שדה
(5.0)	13.3	(10.2)	2.8	(3.8)	(5.9)	(7.6)	17.8	(4.5)	ירקות, תפוזים ומקשה
5.6	(3.6)	14.9	5.5	(20.0)	31.7	0.1	20.4	(12.8)	ענף ההדרים
(2.0)	12.9	6.1	1.1	0.8	9.2	(3.0)	12.1	(2.8)	מטעים אחרים (פרט להדרים)
8.5	4.8	4.1	8.5	4.8	4.1	0.0	0.0	0.0	פרחים וצמחי נוי
4.5	(12.7)	24.0	5.2	(0.9)	(6.3)	(0.6)	(11.9)	32.3	גידולים שונים
(0.7)	(6.8)	14.2	(2.3)	(3.8)	9.9	1.7	(3.1)	3.9	בעלי חיים ותוצרתם
(2.5)	(0.3)	11.3	(4.6)	0.5	9.2	2.2	(0.8)	1.9	ענף העופות
0.7	(15.7)	28.3	(1.5)	(9.5)	16.8	2.2	(6.8)	9.8	ענף הבקר
3.7	4.7	5.4	1.2	4.2	7.1	2.5	0.4	(1.6)	ענף הצאן
14.2	(6.2)	(29.6)	19.0	(12.9)	(29.3)	(4.0)	7.7	(0.4)	ענף החזירים
(7.1)	(12.6)	(9.8)	(0.8)	(8.3)	(5.8)	(6.4)	(4.6)	(4.2)	דייג
(10.5)	(0.6)	(9.5)	(1.8)	(4.6)	(2.5)	(8.8)	4.2	(7.2)	שונות

מקור: למ"ס.

לוח 5: עיקר מרכיבי ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010 (מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(1.9)	1.5	2.2	0.3	(3.4)	6.1	(2.1)	5.1	(3.7)	26,486.3	27,024.4	26,622.1	סך כולל
(2.6)	7.5	(5.0)	1.9	(3.2)	3.6	(4.4)	11.1	(8.3)	16,207.4	16,675.5	15,520.5	סה"כ גידולים
(17.3)	8.3	(8.3)	(7.7)	(1.4)	12.5	(10.5)	9.8	(18.5)	1,400.7	1,694.5	1,565.0	גידולי שדה סה"כ
23.2	(13.0)	(60.2)	23.2	4.0	(13.6)	0.0	(16.3)	(54.0)	79.8	64.8	74.4	מזה: כותנה, סיבים
0.6	3.3	(57.8)	2.7	7.6	(40.5)	(2.0)	(4.0)	(29.0)	90.6	90.1	87.2	אגוזי אדמה
(5.0)	13.3	(10.2)	2.8	(3.8)	(6.0)	(7.6)	17.8	(4.5)	6,209.2	6,533.4	5,800.8	ירקות, תפוזים ומקשה סה"כ
(5.1)	15.2	(10.0)	3.9	(6.5)	(5.0)	(8.6)	23.2	(5.2)	4,736.7	4,989.9	4,366.3	מזה: ירקות
(5.0)	3.8	(10.0)	5.2	3.1	(10.2)	(9.6)	0.8	0.3	1,092.9	1,150.0	1,107.6	תפוחי אדמה
(3.5)	20.3	(13.2)	(13.3)	15.0	(3.2)	11.2	4.6	(10.3)	379.6	393.4	326.9	מיקשה
5.5	(3.7)	14.8	5.5	(20.1)	31.7	0.1	20.4	(12.8)	1,469.5	1,392.3	1,445.9	פרי הדר (כולל צעירים)
(2.0)	13.0	6.1	1.1	0.8	9.2	(3.0)	12.1	(2.8)	5,290.6	5,398.4	4,746.2	פירות, לא כולל הדרים (כולל צעירים)
(27.8)	49.6	(13.3)	(14.7)	(7.3)	45.0	(15.4)	61.4	(40.2)	403.5	559.1	373.6	מזה: אבוקדו
21.2	(17.8)	(36.6)	8.5	4.9	4.1	11.7	(21.6)	(39.1)	1,061.5	914.4	1,112.4	ענף הפרחים וצמחי הנוי
52.8	(30.4)	(50.7)	18.3	14.2	11.1	29.2	(39.1)	(55.6)	574.6	414.4	595.8	מזה: פרחים, יצוא**
4.5	(12.7)	23.9	5.2	(0.9)	(6.3)	(0.6)	(11.9)	32.3	775.9	742.6	850.4	אחרים
(1.3)	(15.1)	32.4	8.5	(0.2)	(7.0)	(9.0)	(14.9)	42.4	559.5	566.9	667.3	מזה: זרעים
(0.7)	(6.8)	14.2	(2.3)	(3.8)	9.9	1.7	(3.1)	3.9	10,278.9	10,348.9	11,101.6	סה"כ בעלי חיים ותוצרתם
(2.4)	(0.4)	11.2	(4.6)	0.5	9.1	2.2	(0.8)	1.9	4,724.3	4,842.1	4,861.6	ענף העופות
(0.6)	3.5	14.8	(3.7)	4.4	9.7	3.2	(0.9)	4.7	2,644.7	2,660.0	2,571.2	תרנגולים/ות לבשר (פטמים)
(3.6)	(2.8)	9.7	(5.1)	(7.1)	6.5	1.7	4.7	3.0	709.9	736.2	757.5	ביצי מאכל
(11.3)	(8.8)	1.9	(9.3)	(3.9)	9.2	(2.2)	(5.2)	(6.7)	572.1	645.1	707.6	תרנגולי הודו לבשר
0.7	(15.7)	28.3	(1.5)	(9.5)	16.8	2.2	(6.8)	9.8	3,801.3	3,773.5	4,474.3	ענף הבקר
(6.0)	(14.4)	23.9	(7.1)	(10.5)	13.5	1.2	(4.4)	9.2	2,356.5	2,506.2	2,928.7	חלב
14.0	(18.0)	37.6	9.4	(7.4)	23.7	4.2	(11.5)	11.3	1,444.7	1,267.3	1,545.5	בקר לשחיטה
3.8	4.6	5.4	1.2	4.3	7.1	2.5	0.4	(1.6)	1,031.4	993.9	949.9	ענף הצאן
(22.0)	(14.4)	8.2	(12.3)	(14.5)	12.1	(11.0)	0.0	(3.5)	52.4	67.2	78.6	חלב כבשים
(0.5)	(4.5)	3.6	(7.5)	(7.3)	12.7	7.5	3.1	(8.1)	72.7	73.1	76.5	חלב עיזים
6.2	7.3	4.3	2.9	7.3	5.3	3.2	0.0	(0.9)	822.0	774.3	721.8	כבשים לבשר
6.3	8.7	16.3	2.7	7.2	15.4	3.5	1.4	0.9	84.3	79.3	73.0	עיזים לבשר
(7.1)	(12.6)	(9.8)	(0.8)	(8.4)	(5.8)	(6.4)	(4.6)	(4.2)	410.0	441.3	505.1	ענף הדיג
0.7	(6.9)	(9.2)	3.6	(11.0)	(1.8)	(2.8)	4.6	(7.6)	232.7	231.1	248.1	מזה: דיג בריכות
15.6	(65.4)	(5.9)	15.4	(22.4)	(6.3)	0.2	(55.3)	0.4	33.8	29.2	84.4	חקלאות ימית
(18.7)	(3.4)	(12.3)	(2.5)	(6.3)	(0.6)	(16.7)	3.1	(11.8)	87.3	107.4	111.1	דיג ימים ואגמים
(23.6)	19.7	(12.0)	(19.5)	5.3	(24.9)	(5.2)	13.6	17.2	56.3	73.6	61.5	גידול דגי נוי
14.3	(6.2)	(29.6)	19.0	(12.9)	(29.3)	(4.0)	7.7	(0.4)	207.5	181.6	193.6	חזירים
(10.4)	(0.6)	(9.5)	(1.8)	(4.5)	(2.5)	(8.8)	4.2	(7.2)	104.3	116.5	117.1	אחרים בענף בעלי חיים
(16.5)	3.7	(15.1)	0.2	(3.2)	0.0	(16.7)	7.1	(15.2)	43.8	52.4	50.5	מזה: דבש דבורים

* כולל צעירים

** כמות הפרחים המיוצאת על פי נתוני הלמ"ס עלתה ב-2010 בניגוד לנתון שהתקבל מהמרכז לסחר חוץ ומהשירותים להגנת הצומח. לפי מקורות אלה חלה ירידה משמעותית ביצוא הפרחים בשנת 2010. הנושא נמצא בבדיקה מול הלמ"ס. מקור: למ"ס.

לוח 6: כמויות הייצור החקלאי, מוצרים נבחרים, בשנים 1991 - 2010, שנים נבחרות (אלפי טונות, אלא אם צויין אחרת)

2010 לעומת 2009		אלפי טונות										
שינוי באחוזים	הפרש	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2000	1995	1991		
(15.5)	(20.6)	112	133	76	159	131	201	96	242	180	חיטה	גדולי שדה
0.0	0.0	7	7	9	19	22	18	16	43	21	כותנה סיבים	
(5.4)	(82.7)	1,453	1,536	1,358	1,393	1,340	1,291	1,164	1,187	881	ירקות	ירקות, תפוזים ומקשה
(10.6)	(64.8)	549	613	662	659	588	594	389	277	173	תפוזים	
(5.1)	(5.4)	102	107	102	128	134	143	177	180	110	אבטיחים מאכל	מלונים
5.6	2.2	41	39	41	43	48	50	68	80	64	מלונים	
(5.8)	(36.6)	599	636	578	688	610	668	711	942	1,109	סה"כ	הדרים
(0.3)	(2.4)	869	872	820	844	823	850	632	625	484	סה"כ	פירות אחרים
(13.9)	(11.8)	73	85	53	86	85	86	81	58	53	מזה: אבוקדו	
...	...	..	761	1,001	1,117	1,078	1,252	1,194	1,166	980	סה"כ *	פרחים ליצוא
3.2	14.0	450	436	440	420	402	370	270	220	171	פטום	תוצרת לול
(2.2)	(2.0)	90	92	97	104	106	113	137	122	81	הודים	
1.7	30.0	1,830	1,800	1,720	1,670	1,650	1,651	1,570	1,708	1,643	ביצי מאכל *	בקר
4.0	4.1	108	104	117	105	108	90	64	76	71	בשר	
1.2	14.9	1,252	1,237	1,294	1,185	1,150	1,179	1,149	1,136	969	חלב **	ענף הדיג
(4.8)	(2.4)	47	50	47	46	47	48	36	24	38	סה"כ	

* מיליוני יחידות
** מיליוני ליטרים
מקור: למ"ס.

לוח 7: התפלגות יעדי ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010 (באחוזים)

בע"ח			גידולים			סה"כ			יעד
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
12.0	12.6	12.5	55.1	56.0	57.6	38.3	39.4	38.8	שוק מקומי
79.4	78.6	79.1	5.9	5.1	5.2	34.4	33.3	36.0	תעשייה
0.6	0.7	0.6	32.7	30.8	30.2	20.2	19.3	17.8	יצוא
8.0	8.0	7.8	6.4	8.1	7.0	7.0	8.1	7.3	תוצרת ביניים
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סה"כ

מקור: למ"ס.

לוח 8: מרכיבי יעדי ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010 (במיליוני ש"ח של 2010 ובאחוזים)

שעור שינוי באחוזים									ערך				
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח				
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008		
(1.9)	1.5	2.2	0.3	(3.4)	6.1	(2.1)	5.1	(3.7)	26,486.3	27,024.4	26,622.1	סך כולל	סה"כ
(2.6)	7.5	(5.0)	1.9	(3.2)	3.6	(4.4)	11.1	(8.3)	16,207.4	16,675.5	15,520.5	גידולים	
(0.7)	(6.8)	14.2	(2.3)	(3.8)	9.9	(3.1)	3.9	3.9	10,278.9	10,348.9	11,101.6	בעלי חיים ותוצרתם	שוק מקומי
(4.5)	3.0	8.8	1.0	(5.5)	11.7	(5.5)	9.0	(2.6)	10,154.7	10,638.0	10,326.5	סך כולל	
(4.4)	4.4	10.2	1.5	(5.2)	13.1	(5.9)	10.2	(2.5)	8,922.6	9,334.1	8,936.7	גידולים	תעשייה
(5.5)	(6.2)	0.5	(2.9)	(7.8)	3.9	(2.7)	1.8	(3.3)	1,232.1	1,303.9	1,389.9	בעלי חיים ותוצרתם	
1.5	(6.3)	15.6	(2.3)	(2.8)	10.8	(3.6)	4.3	4.3	9,123.1	8,986.8	9,593.1	סך כולל	יצוא
12.9	4.7	(0.7)	(5.5)	3.2	4.3	19.5	1.5	(4.8)	959.0	849.6	811.2	גידולים	
0.3	(7.3)	17.4	(2.0)	(3.4)	11.4	(4.1)	5.3	(13.6)	8,164.1	8,137.2	8,781.9	בעלי חיים ותוצרתם	תוצרת ביניים
3.4	9.9	(23.3)	5.4	(0.1)	(11.3)	(1.9)	10.0	(13.6)	5,350.9	5,212.7	4,747.2	סך כולל	
3.8	9.9	(23.5)	5.8	(0.1)	(11.1)	(1.9)	10.0	(13.9)	5,294.0	5,136.2	4,679.5	גידולים	תוצרת ביניים
(25.3)	14.2	(11.8)	(19.8)	2.6	(23.8)	(7.0)	11.2	15.8	56.8	76.5	67.7	בעלי חיים ותוצרתם	
(15.1)	11.9	(6.1)	(4.6)	(3.4)	6.7	(10.9)	15.8	(12.0)	1,857.6	2,187.0	1,955.2	סך כולל	תוצרת ביניים
(23.9)	24.1	(15.9)	(5.6)	(4.7)	5.3	(19.4)	30.2	(20.2)	1,031.8	1,355.6	1,093.1	גידולים	
(0.7)	(3.6)	10.3	(3.3)	(1.1)	8.6	2.8	(2.5)	1.6	825.8	831.4	862.1	בעלי חיים ותוצרתם	

מקור: למ"ס.

מבנה הייצור החקלאי

במבנה הייצור החקלאי ירד חלקם של ענפי הצומח בשנת 2010 ל-61.2% לעומת השנה הקודמת (61.7%) ובמקביל עלה חלקם של ענפי בעלי חיים ל-38.8% לעומת 38.3% בשנה הקודמת. מבין ענפי הצומח ירד חלקם היחסי של מרבית סעיפי המשנה. להוציא ענף ההדרים וענף הפרחים. בענפי בע"ח הושפעה העליה היחסית בעיקר מעליה של הבקר והצאן.

לוח 9: מבנה ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010 (באחוזים)

2010	2009	2008	
100.0	100.0	100.0	סך כולל
61.2	61.7	58.3	סה"כ גידולים
5.3	6.3	5.9	גידולי שדה סה"כ
0.3	0.2	0.3	מזה: כותנה, סיבים
0.3	0.3	0.3	אגוזי אדמה
23.4	24.2	21.8	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה סה"כ
17.9	18.5	16.4	מזה: ירקות
4.1	4.3	4.2	תפוחי אדמה
1.4	1.5	1.2	מיקשה
5.5	5.2	5.4	פרי הדר (כולל צעירים)
20.0	20.0	17.8	פירות, לא כולל הדרים (כולל צעירים)
1.5	2.1	1.4	מזה: אבוקדו
4.0	3.4	4.2	ענף הפרחים וצמחי הנוי
2.2	1.5	2.2	מזה: פרחים, יצוא
2.9	2.7	3.2	אחרים
2.1	2.1	2.5	מזה: זרעים
38.8	38.3	41.7	סה"כ בעלי חיים ותוצרתם
17.8	17.9	18.3	ענף העופות
10.0	9.8	9.7	תרנגולים/ות לבשר (פטמים)
2.7	2.7	2.8	ביצי מאכל
2.2	2.4	2.7	תרנגולי הודו לבשר
14.4	14.0	16.8	ענף הבקר
8.9	9.3	11.0	חלב
5.5	4.7	5.8	בקר לשחיטה
3.9	3.7	3.6	ענף הצאן
0.2	0.2	0.3	חלב כבשים
0.3	0.3	0.3	חלב עיזים
3.1	2.9	2.7	כבשים לבשר
0.3	0.3	0.3	עיזים לבשר
1.5	1.6	1.9	ענף הדייג
0.9	0.9	0.9	מזה: דיג בריכות
0.1	0.1	0.3	חקלאות ימית
0.3	0.4	0.4	דייג ימים ואגמים
0.2	0.3	0.2	גידול דגי נוי
0.8	0.7	0.7	חזירים
0.4	0.4	0.4	אחרים בענף בעלי חיים
0.2	0.2	0.2	מזה: דבש דבורים

מקור: למ"ס.

התוצר המקומי

התוצר המקומי הנקי: המבטא את ההפרש בין ערך התפוקה הכוללת לערך השימוש בתשומה הכוללת, קטן ריאלית בשנת 2010 ב-9.8% בהשוואה לגידול של 29.1% בשנה הקודמת. התפתחות זו השנה הושפעה מעליה בערך השימוש בתשומות המשתתפות ביצור החקלאי (+4.3%) בהשוואה לירידה ריאלית (-1.8%) שנרשמה בערך הייצור החקלאי. השינוי הכמותי של התוצר המקומי הגולמי המבטא את שיעור הצמיחה בענף הסתכם בשנת 2010 בירידה של כ-9.7% לעומת עליה של 15.4% בשנת 2009 וגידול של כ-4.6% השנה במשק הלאומי.

הכנסה נובעת מהחקלאות

בשנה הנסקרת נרשמה ירידה ריאלית של 9.7% בהכנסה נובעת מחקלאות בהשוואה לעליה ריאלית של 24.1% ב-2009. הקיטון ב-2010 הושפע גם מירידה בתקבולים הנוספים.

הכנסות החקלאים

הכנסות החקלאים המבוטאת כיתרה לעבודה עצמית הון וריבית קטנה ריאלית בשנת 2010 בכ-17.4%. **הכנסות המועסקים** בחקלאות (המבוטאת כיתרה של הכנסה נובעת מחקלאות בניכוי אומדן הריבית הנוקפת לבעלי המשקים) ירדה ריאלית בשנת 2010 בכ-9.6% בכלל זה ירדו **הכנסות בעלי המשקים** בכ-18.1%. בעקבות התפתחות זו וכתוצאה מעליה ריאלית מתונה בעלות הממוצעת של שכיר במשק (המשמש בסיס להשוואה), הגיעה ההכנסה הממוצעת היחסית של מועסק בחקלאות ל-131% בשנת 2010 לעומת 141% ב-2009.

לוח 10: הכנסות החקלאים בשנים 2008 - 2010 (מיליוני ש"ח של 2010)

השינוי ב-2010/2009 %	2010	2009	2008	היחידה	הסעיף	
(9.7)	11,378	12,604	10,155	מיליוני ש"ח	1	הכנסה נובעת מחקלאות
1.8	5,137	5,046	5,148	מיליוני ש"ח	2	מזה: שכ"ע
(12.2)	747.6	851.1	1,273.3	מיליוני ש"ח	3	אומדן הריבית *
(9.6)	10,631	11,753	8,881	מיליוני ש"ח	1-3=4	מועסקים בחקלאות
(18.1)	5,494	6,707	3,733	מיליוני ש"ח	1-2-3=5	בעלי משקים
(4.1)	63.7	66.4	71.5	באלפים	6	סך כולל
(7.6)	13.4	14.5	17.7	באלפים	7	מזה: עצמאים
(3.1)	50.3	51.9	53.8	באלפים	8	שכירים
(5.7)	13,907	14,750	10,351	ש"ח	4/6=9	למועסק בחקלאות
(11.4)	34,167	38,547	17,576	ש"ח	4/7=10	לעצמאי בחקלאות
5.0	8,510	8,102	7,974	ש"ח	2/8=11	לשכיר בחקלאות
1.2	10,584	10,454	10,712	ש"ח	12	לשכיר במשק ***
(6.9)	131%	141%	97%	אחוזים	9/12=13	למועסק בחקלאות
(12.4)	323%	369%	164%	אחוזים	10/12=14	לעצמאי בחקלאות

* אומדן הריבית מחושב מצרוף ריבית על מלאי הון נקי בחקלאות (על פי למ"ס) וריבית על הון חוזר (על פי המרכז החקלאי).
** מספר המועסקים מבוסס על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לא כולל מועסקים בענף הגינון (החל משנת 1995).
*** עלות ממוצעת של שכיר במשק (במחירים שוטפים) ליום עבודה: בשנת 2010 518.8 ש"ח, בשנת 2009 499.5 ש"ח, בשנת 2008 494.9 ש"ח. נתונים אלה מבוססים על שכ"ע יומי ממוצע ל-8 שעות עבודה ו-20.4 ימי עבודה בחודש (על פי חישובי המרכז החקלאי, משרד החקלאות ופיתוח הכפר והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה).
מקור: למ"ס.

להלן הפירוט:

מספר הסעיף	סעיף השנה	פירוט החישוב	היחידה	2008	2009	2010	מקור הנתונים
1	מלאי הון נקי בחקלאות		מיליוני ש"ח שוטפים	20,467	18,416	17,805	למ"ס
2	ריבית אפקטיבית		אחוז	4.3%	3.4%	2.7%	בנק ישראל
3	סך אומדן ריבית חלקית (1)	3=(1X2)	מיליוני ש"ח שוטפים	889.5	620.9	488.0	
4	ערך יצור		מיליוני ש"ח שוטפים	25,092	26,316	26,486	למ"ס
5	צרכי הון חוזר		אחוז	18.8%	18.8%	18.8%	מרכז חקלאי
6	צרכי הון חוזר	6=(4X5)	מיליוני ש"ח שוטפים	4,717	4,947	4,979	
7	עלות אשראי לא צמוד		אחוז	6.6%	4.2%	5.2%	בנק ישראל
8	סך אומדן ריבית חלקית (2)	8=(6X7)	מיליוני ש"ח שוטפים	310.6	207.8	259.6	
9	אומדן ריבית - סה"כ = (2)+(1)	9=(8+3)	מיליוני ש"ח שוטפים	1,200.1	828.8	747.6	

מקור: למ"ס.

ההיקף והמבנה של המועסקים בחקלאות

היקף ומבנה המועסקים בחקלאות (לא כולל עובדי גינון): בשנת 2010 נרשמה ירידה של כ-4.0% במספר המועסקים בחקלאות, בכלל זה קטן מספר המועסקים הישראלים בכ-0.7%, עובדי השטחים קטנו בכ-24.5% ועובדים זרים קטנו ב-4.1%. כתוצאה, חלו שינויים בהרכב המועסקים בחקלאות בשנה הנסקרת: חלקם של הישראלים עלה ל-58.5% לעומת כ-56.6% בשנת 2009 (בהשוואה ל-73% בשנת 1995), נשמר חלקם של העובדים הזרים, כ-34.4% מכלל המועסקים (לעומת 18.7% בשנת 1995). חלקם של עובדי השטחים ירד לכ-7.1% בהשוואה ל-9.0% בשנת 2009 ולעומת 13.5% בשנת 2000.

לוח 11: המועסקים בחקלאות 2000 - 2010 (אלפים)

סה"כ	ישראלים	זרים	עובדי שטחים	השנה	
25.6	25.6			2000	עצמאיים (לא שכירים)
20.0	20.0			2001	
19.3	19.3			2002	
19.0	19.0			2003	
19.2	19.2			2004	
16.6	16.6			2005	
16.4	16.4			2006	
13.5	13.5			2007	
17.7	17.7			2008	
14.5	14.5			2009	
13.4	13.4			2010	
(7.0)	(7.0)			2010/2009	השינוי באחוזים
47.3	16.9	20.6	9.8	2000	שכירים
42.1	16.6	21.9	3.6	2001	
42.3	17.6	22.1	2.6	2002	
42.3	17.3	22.1	3.0	2003	
45.9	21.2	21.9	2.9	2004	
51.2	24.7	23.3	3.3	2005	
47.5	20.8	22.6	4.1	2006	
52.0	23.7	23.8	4.5	2007	
53.8	23.9	25.9	4.0	2008	
51.9	23.1	22.8	6.0	2009	
50.3	23.9	21.9	4.5	2010	
(3.2)	3.2	(4.1)	(24.5)	2010/2009	השינוי באחוזים
72.8	42.4	20.6	9.8	2000	סה"כ מועסקים
62.1	36.6	21.9	3.6	2001	
61.6	36.9	22.1	2.6	2002	
61.3	36.2	22.1	3.0	2003	
65.2	40.4	21.9	2.9	2004	
67.8	41.2	23.3	3.3	2005	
64.0	37.2	22.6	4.1	2006	
65.5	37.2	23.8	4.5	2007	
71.5	41.6	25.9	4.0	2008	
66.4	37.6	22.8	6.0	2009	
63.7	37.3	21.9	4.5	2010	
(4.0)	(0.7)	(4.1)	(24.5)	2010/2009	השינוי באחוזים

מקור: למ"ס.

מדדי מחירים לצרכן

ממוצע שנתי: בשנת 2010 נרשמה התייקרות במדד תוצרת חקלאית טרייה כ-4.16 לעומת התייקרות ממוצעת של כ-0.05% בשנת 2009. בכלל זה הייתה התייקרות של 11.4% בסעיף פירות וירקות טריים לעומת הוזלה של 5.4% בשנת 2009. בסעיף בשר עופות ודגים הייתה הוזלה של 0.5% לעומת התייקרות של 4.1% בשנת 2009. חלב ומוצרי התייקרות של 1.9% לעומת התייקרות של 2.4% ב-2009, ביצים הוזלה של 2.2% לעומת התייקרות של 2.4% ודבש התייקרות של 2.1% לעומת התייקרות של 2.8% ב-2009.

שינויים חודשיים: שיעור התייקרות "מדד תוצרת חקלאית טרייה" היה גבוה מזה של המדד הכללי בחדשים ינואר ויולי - אוקטובר 2010. בשאר החדשים המגמה הייתה הפוכה, מדד תוצרת חקלאית טרייה היה נמוך מזה של המדד הכללי.

לוח 12: פירוט השינויים באחוזים, במדד המחירים לצרכן בגין תוצרת חקלאית טרייה שנת 2010 לעומת השנים 2009 ו-2008 (הבסיס: ממוצע 2008=100)

שם הפריט	משקל חדש I/2009-מ	2008	2009	2010
מדד כללי	1000.0	4.6	3.3	2.7
מדד תוצרת חקלאית טרייה	75.3	13.4	0.0	4.2
א. ירקות ופירות טריים	25.86	15.9	(5.4)	11.4
ירקות טריים	14.68	12.6	(5.2)	13.0
פירות טריים	11.18	20.2	(5.6)	9.3
ב. מוצרים צימחיים ואחרים	5.03	4.5	(1.2)	3.5
אגוזים	1.00	6.9	(2.1)	4.3
גרעינים לפיצוח	0.57	1.7	0.3	3.8
שקדים	0.33	(0.7)	(2.6)	1.2
בוטנים	0.16	2.5	3.4	0.9
צימוקים	0.13	7.7	(0.5)	5.8
פירות יבשים אחרים	0.66	5.6	(4.2)	2.2
פרחים וצמחים	2.18	4.8	(0.4)	4.0
ג. תוצרת טרייה של בשר עופות ודגים	23.79	13.0	4.1	(0.5)
בשר בקר טרי	5.25	12.8	5.3	4.4
בשר בהמה אחר (כבש, חזיר וכו')	2.00	10.1	(0.5)	6.6
עופות	13.93	15.1	5.7	(2.9)
עוף טרי	5.48	17.9	8.6	(3.7)
עוף קפוא	0.60	16.4	14.6	(3.9)
חזה עוף והודו	3.59	18.9	(0.9)	(3.8)
חלקי עופות, עוף טחון וכבד	4.26	9.0	6.2	(0.9)
דגים טריים	2.61	4.5	(2.7)	(2.4)
ד. חלב ומוצרי חלב*	17.31	13.6	2.4	1.9
חלב (לא כולל סויה)	4.96	12.5	0.4	(1.2)
חלב מפוסטר	4.85	12.5	0.4	(1.3)
חלב עמיד	0.11	11.0	3.2	0.8
לבן, יוגורט ומעדני חלב (לא כולל סויה)	3.15	18.4	1.7	0.9
שמנת	0.94	9.0	1.1	1.6
חמאה	0.53	14.2	1.3	(1.4)
גבינה (לא כולל גבינה מותכת)	7.73	13.1	3.8	3.8
גבינה צהובה קשה	3.15	12.4	6.1	4.9
גבינות רכות	4.58	14.0	2.8	4.3
ה. ביצים	2.94	11.7	2.4	(2.2)
ו. דבש	0.37	7.3	2.8	2.1
ז. מזון, לא כולל ירקות ופירות	147.82	11.1	2.7	1.2

מקור: למ"ס.

**לוח 13: פירוט השינויים במדד המחירים לצרכן בגין תוצרת חקלאית שנת 2010 (חודשים ינואר-דצמבר)
כל חודש לעומת קודמו (הבסיס ממוצע 2008=100)**

2010												משקל חדש מ-2009/1	שם הפריט
דצמבר	נובמבר	אוקטובר	ספטמבר	אוגוסט	יולי	יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר		
0.4	0.1	0.3	0.3	0.5	0.5	0.3	0.4	0.9	0.1	(0.3)	(0.7)	1000.0	מדד כללי
(0.5)	(2.2)	1.5	5.7	2.0	1.0	(0.5)	0.1	0.7	0.1	0.7	(0.6)	75.3	מדד תוצרת חקלאית טרייה
(0.9)	(5.5)	4.1	13.8	2.8	3.3	0.4	2.3	2.3	(1.2)	1.6	(2.3)	25.86	א. ירקות ופירות טריים
(2.2)	(8.0)	7.3	27.3	5.2	7.1	(5.3)	(3.9)	1.8	0.8	0.4	(5.9)	14.68	ירקות טריים
1.0	(1.4)	(1.0)	(2.3)	(0.1)	(0.5)	7.1	10.5	3.4	(3.9)	3.3	3.0	11.18	פירות טריים
0.3	1.9	(0.2)	0.6	1.0	(0.1)	(1.1)	0.9	(1.4)	1.9	1.3	0.6	5.03	ב. מוצרים צימחיים ואחרים
1.5	3.7	(1.6)	(0.4)	1.6	3.9	(5.3)	-	0.6	5.9	(0.4)	5.1	1.00	אגוזים
1.1	5.9	(1.0)	2.7	3.6	(3.8)	(1.6)	1.1	(0.6)	4.6	(4.0)	2.9	0.57	גרעינים לפיצוח
1.6	2.1	(0.3)	(0.4)	0.2	(0.4)	1.1	1.9	3.0	(0.4)	3.8	(4.9)	0.33	שקדים
0.9	4.5	(2.9)	(2.6)	3.1	(4.2)	5.0	0.1	0.3	(2.9)	0.8	4.1	0.16	בוטנים
0.1	(1.6)	14.6	(0.9)	(6.8)	-	0.1	0.3	8.3	(4.1)	11.6	(10.4)	0.13	צימוקים
(2.8)	0.6	6.4	(0.2)	(0.1)	0.1	(0.9)	3.0	3.3	(2.4)	8.7	(7.5)	0.66	פירות יבשים אחרים
0.3	0.3	(1.9)	1.1	0.8	(0.4)	0.1	0.6	(4.9)	1.7	0.9	1.7	2.18	פרחים וצמחים
(0.5)	(1.6)	(0.1)	2.4	3.0	(0.6)	(3.1)	(2.1)	0.8	0.8	1.0	0.2	23.79	ג. תוצרת טרייה של בשר עופות ודגים
0.9	2.5	2.3	1.3	1.8	(0.7)	0.7	(0.1)	(0.1)	1.1	(0.6)	-	5.25	בשר בקר טרי
0.3	(0.6)	1.6	(0.8)	(0.7)	0.7	1.5	(0.1)	1.3	0.8	1.0	(1.4)	2.00	בשר בהמה אחר (כבש, חזיר וכו')
(1.0)	(3.7)	(1.0)	3.2	4.7	(1.2)	(5.6)	(3.4)	0.9	1.1	0.7	1.0	13.93	עופות
(1.7)	(5.3)	(1.4)	5.2	5.5	1.2	(7.1)	(6.0)	(0.1)	2.9	1.4	2.0	5.48	עוף טרי
(0.7)	(0.4)	5.9	(3.6)	3.9	(3.7)	(1.8)	(2.0)	5.9	(9.6)	1.8	(3.3)	0.60	עוף קפוא
(1.5)	(2.2)	(0.2)	2.3	3.1	(2.0)	(4.6)	(2.1)	0.4	2.3	0.2	(0.1)	3.59	חזה עוף והודו
0.5	(3.1)	(2.1)	2.3	5.2	(3.5)	(4.8)	(1.5)	2.1	(0.5)	0.1	1.1	4.26	חלקי עופות, עוף טחון וכבד
(2.5)	0.1	(2.3)	3.5	(0.4)	3.1	(1.1)	0.2	1.1	(1.8)	5.2	(2.1)	2.61	דגים טריים
0.5	1.3	0.1	0.5	(0.3)	0.6	2.1	(0.4)	(0.7)	0.5	(0.9)	-	17.31	ד. חלב ומוצרי חלב*
(0.2)	0.3	(0.4)	-	-	0.1	0.6	(0.9)	-	0.7	(0.9)	(0.2)	4.96	חלב (לא כולל סויה)
(0.2)	0.3	(0.4)	-	-	0.1	0.6	(0.9)	-	0.7	(0.9)	(0.2)	4.85	חלב מפוסטר
0.8	(0.2)	0.3	-	-	(0.7)	(0.2)	0.9	0.1	-	(0.1)	0.1	0.11	חלב עמיד
0.3	0.6	-	1.6	(1.5)	0.6	(0.5)	2.5	(1.5)	(0.4)	-	(0.2)	3.15	לבן, יוגורט ומעדני חלב (לא כולל סויה)
0.3	1.2	(0.1)	0.1	0.1	-	1.6	(0.7)	0.3	(0.3)	0.3	(0.1)	0.94	שמנת
0.1	(0.5)	0.1	-	(0.1)	-	-	-	0.4	(0.6)	-	0.1	0.53	חמאה
0.5	2.4	0.5	0.4	0.3	0.7	4.3	(1.3)	(1.1)	0.9	(1.8)	0.2	7.73	גבינה (לא כולל גבינה מותכת)
0.3	2.3	-	0.3	-	0.6	(0.1)	2.4	0.2	(0.3)	-	0.2	3.15	גבינה צהובה קשה
1.2	2.3	0.8	0.5	-	1.1	7.3	(3.7)	(1.8)	1.9	(2.7)	0.1	4.58	גבינות רכות
0.4	0.1	(0.2)	0.7	0.4	(1.0)	(0.2)	0.1	(0.2)	0.3	-	(0.7)	2.94	ה. ביצים
0.1	-	0.9	(0.8)	(0.4)	(0.4)	1.8	(1.0)	1.2	(0.8)	2.1	0.6	0.37	ו. דבש
-	-	0.7	0.6	0.7	(0.4)	(0.1)	(0.3)	0.4	0.2	0.3	-	147.82	ז. מזון ללא ירקות ופירות

מקור: למ"ס.

היקף השימוש בתשומות בשנת 2010

היקף הערך הריאלי של השימוש בתשומה הכוללת עלה בשנת 2010 ב-4.3% לעומת ירידה של 13.4% בשנה הקודמת. משקל התשומות בכלל ערך התפוקה עלה בשנה הנסקרת ל-59.0% לעומת 55.5% בשנת 2009. בהרכב התשומות חלו בשנת 2010 מספר שינויים: חלקו של המספוא עלה ל-31.1% לעומת 28.6% בשנת 2009. בסה"כ שילם מגזר בעלי החיים בשנת 2010 כ-4.87 מיליארד ש"ח עבור מספוא, המבטא עליה ריאלית של 13.4%, שנבעה מעליה כמותית של 10.9% ועליית מחיר ריאלית של 2.2%.

חלקו של סעיף המים בכלל התשומות עלה ל-8.4% לעומת כ-7.8% בשנת 2009. ערך השימוש במים גדל ב-2010 ריאלית ב-12.3% כתוצאה מעליה כמותית של 9.2% ועליית מחיר ריאלית של 2.8%. בסה"כ שילם המגזר החקלאי כולו ב-2010 כ-1.31 מיליארד ש"ח עבור שימוש במים.

בסעיף דלק שמנים וחשמל נרשמה עליית ערך של 12.6% שנבעה מעליית מחיר ריאלית של 13.7% וירידה כמותית של 1.0%. בסעיף חומרי ריבוי נרשמה ירידת ערך ריאלית של 1.2% ומשקל סעיף זה בכלל מרכיבי התשומה ירד ל-8.7% ב-2010 לעומת 9.1% בשנת 2009.

לוח 14: התשומה הכוללת בחקלאות והרכבה בשנים 2007 - 2009 (במיליוני ש"ח של 2009 ובאחוזים)

הסעיף	מבנה (באחוזים)			מיליוני ש"ח		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
1-11 סך כולל	100.0	100.0	100.0	15,630.3	14,986.8	17,300.6
1-10 סה"כ תשומה קנויה	88.0	86.4	87.6	13,757.5	12,949.0	15,146.9
1 מספוא	31.1	28.6	34.2	4,867.8	4,292.4	5,916.5
2 מים	8.4	7.8	7.5	1,305.7	1,163.0	1,299.9
3 חומרי אריזה	3.6	4.0	3.5	561.3	596.3	600.3
4 דשנים וזבלים	3.3	4.1	4.2	508.8	609.8	732.2
5 הובלה שכורה	2.2	2.4	2.2	347.3	357.2	374.5
6 חלפים ותיקונים	3.9	3.6	3.1	603.8	539.6	532.0
7 דלק שמנים וחשמל	12.0	11.1	10.3	1,873.6	1,664.5	1,779.4
8 חמרים להגנת הצומח	4.5	4.3	3.8	701.2	640.4	662.8
9 חמרי ריבוי	8.7	9.1	8.5	1,352.6	1,369.2	1,474.7
10 מינהל ושונוות	10.5	11.5	10.3	1,635.3	1,716.5	1,781.4
11 בלאי	12.0	13.6	12.4	1,872.8	2,037.9	2,153.6

מקור: למ"ס.

לוח 15: השינויים במרכיבי התשומה החקלאית בשנים 2008 - 2010 (באחוזים, כל שנה לעומת קודמתה)

	ערך ריאלי *			מחיר ריאלי *			כמות		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008
1-11 סך כולל	4.3	(13.4)	5.9	(0.8)	(10.7)	9.9	5.1	(2.4)	(2.4)
1-10 סה"כ תשומה קנויה	6.2	(14.6)	7.0	0.4	(11.5)	11.7	5.8	(2.9)	(3.0)
1 מספוא	13.4	(27.5)	9.7	2.2	(24.6)	15.7	10.9	(3.2)	(4.0)
2 מים	12.3	(10.6)	(2.6)	2.8	(0.7)	4.2	9.2	(9.4)	(5.4)
3 חומרי אריזה	(5.9)	(0.6)	(7.1)	(6.2)	(2.9)	(0.6)	0.4	3.0	(5.4)
4 דשנים וזבלים	(16.6)	(16.7)	28.9	(18.2)	(8.5)	60.1	2.0	(8.4)	(18.5)
5 הובלה שכורה	(2.8)	(4.7)	1.7	(0.7)	(3.5)	5.4	(2.1)	(0.6)	(2.3)
6 חלפים ותיקונים	11.9	1.5	18.3	(0.8)	1.6	3.4	12.8	0.5	15.9
7 דלק שמנים וחשמל	12.6	(6.4)	16.8	13.7	(5.9)	21.9	(1.0)	0.1	(3.0)
8 חמרים להגנת הצומח	9.5	(3.4)	(7.3)	(2.6)	(3.3)	4.1	12.5	0.5	(9.9)
9 חמרי ריבוי	(1.2)	(7.1)	3.5	(5.3)	(3.8)	6.9	4.4	(2.9)	(1.9)
10 מינהל ושונוות	(4.8)	(3.3)	2.6	(3.6)	(0.5)	(1.2)	(1.2)	(2.2)	5.1
11 בלאי	(8.1)	(5.4)	6.9	(8.4)	(5.8)	(1.1)	0.3	1.1	9.4

* מותאם למדד המחירים לצרכן
מקור: למ"ס.

מדדי מחירים של תשומות בחקלאות

מדד מחיר התשומות בחקלאות - סה"כ, עלה בשנת 2010 בכ-1.7% לעומת ירידה של 3.3% בתקופה המקבילה בשנה הקודמת (מדד התשומות - סה"כ, לא כולל שכר עבודה עלה ב-2.05% לעומת ירידה של 4.58% בתקופה המקבילה בשנה הקודמת).

בסעיף שכר עבודה שמשקלו הנו הגדול בסל התשומות לחקלאות, נרשמה התייקרות נמוכה יותר בשנת 2010 לעומת 2009: 0.25% ו-1.52%, בהתאמה. משקל תרומת סעיף זה להתייקרות מדד התשומות לחקלאות - סה"כ, הסתכם בשנת 2010 ב-25.4% בהשוואה למשקל סעיף זה במדד התשומות - סה"כ 25.8%.

סעיף המספוא שהוא השני בגודלו במדד זה, התייקר בכ-1.6% בהשוואה להוזלה של 11.1% בשנת 2009 ומשקל תרומת סעיף זה להתייקרות מדד התשומות לחקלאות - סה"כ ב-2010 הסתכם בכ-21.46% בהשוואה למשקל סעיף זה במדד התשומות - סה"כ, 21.47%.

בסעיף מים נרשמה ב-2010 התייקרות של 5.5% בהשוואה להתייקרות של 2.1% ב-2009.

מדד התשומות בענפי הצומח התייקר בשנת 2010 בכ-1.4% לעומת הוזלה של 0.4% בשנה הקודמת. ההתייקרות בשנת 2010 של מצרף זה הושפעה בעיקר מהוזלה בסעיף דשנים וזבלים וחומרי אריזה, שקוזה בהתייקרות סעיף דלק ושמנים של 15.5% לעומת הוזלה של 3.5% בסעיף זה בשנה הקודמת.

מדד התשומות בענפי בעלי חיים עלה ב-2010 בשיעור של כ-1.9% לעומת הוזלה של 6.7% בשנת 2009. הגורמים העיקריים שתורמו להתפתחות במדד זה בשנת 2010 הם המשך התמתנות התייקרות בסעיף המספוא, שמשקל תרומתו להתייקרות מדד תשומות בע"ח הסתכם בשנת 2010 ב-49.6% לעומת 49.8% משקל הסעיף במדד זה. ירידת מחירי המספוא מאז סוף שנת 2008 והתייקרותם המתונה, נבעה מהמשך ההוזלות והתייקרות מתונה במחירי הגרעינים בשווקים הבינ"ל.

לוח 16: מדדי מחיר תשומה בחקלאות - התייקרות ממוצעת ותרומת סעיפי המשנה בשנת 2010 לעומת 2009 (ינואר-דצמבר), כל שנה לעומת קודמתה

תרומת הסעיף להתייקרות המדד		התייקרות ממוצע באחוזים		משקל הסעיף במדד	
2010	2009	2010	2009	בסיס 2000	
100.0	100.0	1.7	(3.3)	1000.0	מדד תשומות - סה"כ
21.46	19.7	1.6	(11.1)	214.7	2 מספוא לבעלי חיים
4.0	4.3	(1.9)	0.7	41.7	3 אפרוחים
2.2	2.3	0.8	2.4	21.8	4 ווטרינריה
2.2	2.4	(0.9)	3.8	22.8	5 זרעים פקעות ושתילים
2.3	2.5	(12.8)	(8.8)	27.0	6 דשנים וזבלים
3.3	3.4	0.1	(0.7)	33.3	7 חומרי הדברה
5.7	5.8	5.5	2.1	55.1	8 מים
6.3	5.5	15.5	(3.5)	55.5	9 דלק שמנים וחשמל
4.3	4.7	(3.6)	(0.3)	45.8	10 חמרי אריזה
3.5	3.2	0.7	(10.2)	35.0	11 מבנים, כסויי פלסטיק
8.7	9.2	1.1	2.3	87.3	12 מכונות ציוד כלי עבודה
25.4	27.1	0.25	1.52	257.9	13 שכר עבודה
3.6	3.7	2.0	(0.9)	36.3	14 הובלה שכורה
0.8	1.0	0.3	7.8	8.6	15 ביטוח
0.5	0.6	4.1	2.7	5.2	16 מיסים ואגרות
0.9	1.0	3.1	3.0	9.0	17 דמי חכירה
4.3	4.5	1.2	1.3	43	18 שונות
100.0	100.0	1.4	(0.4)	1000.0	מדד תשומות ענפי הצומח - סה"כ
3.9	4.2	(0.9)	3.8	40.1	5 זרעים פקעות ושתילים
4.1	4.4	(12.8)	(8.8)	47.5	6 דשנים וזבלים
5.8	5.8	0.1	(0.7)	58.6	7 חומרי הדברה
9.4	9.2	5.5	2.1	90.0	8 מים
7.7	6.6	15.5	(3.5)	67.7	9 דלק שמנים וחשמל
7.4	7.8	(3.6)	(0.3)	78.1	10 חמרי אריזה
3.5	3.2	0.7	(10.2)	35.7	11 מבנים, כסויי פלסטיק
10.5	10.8	1.1	2.3	105.2	12 מכונות ציוד כלי עבודה
38.3	39.5	0.2	1.5	387.8	13 שכר עבודה
3.4	3.4	2.0	(0.9)	34.3	14 הובלה שכורה
0.9	1.0	0.3	7.8	9.0	15 ביטוח
0.5	0.5	4.1	2.7	4.4	16 מיסים ואגרות
1.5	1.5	3.1	3.0	14.4	17 דמי חכירה
2.7	2.8	1.2	1.3	27.3	18 שונות
100.0	100.0	1.9	(6.7)	1000.0	מדד תשומות ענפי בע"ח - סה"כ
49.6	47.4	1.6	(11.1)	497.7	2 מספוא לבעלי חיים
9.3	10.4	(1.9)	0.7	96.7	3 אפרוחים
5.0	5.5	0.8	2.4	50.5	4 ווטרינריה
0.9	1.0	5.5	2.1	9.0	8 מים
4.5	4.1	15.5	(3.5)	39.4	9 דלק שמנים וחשמל
0.3	0.3	(3.6)	(0.3)	3.2	10 חמרי אריזה
3.4	3.3	0.7	(10.2)	34.1	11 מבנים, כסויי פלסטיק
6.3	7.0	1.1	2.3	63.7	12 מכונות ציוד כלי עבודה
8.5	9.4	0.2	1.5	86.7	13 שכר עבודה
3.9	4.1	2.0	(0.9)	38.9	14 הובלה שכורה
0.8	0.9	0.3	7.8	8.1	15 ביטוח
0.6	0.7	4.1	2.7	6.3	16 מיסים ואגרות
0.2	0.2	3.1	3.0	1.9	17 דמי חכירה
6.3	6.9	1.2	1.3	63.7	18 שונות

מקור: למ"ס.

תנאי הסחר בחקלאות

תנאי הסחר בחקלאות המבטאים את השינוי היחסי בין מדדי מחירי התפוקה ומחירי התשומה הקנויה בחקלאות (הנגזרים מחשבון ענף החקלאות) מצביעים בשנת 2010 על ירידה מתונה של 0.1% בהשוואה לשיפור של (+9.8%) בשנת 2009.

פירוט תנאי הסחר לפי היעדים השונים מובא להלן:

בענפי הצומח חל בשנת 2010 שיפור בתנאי הסחר של 2.0% בהמשך לשיפור של 1.2% בשנת 2009.

בענפי בע"ח חלה הרעה של 3.2% לעומת שיפור של 21.9% בשנת 2009.

בתנאי הסחר בשוק המקומי חל שיפור של 0.8% בהמשך לשיפור של 2.8% בשנת 2009.

בתנאי הסחר ביצוא חל שיפור של 5.5% בהמשך לשיפור של 4.8% בשנת 2009.

לוח 17: ריכוז מדדי תשומה ותפוקה ותנאי סחר 2007 - 2010, מדדים ואחוזים

2010	2009	2008	2007	הענף/היעד	מדד
3.0%	-0.2%	11.0%	5.6%	סה"כ	מחירי תפוקה *
4.7%	0.0%	8.4%	6.6%	גידולים	
0.3%	-0.6%	15.0%	4.0%	בע"ח	
3.7%	-2.4%	16.9%	9.4%	שוק מקומי	
8.3%	3.3%	-7.2%	4.6%	יצוא	
3.1%	-9.1%	15.4%	9.5%	סה"כ **	מחירי תשומה
2.6%	-1.2%	12.4%	3.9%	גידולים ***	
3.6%	-18.4%	19.1%	17.1%	בע"ח ***	
2.9%	-5.1%	14.5%	5.8%	שוק מקומי	
2.7%	-1.5%	12.5%	4.0%	משולב יצוא	
-0.1%	9.8%	-3.8%	-3.6%	סה"כ	תנאי סחר
2.0%	1.2%	-3.6%	2.6%	גידולים	
-3.2%	21.9%	-3.5%	-11.2%	בע"ח	
0.8%	2.8%	2.0%	3.4%	שוק מקומי	
5.5%	4.8%	-17.5%	0.6%	יצוא	

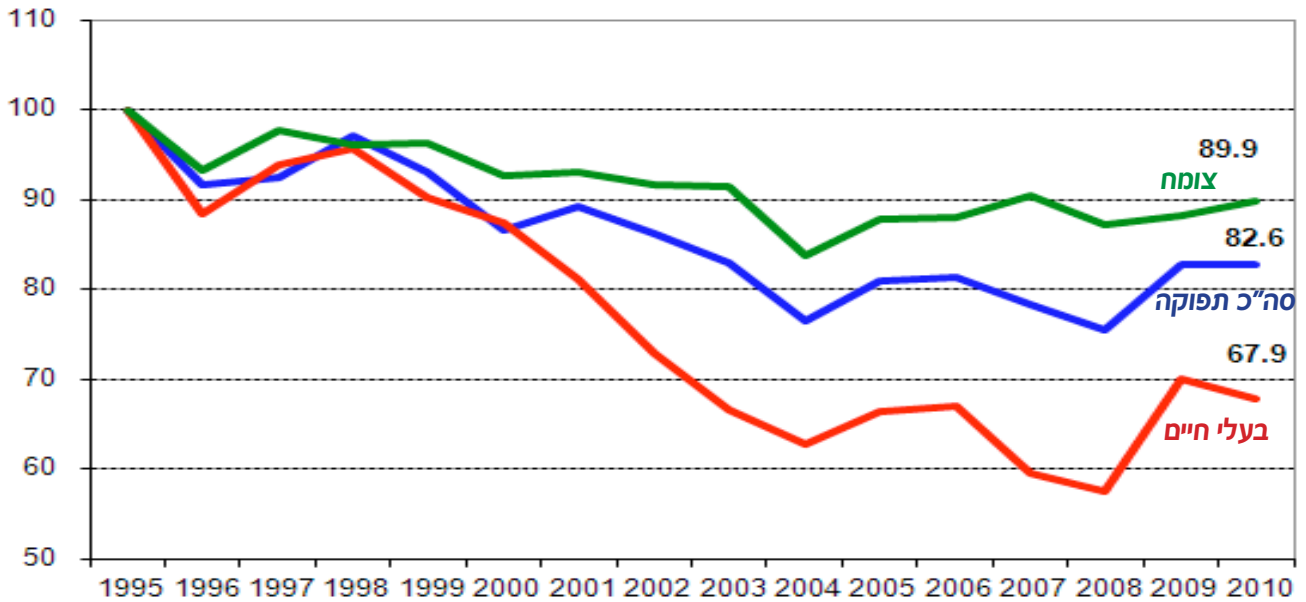
* על פי חשבון הענף

** על פי חשבון הענף לסה"כ

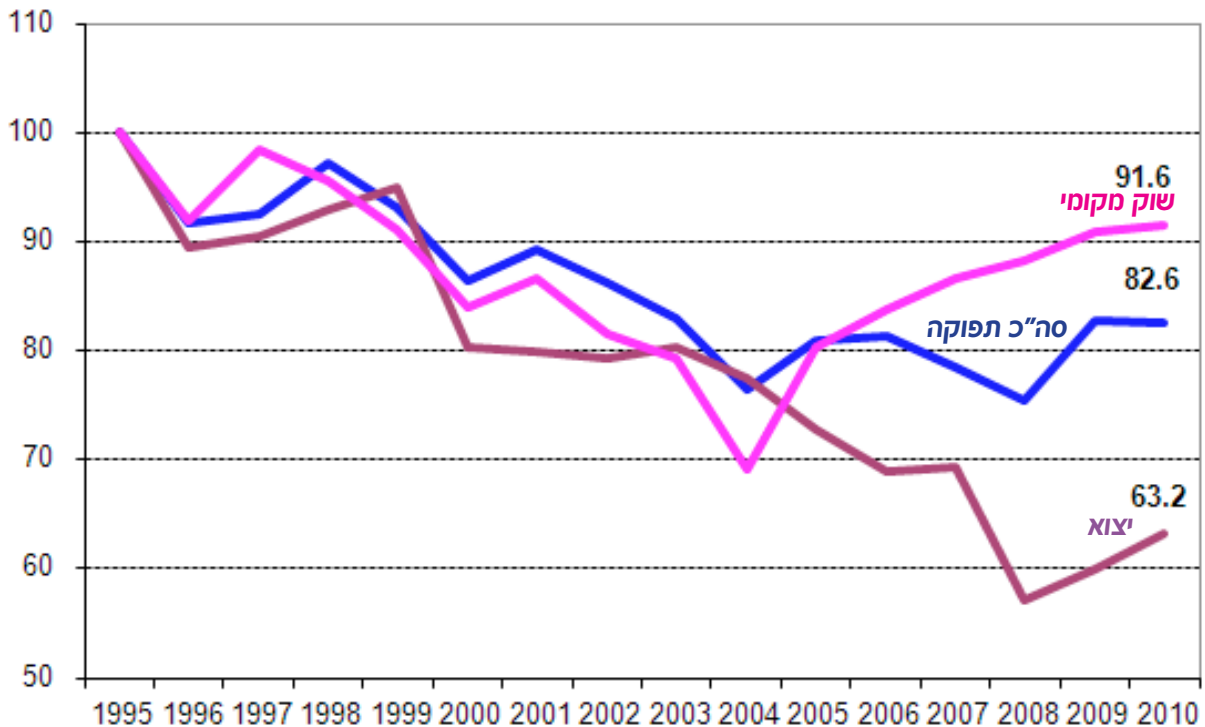
*** על פי משקלם של מדדים מתוך פרסום מדדי מחירים של הלמ"ס

מקור: למ"ס.

תרשים מס' 5: מדד תנאי הסחר בחקלאות לפי ענפים עיקריים
מדד 1995=100

תרשים מס' 6: מדד תנאי הסחר בחקלאות לפי יעדים עיקריים
מדד 1995=100

היצוא החקלאי הטרי

היצוא החקלאי הטרי הסתכם בשנת 2010 ב-5,350.9 מיליון ש"ח (במונחי תמורה ליצרן). נתון זה מבטא עליית ערך ריאלית של 3.4% בתמורה שקיבל היצרן בהשוואה לעליית ערך ריאלית של 9.9% בשנת 2009. התפתחות זו נובעת בשנה הנסקרת מירידה כמותית של 1.9% שלוותה בעליית מחירים ריאלית של 5.4%. במונחי ערך פו"ב שוטפים, הסתכם היצוא החקלאי הטרי בשנת 2010 בכ-1,359.5 מיליוני דולר לעומת 1,229.9 מיליוני דולר ב-2009 (נתוני הלמ"ס, לוח 44). נתוני היצוא בערכים שיקליים מצביעים על ההתפתחויות הבאות:

משקל היצוא הטרי בערך התפוקה: כתוצאה מעליית ערך היצוא הטרי, עלה חלקו היחסי בשנת 2009 לכ-20.2% לעומת 19.3% בשנת 2009 (ובהשוואה לכ-28% בתחילת שנות ה-80).

נתונים אלה תואמים מגמה כללית דומה שנצפתה בשנת 2010 בנתוני היבוא של פירות וירקות של האיחוד האירופי, כאשר סך יבוא הפירות הטריים ממדינות שמחוץ לאיחוד האירופי אל האיחוד ירד ב-1.6% בעוד שערך יבוא הפירות עלה ב-2.7%; וסך יבוא הירקות הטריים ממדינות שמחוץ לאיחוד האירופי ירד ב-4.4% בעוד שערך היבוא של ירקות עלה ב-10.0%. יש לציין שיבוא הירקות מישראל מהווה כ-16% מכלל יבוא הירקות לאיחוד האירופי ממדינות שמחוץ לאיחוד.

תמורות ביצוא - מרכיבים עיקריים

ערך יצוא מענפי החי ירד ריאלית בשנת 2010 בכ-25.3% בהשוואה לשנת 2009 וחלקו היחסי בכלל היצוא החקלאי הטרי ירד ל-1.1% לעומת 1.4% בשנת 2009 (עיקר היצוא במצרף זה מהווה יצוא דגי הניז).

יצוא זרעים גדל ריאלית בשנת 2010 בכ-10.9%, תוצאה של עליה כמותית של 5.6% ועליית מחיר ריאלית של 5.0%. חלקו בכלל היצוא החקלאי עלה לכ-8.4% ב-2010 לעומת 7.8% בשנת 2009.

ביצוא הכותנה (סיבים) נרשמה בשנת 2010 עליית ערך של 23.0% שנבעה מיציבות כמותית ועליית מחיר ריאלית של 23.2% שהושפעה מעליה חדה במחירי הכותנה בשוק העולמי בסוף שנת 2010, בעיקר במחיר הסיבים הארוכים שהם עיקר הגידול בארץ בשנים האחרונות.

ביצוא ירקות תפוזים ומקשה - סה"כ הייתה ירידת ערך במצרף זה של כ-1.7%, שנבעה מירידה כמותית של כ-13.5% ועליית מחיר ריאלית של 13.6%. התפתחות זו הושפעה בעיקר מירידת ערך ריאלית ביצוא תפוזים של כ-14.1%. חלקו של מצרף ענף "הירקות תפוזים ומקשה" בכלל היצוא החקלאי ירד בשנת 2010 לכ-37.4% לעומת 39.0% בשנת 2009.

ביצוא ההדרים נרשמה עליה כמותית של כ-6.3% (גידול של 4.8 אלפי טונות) שלוותה בירידת מחיר ריאלית של 0.4%. בסה"כ הייתה עליית ערך ריאלית של 5.9%. חלקו של יצוא הענף בכלל היצוא עלה ל-13.1% בהשוואה ל-12.7% בשנת 2009.

השנה נהנו זנים כמו הפומלית והאור ממחירים וביקושים טובים בשווקים. הפומלית בשוקי מזרח אירופה ובקוריאה והאור בשוקי היצוא השונים.

ביצוא פירות אחרים: נרשמה עליה כמותית של 14.8% וירידת מחיר ריאלית של 5.2%, בסה"כ עליית ערך של 8.8%. בולטת העליה הכמותית ביצוא האבוקדו של כ-43.7% מלווה בירידת מחירים ריאלית של 2.2%. משקלו של יצוא הענף בסה"כ היצוא גדל ל-16.1% בשנת 2010 לעומת כ-15.2% ב-2009.

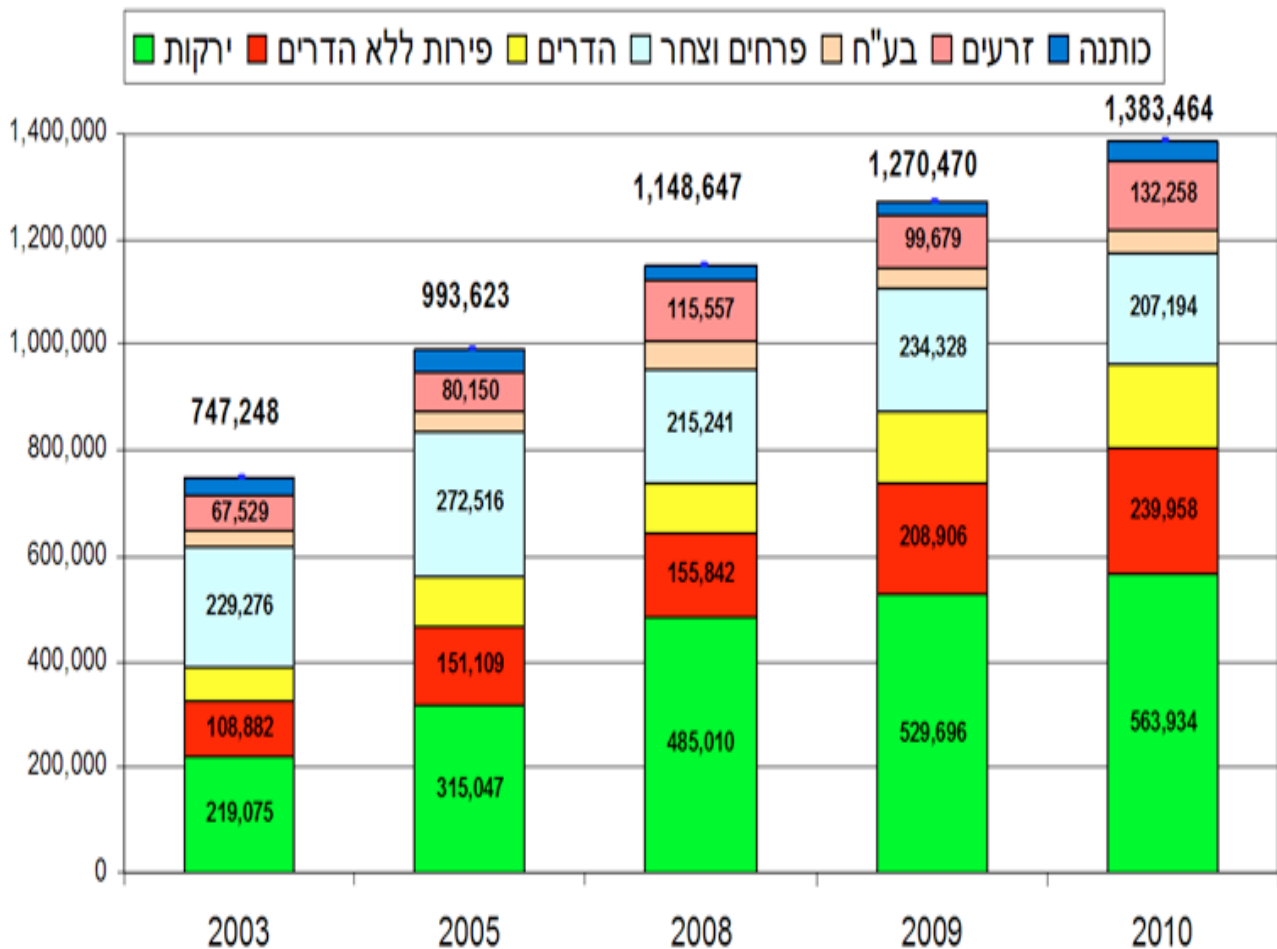
בשנת 2010 נעצר היצוא הגלעיניים כמעט לחלוטין בשל היבולים הנמוכים בארץ והמחירים הטובים שהתקבלו בשוק המקומי. לעומת זאת הייתה עליה של כ-43.7% ביצוא האבוקדו ועליה של כ-41% ביצוא הרימונים שעיקרו מופנה לרוסיה. בשנת 2010 הפכה ישראל לגורם השני בגודלו ביבוא הרימונים לאיחוד האירופי, אחרי תורכיה, ועקפה בכך את ספרד.

ביצוא הפרחים וצמחי הנוי לפי נתוני הלמ"ס נרשמה בשנת 2010 עליית ערך ריאלית של 37.8%. חלקו של יצוא הענף בכלל היצוא החקלאי, עלה השנה לכ-13.3% לעומת כ-10.6% בשנת 2009. נתון זה סותר את נתוני האגף לסחר חוץ והשירותים להגנת הצומח, לפיהם בשנת 2010 הצטמצם יצוא הפרחים בהשוואה לשנה הקודמת, עיקר הפחיתה הייתה בענפים מסורתיים כמו סולידגו, גיבסנית וירוקים. הסתיו החם והחורף המתון שאפיינו את ראשית שנת 2010 הביאו לדחיית הפריחה בקבוצת פרחי הבצל והפקעת. גלי הפריחה הראשוניים במוצרים אלה היו באיכות נמוכה מהרגיל, עובדה שגרמה לפגיעה במחיר הממוצע לפרח.

התפרצותו של הר הגעש באיסלנד בסוף אפריל, מזג אוויר סגרירי ששרר באירופה ועיכב את ההספקה המקומית וביקושים גבוהים ליום האם האנגלי בסוף מאי הביאו לעליית מחירים דרמטית ברבעון השני של שנת 2010. התחזקותו של השקל מול האירו בתקופה זו לא פגעה קשות ברווחיותו של הענף מאחר והיצוא הישראלי עבר בשלב זה את שיא העונה שלו. בסוף השנה שיתקו מזג האוויר הקר וכמויות השלג החריגות את המסחר באירופה וענף הפרחים היה מהסובלים העיקריים: פגיעה בהספקה וביקושים נמוכים.

מנתוני יצוא הפרחים מישראל בשנת 2010, המתבססים על נתוני האגף לסחר חוץ במשרד החקלאות, עולה כי גם השנה המשיכה מגמת הירידה שאפיינה את הענף בשנים האחרונות.

תרשים מס' 7: פדיון היצוא החקלאי לפי ענפים (אלפי דולר, פו"ב)

נתוני המרכז לסחר חוץ, משרד החקלאות ופיתוח הכפר (מבוסס על נתוני המכס).

מן הנתונים עולה כי פדיון היצוא בענף הפרחים וצח"ר ירד בשנת 2010 ב-12% בקרוב, בהשוואה לנתוני הענף משנת 2009, המשך המגמה שאפיינה את הענף בשנים האחרונות (תרשים מס' 7). נתונים אלה עומדים בסתירה לנתוני הלמ"ס.

נתוני יצוא הפרחים של השירותים להגה"צ ולביקורת במשרד החקלאות מצביעים אף הם על המשך המגמה של צמצום ביצוא פרחים מישראל, לוח 18. עיקר הצמצום היה בענפים מסורתיים כמו סולידגו וגידול פקעות ובצלים לפריחה.

לוח 18: יצוא פרחים מישראל בשנים 2005 - 2010, באלפי יחידות

2010	2009	2008	2007	2006	2005		
3,126	3,566	3,973	374			קאלה	פרחי בצל ופקעת
55,763	67,651	68,111	64,487	50,392	52,074	כלנית	
39,447	42,058	45,678	43,295	39,167	40,321	נורית	
17,310	5,141	19,676	21,569	17,388	15,320	נץ החלב	
12,684	13,542	15,212	18,571	20,902	19,700	שושן	
128,330	131,959	152,650	148,296	127,850	127,416	סה"כ	
4,467	5,399	7,401	10,051	9,907	8,138	אסתר	פילרים
83,553	90,549	99,470	132,486	131,548	138,696	גבסנית	
7,621	6,435	9,831	2,057	25		דלפיניום	
193	458	100	5,194	6,448	9,483	היפריקום	
14,657	17,779	17,408	16,302	17,066	19,792	טרכליום	
38,172	50,025	56,999	71,320	85,530	100,650	סולידגו	
20,253	22,610	19,855	26,077	28,062	32,295	עדעד	
52,038	53,585	42,313	62,246	70,966	66,786	פרח שעווה	
15,704	15,331	18,156	19,416	25,584	33,426	אסקלפיאס	
256,656	282,004	292,310	370,963	395,599	427,502	סה"כ	
20,862	22,950	24,827	23,691	34,008	33,889	אספרגוס	ענפי קישוט ירוקים
77,474	87,222	79,418	68,792	58,802		ארליה	
12,415	19,186	26,721	25,370	25,993	24,543	לויקודנדרון-ספארי	
47,854	46,198	50,015	38,692	36,182	31,641	מגינית	
67,498	68,487	80,739	73,502	61,699	58,595	פיטוספורום	
116,604	120,367	125,670	118,405	111,611	106,509	רוסקוס	
342,707	364,409	387,389	348,452	328,296	255,177	סה"כ	
17,424	22,663	36,660	50,129	51,728	53,896	גרברה	פרחים
2,090	3,908	10,741	30,875	65,128	109,902	ורד	
12,245	13,603	14,095	18,331	17,462	22,978	חמנית	
4,250	6,028	7,322	10,696	10,316	9,042	כף הקנגרו	
19,998	19,832	20,777	25,813	20,463	18,235	ליזיאנטוס	
15,210	1,716	10,317	43,423	28,593	41,985	ציפורן	
51,219	47,918	79,136	153,454	173,227	237,802	סה"כ	
98,750	114,181	104,888	133,361	140,637	181,432	אחרים	
877,662	940,471	1,016,400	1,154,791	1,166,140	1,230,342	סה"כ	

מקור: אבנר צין, השירותים להגה"צ ולביקורת.

באירופה התאפיין המסחר בפרחים בשנת 2010 ביציאה מהמשבר הכלכלי שפקד את הענף שנה קודם לכן. מנתוני בורסת פלורהולנד, בורסת הפרחים הגדולה ביותר בהולנד, עולה כי מחזור המכירות הכולל הסתכם בעליה של 7% בהשוואה לשנת 2009, הנובעת בעיקר מעליה במחירי המוצרים, לוח 19. מבחינת היקף המכירות עברה הבורסה את הרמה שהייתה בשנת 2008, השנה שלפני פרוץ המשבר הכלכלי העולמי. בשנת 2010 גדל הפדיון ממכירות פרחי הקטיפה בבורסה בהולנד ב-8%, בהשוואה לנתון משנת 2009. פדיון מכירות צמחי הבית גדל ב-4%, בהתאמה.

לוח 19: תוצאות המכירות השנתיות של פרחי קטיפה בבורסת ההולנדיות, 2008 - 2010

מחיר אירו לענף	כמות במיליארדי גבעולים	
0.21	11.3	2010
0.20	11.2	2009
0.22	11.4	2008

מקור: Cooperative Flower Auction FloraHolland U.A.

סחר חוץ של פירות וירקות טריים מישראל - יעדים נבחרים

יבוא של פירות וירקות טריים לאיחוד האירופי (EU27)

פירות (כולל הזרים) - ב-2010 יובאו לאיחוד האירופי 10.6 מיליון טון פירות, במונחים כמותיים זוהי ירידה של כ-1.6% ואילו במונחים כספיים (אירו נומינלי) עלה ערך היבוא בכ-2.7% בהשוואה לערך היבוא ב-2009. שנת 2010 היתה השנה השנייה ברציפות בה ירד יבוא הפירות לאיחוד האירופי במונחים כמותיים, זאת לאחר שיא ביבוא ב-2008 (11.6 מיליון טון). למרות ירידה זעומה (של 0.3%) ביבוא הבננות בהשוואה ל-2009, בננות נשארו הפרי המיובא בכמויות הגדולות ביותר, למעלה מ-4.5 מיליון טון ב-2010. הפרי השני בהיקף היבוא היה תפוזים עם כמעט 922 אלף טון. פירות נוספים המיובאים בכמויות גדולות הם: אננס, תפוחים, ענבים, לימונים וקליפים. מקור היבוא העיקרי של פירות לאיחוד האירופי היא קוסטה ריקה, עם נתח של כ-15% בכמות ולאחריה אקוודור עם 12%, קולומביה 11%, דרום אפריקה 10% וצ'ילה 5.7%.

ירקות - ב-2010 יובאו לאיחוד האירופי כ-2.2 מיליון טון ירקות, ירידה של כ-4.4% בהשוואה ליבוא ב-2009. ערך היבוא הסתכם ב-2.01 מיליארד אירו, עליה של כ-10% במונחי אירו נומינלי בהשוואה ל-2009.

למרות ירידה ביבוא של כ-6.6% בהשוואה ל-2009 עגבניות נותרו ב-2010 הירק המיובא בכמויות הגדולות ביותר, כ-477 אלף טון. לאחריהן בצלים ובצלצלים כ-306 אלף טון, פלפלים כ-227 אלף טון ושעועית כ-186 אלף טון. מקורות האספקה העיקריים מצויים באזור הים התיכון ובראשן מרוקו ממנה יובאו 32% מהירקות ולאחריה תורכיה עם 16% מהיבוא, ישראל 10% ומצרים כ-7%. על פי ארגון Freshfel קיימת ציפיה בקרב היבואנים באירופה כי היבוא ישאר בסטגנציה או אף ימשיך להצטמצם. בסקר שערך הארגון, בקרב יבואנים של תוצרת חקלאית טריה באיחוד האירופי, עלו הסיבות הבאות לירידה ביבוא: גידול מוגבל בשיעור הצריכה, החקיקה המורכבת בנושא רמת השאריות המותרת של חומרי הדברה (MRL), ריבוי סטנדרטים פרטיים מחמירים והעלויות ליצרנים הנגזרות מהם, כמו גם שחיקת שערי החליפין של המטבעות האירופיים.

יצוא של פירות וירקות טריים מהאיחוד האירופי (EU27)

יצוא הפירות מהאיחוד האירופי ב-2010 הסתכם ב-3.2 מיליון טון בערך של 2.6 מיליארד אירו. בהשוואה ל-2009 עלה יצוא הפירות במונחים כמותיים ב-13% וב-32.2% במונחים כספיים. בהשוואה ליצוא הממוצע בחמש השנים הקודמות גדל יצוא הפירות מהאיחוד האירופי בכ-31.2% במונחים כמותיים. גם ביצוא הירקות המגמות היו דומות. ב-2010 נרשמה עליה של 8.9% ביצוא הירקות במונחים כמותיים ועליה של כ-37% בערך היצוא בהשוואה ל-2009. זוהי עליה של 18% במונחים כמותיים ועליה של 42% במונחים כספיים בהשוואה ליצוא הממוצע בחמש השנים הקודמות.

רוסיה נותרה שוק היצוא הגדול ביותר, אליה הופנה כ-40% מיצוא הפירות וכ-34% מיצוא הירקות במונחים כמותיים.

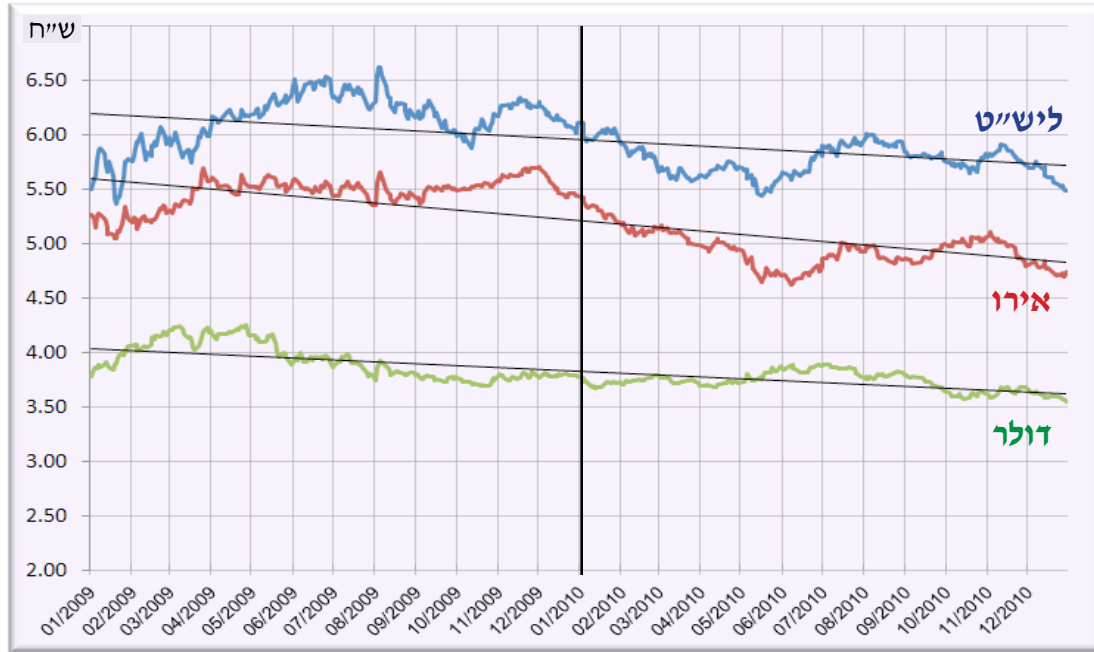
תפוחים נותרו הפרי המיוצא בכמויות הגדולות ביותר עם יותר מ-1.2 מיליון טון יצוא ב-2010, עליה של כ-6% בהשוואה ליצוא ב-2009. אגסים וחבושים נמצאים במקום השני - כ-346 אלף טון יצוא ולאחריהם מנדרינות - כ-290 אלף טון יצוא.

מבין הירקות, בצלים ובצלצלים נותרו הירק המיוצא ביותר - כ-701 אלף טון יצוא ולאחריהם עגבניות כ-159 אלף טון יצוא, כרוב וקולורבי.

מקורות: freshfel.org, agra-net.com.

בתרשים מס' 8 מוצגים השינויים בשערי החליפין היומיים של הליש"ט, האירו והדולר בתקופה שבין 1.1.2009 ל-31.12.2010. ניתן לראות ששנת 2010 הסתיימה בירידה של שערי שלושת המטבעות העיקריים, לעומת סוף 2009. פחות האירו מול השקל מקטין את התמורה מהיצוא בשקלים.

תרשים מס' 8: השתנות שערי חליפין יומיים בשנים 2009 ו-2010, ליש"ט, אירו ודולר

מקור הנתונים: בנק ישראל.

למרות העליה הכללית בערך היצוא החקלאי מישראל, ערך היצוא החקלאי לבריטניה ירד ב-2% וערך היצוא החקלאי להולנד (המשמשת כשער כניסה ליעדים אחרים באיחוד האירופי) ירד ב-16% (מכון היצוא).

יבוא של פירות וירקות טריים מישראל לאיחוד האירופי (EU 27)

ירקות - על פי נתוני המכס של האיחוד האירופי בשנת 2010 יובאו מישראל כ-355 אלף טון ירקות, זוהי ירידה של כ-18% בהשוואה ליבוא של כ-434 אלף טון בשנת 2009. בד בבד עם הירידה בכמות עלה ערך המכס של הירקות שיובאו מישראל ובשנת 2010 היה ערכם כ-285 מיליון אירו CIF, בהשוואה לכ-281 מיליון אירו ב-2009. הירקות המיובאים בכמויות הגדולות ביותר ב-2010 היו תפוחי אדמה מהם יובאו 185 אלף טון ולאחריהם פלפלים כ-98 אלף טון יבוא וירקות שורש כ-41 אלף טון. בהשוואה ל-2009, הירידות הגדולות ביותר בשיעור היבוא היו בירקות השורש, ירידה של כ-30% ולאחריהם תפוחי אדמה עם ירידה של כ-20% ופלפלים ירידה של כ-10%. ביבוא הפלפלים מישראל לאיחוד האירופי פצתה עליית הערך הממוצע (על פי ערכי המכס) CIF על הירידה בכמות, ערך היבוא של הפלפלים ב-2010 גדל ב-14% לכ-147 מיליון אירו בהשוואה לכ-129 מיליון אירו ב-2009. גם ביבוא תפוחי האדמה, עלה ערך המכס הממוצע לטון CIF ב-2010 לכ-363 אירו בהשוואה ל-325 אירו לטון CIF ב-2009. ערך היבוא של תפוחי האדמה מישראל לאיחוד האירופי ב-2010 ירד בכ-11% לכ-67 מיליון אירו בהשוואה לערך יבוא של כ-75 מיליון אירו ב-2009.

פירות (כולל הדרים) - בשנת 2010 יובאו מישראל לאיחוד האירופי כ-194 אלף טון פירות, בדומה ליבוא של כ-193 אלף טון ב-2009. במונחים כמותיים, הדרים היו הפרי המיובא בכמות הגדולה ביותר, כ-113 אלף טון ב-2010 וכ-115 אלף טון ב-2009. ב-2010 יובאו לאיחוד האירופי כ-40 אלף טון אבוקדו מישראל, עליה של כ-29% בהשוואה לכ-31 אלף טון ב-2009. יבוא המנגו הצטמצם ב-18% מכ-13 אלף טון לכ-11 אלף טון. ערך המכס CIF של יבוא הפירות מישראל ב-2010 היה כ-228 מיליון אירו, עליה של כ-4% בהשוואה ליבוא בערך של 220 מיליון אירו ב-2009, מתוך זה ערך יבוא ההדרים ב-2010 הסתכם בכ-87 מיליון אירו, עליה של כ-4% בהשוואה לכ-84 מיליון אירו ב-2009. ערך היבוא של האבוקדו עלה לכ-53 מיליון אירו בהשוואה לכ-49 מיליון אירו ב-2009. למרות הירידה של כ-18% בכמות היבוא של המנגו ערך היבוא ירד אך מעט, מכ-15 מיליון אירו ב-2009 לכ-14 מיליון אירו ב-2010.

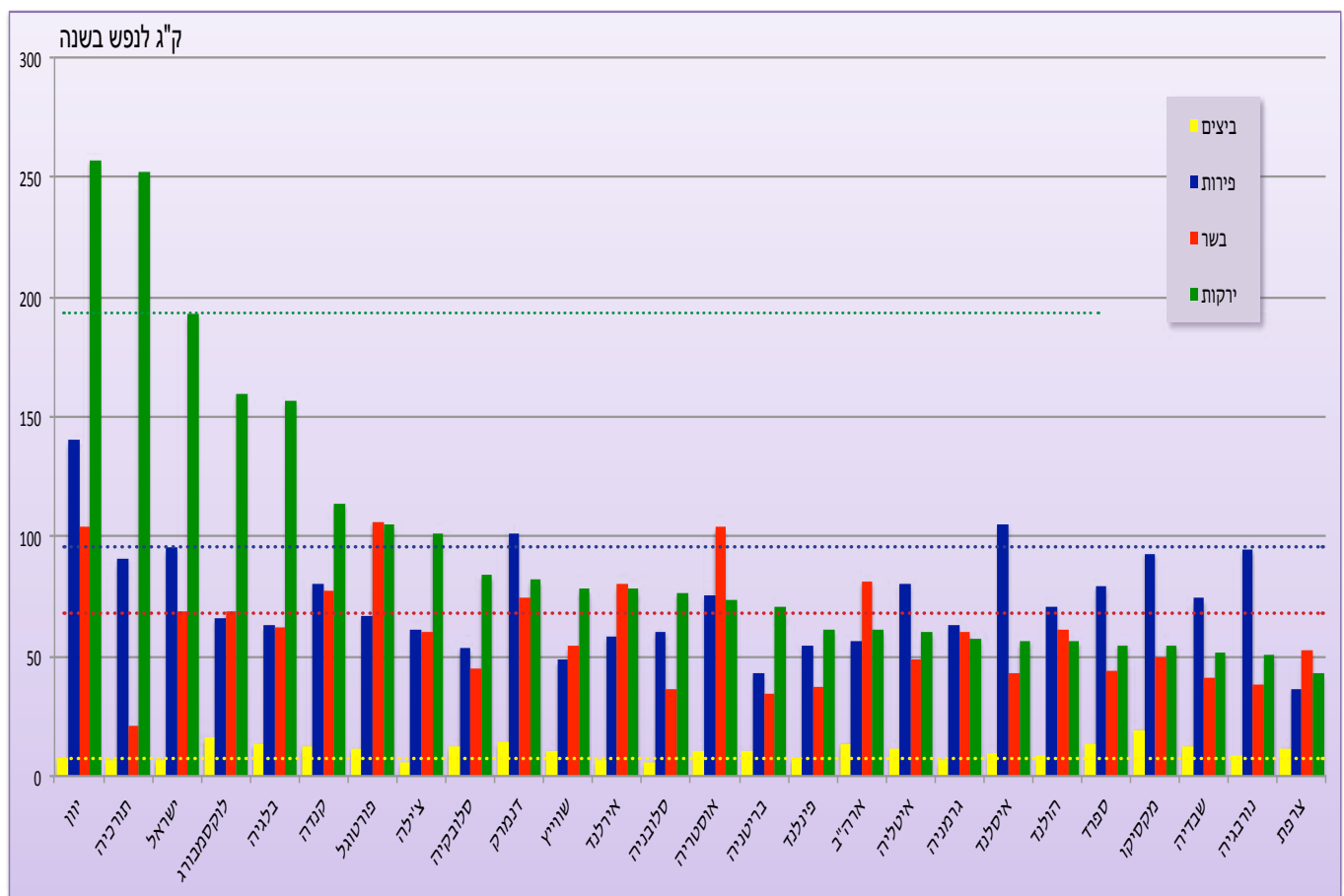
יבוא פירות (כולל הדרים) לשוק הרוסי

השוק הרוסי ממשיך לצמוח - סך כל יבוא הפירות לרוסיה ב-2010 הסתכם בכ-5.6 מיליון טון, זוהי עליה של כ-11.2% בהשוואה ליבוא ב-2009 ועליה של 51% בהשוואה ליבוא של כ-3.7 מיליון טון ב-2005. ערך הפירות שיובאו לשוק רוסי ב-2010 הסתכם ב-4.8 מיליארד דולר, זוהי עליה של 25.7% בהשוואה לערך היבוא ב-2009. יבוא הפירות לרוסיה ממשיך לגדול בהתמדה, ולא הושפע מהמשבר הכלכלי ב-2008. יבוא התפוחים והאגסים מהווה כמעט שליש מכמות הפירות המיובאת לרוסיה, ולאחריהם ההדרים המהווים קצת יותר מרבע מהיבוא, במקום השלישי הבנות, המהוות כחמישית מהיבוא. הגידול ביבוא של התפוחים והאגסים, בהיותם מוצרים הגדלים ברוסיה מהווה מקור לדאגה בקרב גורמים רוסיים. הסיבה לגידול בנתח השוק של התפוחים והאגסים המיובאים נעוצה, ככל הנראה, בתמיכה נמוכה אם בכלל בחקלאות, והעדר השקעה בתשתיות חקלאיות (מקור: product.ru 30.5.2011).

צריכה של תוצרת חקלאית טרייה במדינות ה-OECD

הצריכה השנתית (בק"ג לנפש) של התוצרת החקלאית במדינות ה-OECD בשנת 2010 מוצגת בטבלה ובתרשים שלהלן. הצריכה בישראל מוצגת בטבלה בצבע סגול ובקווים המקווקווים בתרשים (מקור: euromonitor, נתוני הספקה לנפש שמתבססים על נתוני יצור וסחר ולא על צריכה בפועל).

תרשים מס' 9: הצריכה השנתית (בק"ג לנפש) של תוצרת חקלאית טרייה נבחרת במדינות ה-OECD בשנת 2010

לוח 20: הצריכה השנתית (בק"ג לנפש) של תוצרת חקלאית טריה נבחרת במדינות ה-OECD בשנת 2010

מדינה	ביצים	דגים ומאכלי ים	פירות	בשר	אגוזים	קטניות	שרשים עמילניים	סוכר וממתקים	ירקות
סלובקיה	12.3	2.6	53.8	45.3	0.6	3.2	81.0	24.1	83.9
סלובניה	5.9	10.0	60.6	36.5	0.0	1.9	15.3	14.3	76.2
ציילה	5.7	13.1	60.9	60.6	1.7	4.4	50.0	22.3	101.1
מקסיקו	19.4	6.4	93.1	49.9	1.4	8.4	16.2	23.2	54.7
ישראל	6.7	13.4	95.2	68.3	3.3	5.1	41.9	38.8	192.6
קנדה	12.6	20.4	80.7	77.3	1.0	6.6	34.5	11.2	113.7
ארה"ב	13.8	5.0	56.4	81.5	4.2	3.2	17.7	17.6	60.7
אוסטריה	10.1	14.9	75.4	103.7	3.6	0.3	65.2	7.3	73.2
בלגיה	13.1	20.5	62.8	62.2	7.4	1.7	97.0	8.5	156.6
דנמרק	14.2	9.1	101.1	74.2	3.6	0.7	71.7	6.7	81.8
פינלנד	7.7	22.3	54.9	37.4	3.6	1.2	52.0	4.1	61.5
צרפת	11.8	5.8	36.5	52.7	1.5	1.9	28.1	7.5	42.9
גרמניה	6.6	4.7	62.6	60.0	3.8	0.1	25.8	6.4	57.6
יוון	7.8	23.9	140.3	103.8	3.3	3.4	55.3	22.5	257.0
איסלנד	9.4	38.6	105.3	42.5	4.0	0.9	57.8	53.1	56.4
אירלנד	6.3	13.0	58.5	80.0	1.3	1.3	49.2	31.2	77.9
איטליה	11.3	9.0	80.7	49.1	0.0	2.8	11.3	9.3	60.2
לוקסמבורג	16.2	25.4	66.1	68.7	7.6	2.2	96.4	59.8	159.8
הולנד	8.1	4.5	71.0	60.8	3.6	1.4	67.4	5.0	56.4
נורבגיה	8.3	36.0	95.0	38.5	3.5	0.8	51.0	6.2	50.9
פורטוגל	11.7	45.2	67.2	105.9	3.4	2.3	96.1	23.8	104.7
ספרד	13.0	20.0	79.6	44.3	3.4	4.6	29.4	6.9	54.8
שבדיה	12.6	19.9	74.1	40.6	2.9	1.9	29.3	5.6	51.5
שווייץ	10.9	15.4	48.4	54.3	4.3	0.7	41.1	7.3	78.0
תורכיה	6.7	8.9	90.9	20.6	0.9	11.5	69.0	19.8	252.2
בריטניה	10.5	12.7	43.1	34.6	0.7	0.3	41.6	8.0	70.2

צריכה כמו בישראל	מפתח צבעים:
צריכה יותר מבישראל	
צריכה פחות מבישראל	

מקור: Euromonitor, 2.6.2011.

נספח א': הייצור החקלאי וערכו - לוחות מפורטים

לוח 21: עיקר מרכיבי ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010
(מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(1.9)	1.5	2.2	0.3	(3.4)	6.1	(2.1)	5.1	(3.7)	26,486.3	27,024.4	26,622.1	סך כולל
(2.6)	7.5	(5.0)	1.9	(3.2)	3.6	(4.4)	11.1	(8.3)	16,207.4	16,675.5	15,520.5	ס"ה
(17.3)	8.3	(8.3)	(7.7)	(1.4)	12.5	(10.5)	9.8	(18.5)	1,400.7	1,694.5	1,565.0	גידולי שדה ס"ה
23.2	(13.0)	(60.2)	23.2	4.0	(13.6)	0.0	(16.3)	(54.0)	79.8	64.8	74.4	מזה: כותנה, סיבים
0.6	3.3	(57.8)	2.7	7.6	(40.5)	(2.0)	(4.0)	(29.0)	90.6	90.1	87.2	אגוזי אדמה
(5.0)	13.3	(10.2)	2.8	(3.8)	(6.0)	(7.6)	17.8	(4.5)	6,209.2	6,533.4	5,800.8	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה ס"ה
(5.1)	15.2	(10.0)	3.9	(6.5)	(5.0)	(8.6)	23.2	(5.2)	4,736.7	4,989.9	4,366.3	מזה: ירקות
(5.0)	3.8	(10.0)	5.2	3.1	(10.2)	(9.6)	0.8	0.3	1,092.9	1,150.0	1,107.6	תפוחי אדמה
(3.5)	20.3	(13.2)	(13.3)	15.0	(3.2)	11.2	4.6	(10.3)	379.6	393.4	326.9	מיקשה
5.5	(3.7)	14.8	5.5	(20.1)	31.7	0.1	20.4	(12.8)	1,469.5	1,392.3	1,445.9	פרי הדר (כולל צעירים)
(2.0)	13.0	6.1	1.1	0.8	9.2	(3.0)	12.1	(2.8)	5,290.6	5,398.4	4,746.2	פירות, ללא הדרים (כולל צעירים)
(27.8)	49.6	(13.3)	(14.7)	(7.3)	45.0	(15.4)	61.4	(40.2)	403.5	559.1	373.6	מזה: אבוקדו
21.2	(17.8)	(36.6)	8.5	4.9	4.1	11.7	(21.6)	(39.1)	1,061.5	914.4	1,112.4	ענף הפרחים וצמחי הני
52.8	(30.4)	(50.7)	18.3	14.2	11.1	29.2	(39.1)	(55.6)	574.6	414.4	595.8	מזה: פרחים, יצוא
4.5	(12.7)	23.9	5.2	(0.9)	(6.3)	(0.6)	(11.9)	32.3	775.9	742.6	850.4	אחרים
(1.3)	(15.1)	32.4	8.5	(0.2)	(7.0)	(9.0)	(14.9)	42.4	559.5	566.9	667.3	מזה: זרעים
(0.7)	(6.8)	14.2	(2.3)	(3.8)	9.9	1.7	(3.1)	3.9	10,278.9	10,348.9	11,101.6	ס"ה
(2.4)	(0.4)	11.2	(4.6)	0.5	9.1	2.2	(0.8)	1.9	4,724.3	4,842.1	4,861.6	ענף העופות
(0.6)	3.5	14.8	(3.7)	4.4	9.7	3.2	(0.9)	4.7	2,644.7	2,660.0	2,571.2	תרנגולים/ות לבשר (פסמים)
(3.6)	(2.8)	9.7	(5.1)	(7.1)	6.5	1.7	4.7	3.0	709.9	736.2	757.5	ביצי מאכל
(11.3)	(8.8)	1.9	(9.3)	(3.9)	9.2	(2.2)	(5.2)	(6.7)	572.1	645.1	707.6	תרנגולי חודו לבשר
0.7	(15.7)	28.3	(1.5)	(9.5)	16.8	2.2	(6.8)	9.8	3,801.3	3,773.5	4,474.3	ענף הבקר
(6.0)	(14.4)	23.9	(7.1)	(10.5)	13.5	1.2	(4.4)	9.2	2,356.5	2,506.2	2,928.7	חלב
14.0	(18.0)	37.6	9.4	(7.4)	23.7	4.2	(11.5)	11.3	1,444.7	1,267.3	1,545.5	בקר לשחיטה
3.8	4.6	5.4	1.2	4.3	7.1	2.5	0.4	(1.6)	1,031.4	993.9	949.9	ענף הצאן
(22.0)	(14.4)	8.2	(12.3)	(14.5)	12.1	(11.0)	0.0	(3.5)	52.4	67.2	78.6	חלב כבשים
(0.5)	(4.5)	3.6	(7.5)	(7.3)	12.7	7.5	3.1	(8.1)	72.7	73.1	76.5	חלב עזים
6.2	7.3	4.3	2.9	7.3	5.3	3.2	0.0	(0.9)	822.0	774.3	721.8	כבשים לבשר
6.3	8.7	16.3	2.7	7.2	15.4	3.5	1.4	0.9	84.3	79.3	73.0	עזים לבשר
(7.1)	(12.6)	(9.8)	(0.8)	(8.4)	(5.8)	(6.4)	(4.6)	(4.2)	410.0	441.3	505.1	ענף הדיג
0.7	(6.9)	(9.2)	3.6	(11.0)	(1.8)	(2.8)	4.6	(7.6)	232.7	231.1	248.1	מזה: דיג בריכות
15.6	(65.4)	(5.9)	15.4	(22.4)	(6.3)	0.2	(55.3)	0.4	33.8	29.2	84.4	חקלאות ימית
(18.7)	(3.4)	(12.3)	(2.5)	(6.3)	(0.6)	(16.7)	3.1	(11.8)	87.3	107.4	111.1	דיג ימים ואגמים
(23.6)	19.7	(12.0)	(19.5)	5.3	(24.9)	(5.2)	13.6	17.2	56.3	73.6	61.5	גידול דיג נוי
14.3	(6.2)	(29.6)	19.0	(12.9)	(29.3)	(4.0)	7.7	(0.4)	207.5	181.6	193.6	חזירים
(10.4)	(0.6)	(9.5)	(1.8)	(4.5)	(2.5)	(8.8)	4.2	(7.2)	104.3	116.5	117.1	אחרים בענף בעלי חיים
(16.5)	3.7	(15.1)	0.2	(3.2)	0.0	(16.7)	7.1	(15.2)	43.8	52.4	50.5	מזה: דבש דבורים

* כולל צעירים.
מקור: למ"ס.

**לוח 22: פירוט ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולי שדה
(מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)**

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(17.3)	8.3	(8.3)	(7.7)	(1.4)	12.5	(10.5)	9.8	(18.5)	1,400.7	1,694.5	1,565.0	גידולי שדה
(21.0)	31.0	(24.8)	(10.2)	9.1	(0.9)	(12.0)	20.0	(24.1)	353.6	447.5	341.7	דגנים וקטניות לגרעינים
(33.9)	105.6	(52.5)	(22.0)	16.7	(0.6)	(15.3)	76.1	(52.2)	107.7	163.0	79.3	חטה
(27.4)	(3.2)	(51.9)	(15.0)	3.7	(25.2)	(14.6)	(6.6)	(35.7)	2.9	4.0	4.1	שעורה
(14.3)	117.9	(5.0)	(14.3)	4.6	19.8	0.0	108.3	(20.7)	22.1	25.8	11.8	סורגום, גרגרים
(2.7)	2.0	50.5	(2.7)	2.0	(5.2)	0.0	0.0	58.7	5.2	5.3	5.2	תירס, גרגרים
(19.1)	8.9	16.4	(5.1)	10.4	(1.6)	(14.7)	(1.4)	18.3	138.0	170.5	156.6	תירס, קלחים
31.7	(25.9)	(24.2)	11.2	(8.4)	(14.2)	18.4	(19.1)	(11.6)	18.1	13.7	18.5	אפונה לשימורים
(8.3)	(1.6)	(36.3)	0.1	(3.2)	4.4	(8.4)	1.7	(39.0)	59.6	65.0	66.1	קטניות, גרגרים יבשים
(13.1)	(4.6)	(7.1)	(1.0)	(3.6)	16.1	(12.2)	(1.0)	(20.0)	684.9	788.0	825.9	גידולי תעשייה ושמן
22.9	(18.8)	(58.2)	22.9	(2.1)	(9.8)	(0.1)	(17.1)	(53.6)	91.9	74.8	92.1	כותנה
23.2	(13.0)	(60.2)	23.2	4.0	(13.6)	0.0	(16.3)	(54.0)	79.8	64.8	74.4	כותנה, סיבים
20.7	(43.3)	(46.5)	21.2	(28.8)	10.6	(0.4)	(20.4)	(51.6)	12.1	10.0	17.7	כותנה, גרעינים
0.6	3.3	(57.8)	2.7	7.6	(40.5)	(2.0)	(4.0)	(29.0)	90.6	90.1	87.2	אגוזי אדמה
1.7	8.0	17.0	6.2	(3.2)	18.0	(4.2)	11.6	(0.8)	92.9	91.3	84.5	חמניות
(23.0)	(5.4)	43.9	(7.2)	(5.6)	43.7	(17.0)	0.2	0.1	409.4	531.7	562.0	גידולי תבלין, רפואה, בושם
(21.1)	15.5	9.5	(16.1)	(6.5)	18.7	(6.0)	23.5	(7.7)	362.2	459.0	397.3	שחת מספוא וקש
(26.7)	(1.0)	0.7	(16.7)	5.5	8.2	(12.0)	(6.2)	(7.0)	119.6	163.1	164.8	שחת
(11.9)	18.6	11.4	(12.9)	(13.6)	26.9	1.2	37.3	(12.2)	195.9	222.2	187.3	מספוא
(36.6)	63.0	46.8	(25.8)	(6.5)	30.2	(14.5)	74.3	12.7	46.7	73.7	45.2	קש

מקור: למ"ס.

**לוח 23: פירוט ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולים - ירקות
(מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)**

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(5.0)	13.3	(10.2)	2.8	(3.8)	(6.0)	(7.6)	17.8	(4.5)	6,209.2	6,533.4	5,800.8	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
(5.1)	15.2	(10.0)	3.9	(6.5)	(5.0)	(8.6)	23.2	(5.2)	4,736.7	4,989.9	4,366.3	ירקות
3.6	26.1	(23.0)	6.7	(10.6)	(0.4)	(2.8)	41.1	(22.7)	969.0	935.0	742.1	עגבניות
4.8	29.0	(26.1)	8.1	(12.0)	(0.6)	(3.0)	46.7	(25.7)	892.1	850.9	659.8	עגבניות למאכל
15.9	31.7	(22.0)	11.1	(14.8)	4.2	4.2	54.6	(25.1)	658.1	568.0	431.8	עגבניות למאכל, רגיל
(17.3)	24.1	(32.9)	0.4	(5.8)	(8.6)	(17.6)	31.7	(26.6)	234.1	282.9	228.0	עגבניות, שרי
(8.6)	2.3	16.1	(7.5)	6.0	1.4	(1.1)	(3.4)	14.4	76.9	84.1	82.2	עגבניות, זני תעשייה
(7.2)	14.6	(13.9)	(6.7)	5.0	7.3	(0.5)	9.2	(19.8)	277.3	298.7	260.6	מלפפונים
(3.5)	9.0	39.2	(3.6)	(1.7)	0.3	0.1	10.8	38.8	364.5	377.8	346.8	גזר
3.5	13.9	(27.6)	29.6	(23.7)	(26.6)	(20.2)	49.2	(1.4)	1,078.3	1,041.9	914.9	פלפל
(9.1)	29.0	(21.2)	(18.3)	38.5	(11.9)	11.3	(6.9)	(10.6)	134.6	148.1	114.8	בצל יבש
(6.4)	8.5	16.3	(5.9)	(12.7)	40.1	(0.5)	24.2	(17.0)	98.9	105.6	97.3	חצילים
(6.5)	5.7	(13.0)	(8.8)	(14.1)	29.3	2.6	23.0	(32.7)	83.0	88.8	84.0	קישואים
36.3	(19.8)	12.8	47.9	(26.6)	26.6	(7.8)	9.2	(10.9)	115.9	85.1	106.6	כרוב
6.4	12.9	17.1	(0.1)	13.2	33.6	6.5	(0.3)	(12.4)	56.4	53.1	47.0	כרובית
(14.0)	7.2	0.7	(13.2)	(6.9)	12.2	(0.9)	15.1	(10.3)	24.1	28.0	26.1	סלק
3.2	14.2	(20.3)	31.5	(3.0)	(4.4)	(21.5)	17.7	(16.7)	406.4	393.6	344.8	חסה
17.4	87.0	(24.9)	21.8	2.7	28.8	(3.6)	82.1	(41.7)	66.5	56.6	30.3	סלרי
(56.1)	(16.9)	45.7	(53.0)	(5.1)	11.7	(6.6)	(12.4)	30.4	201.5	458.9	552.4	תות שדה
(2.6)	(3.2)	(6.2)	(2.6)	(3.2)	(6.2)	0.0	0.0	0.0	125.9	129.3	133.6	פטריות
(7.0)	48.8	(4.2)	4.9	21.0	(4.3)	(11.4)	22.9	0.1	734.3	789.5	565.0	ירקות אחרים
(30.8)	41.2	(36.6)	(13.9)	11.7	2.5	(19.7)	26.4	(38.2)	10.4	14.8	10.5	ברוקולי
2.9	223.6	38.4	(19.7)	15.6	6.3	28.2	180.0	30.3	86.2	83.7	25.9	צנון
(24.3)	9.1	2.1	18.3	31.4	(33.1)	(36.0)	(17.0)	52.5	91.1	120.4	110.4	בטטות
90.0	37.7	(68.6)	12.5	(4.7)	(4.4)	69.0	44.5	(67.2)	35.2	18.5	13.5	בצל ירוק
57.6	(2.2)	12.2	57.7	(11.7)	16.4	(0.1)	10.8	(3.6)	38.3	24.3	24.8	דלעת
(0.3)	29.2	(6.1)	(14.2)	(5.8)	29.5	16.2	37.3	(27.5)	19.1	19.1	14.8	קולורבי
(14.2)	0.6	30.3	1.3	(17.2)	52.9	(15.3)	21.4	(14.8)	31.0	36.2	36.0	שומר
(18.1)	3.9	(5.7)	(11.9)	(0.9)	19.4	(7.1)	4.8	(21.0)	25.1	30.7	29.5	שעועית
4.5	22.5	(75.1)	14.5	43.3	(49.5)	(8.7)	(14.5)	(50.8)	2.4	2.3	1.9	אפונה
(2.8)	(3.2)	12.2	(2.8)	(3.2)	5.1	0.0	(0.1)	6.7	5.9	6.0	6.2	במיה
92.7	(31.7)	(82.8)	(3.6)	2.4	(5.1)	100.0	(33.3)	(81.8)	1.7	0.9	1.3	חזרת
(2.7)	(3.2)	118.2	(2.7)	(3.3)	122.4	0.0	0.0	(1.9)	6.5	6.6	6.9	לוביה
16.3	18.9	99.3	14.4	10.7	203.2	1.6	7.5	(34.3)	30.7	26.4	22.5	לוף
(38.5)	(0.3)	(20.1)	(17.6)	(15.0)	31.7	(25.3)	17.3	(39.3)	2.1	3.4	4.3	לפת
(49.1)	30.9	(62.1)	(33.2)	(17.7)	75.7	(23.9)	59.0	(78.4)	1.0	2.0	1.6	מנגולד
62.2	(10.4)	(73.9)	(16.9)	10.8	6.3	95.2	(19.2)	(75.5)	3.1	1.9	2.1	פול
(45.3)	58.3	(17.7)	(30.2)	13.6	(21.5)	(21.7)	39.3	4.8	5.7	10.4	39.7	צנונית
(24.4)	2.8	(33.3)	(7.8)	6.9	4.3	(18.0)	(3.8)	(36.1)	9.6	12.6	12.3	קנרס
14.6	6.6	(37.9)	27.2	(6.3)	36.1	(9.9)	13.8	(54.3)	36.8	32.1	30.1	שום יבש
(92.1)	(6.0)	21.4	(76.8)	3.5	6.1	(65.9)	(9.2)	14.5	5.5	70.0	74.4	שום ירוק
39.9	(4.1)	(39.5)	31.5	(2.0)	(18.9)	6.4	(2.1)	(25.4)	1.5	1.1	1.2	אספרגוס
(73.4)	0.3	(16.4)	3.0	5.1	132.9	(74.2)	(4.6)	(64.1)	1.4	5.3	5.3	תדר
(40.9)	84.7	(52.5)	6.3	4.3	5.9	(44.4)	77.1	(55.2)	3.1	5.2	2.8	כרוב סיני
(17.8)	5.5	(72.6)	(2.0)	(13.2)	24.6	(16.1)	21.6	(78.0)	8.2	9.9	9.4	פלפל חריף
11.1	215.7	165.3	18.5	75.2	(21.9)	(6.2)	80.2	239.7	272.8	245.6	77.8	ירקות שונים

מקור: למייס.

לוח 24: פירוט ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולים - תפוחי אדמה ומקשה (מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(5.0)	3.8	(10.0)	5.2	3.1	(10.2)	(9.6)	0.8	0.3	1,092.9	1,150.0	1,107.6	תפוחי אדמה
(3.5)	20.3	(13.2)	(13.3)	15.0	(3.2)	11.2	4.6	(10.3)	379.6	393.4	326.9	מקשה
0.7	25.6	(12.2)	(11.8)	15.7	2.0	14.2	8.5	(13.9)	259.6	257.7	205.2	אבטיחים
(22.9)	19.4	(21.4)	(19.1)	13.6	0.4	(4.7)	5.1	(21.7)	143.4	185.9	155.7	אבטיחים למאכל
50.1	1140.1	11.6	9.2	3773.4	(4.4)	37.4	(68.0)	16.8	22.6	15.1	1.2	אבטיחים לזרעים
65.0	17.5	39.8	(2.9)	(3.2)	7.8	70.0	21.4	29.8	93.6	56.7	48.3	אבטיחים לגרעינים
(11.6)	11.5	(14.9)	(16.3)	13.7	(11.0)	5.6	(1.9)	(4.4)	120.0	135.8	121.7	מלונים

מקור: למ"ס.

לוח 25: פירוט ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולים - הדרים (מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
5.5	(3.7)	14.8	5.5	(20.1)	31.7	0.1	20.4	(12.8)	1,469.5	1,392.3	1,445.9	פרי הדר (כולל צעירים)
3.2	(1.1)	(20.7)	1.7	(7.3)	15.8	1.5	6.7	(31.5)	231.2	224.0	226.4	תפוזים (לשנתון)
13.6	9.8	(27.6)	1.3	(11.7)	26.9	12.2	24.3	(43.0)	133.2	117.3	106.8	שמוטי
(42.1)	(26.3)	(6.0)	(6.6)	(13.7)	15.0	(38.0)	(14.7)	(18.3)	33.1	57.1	77.5	אפילים
30.6	17.9	(24.0)	7.5	16.0	(4.2)	21.5	1.6	(20.6)	64.9	49.7	42.1	טבוריים
(10.6)	5.0	12.1	(0.4)	(3.4)	20.6	(10.2)	8.7	(7.1)	331.4	370.7	353.1	אשכוליות
26.4	(52.2)	223.3	19.0	(69.2)	207.9	6.2	55.2	5.0	188.6	149.3	312.1	לימונים
21.4	7.9	8.5	7.7	4.4	9.7	12.8	3.4	(1.1)	625.3	514.9	477.3	קליפים ואחרים
27.0	8.5	11.1	7.0	4.9	12.8	18.8	3.5	(1.5)	597.0	470.1	433.1	קליפים
(37.0)	1.5	(12.2)	25.6	(1.0)	(13.5)	(49.9)	2.5	1.6	28.2	44.9	44.2	זני הדרים אחרים
(30.2)	73.3	(36.8)	(1.2)	(3.6)	5.3	(29.4)	79.8	(40.0)	93.1	133.4	77.0	הדרים צעירים

מקור: למ"ס.

לוח 26: פירוט ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולים - מטעים ללא הדרים (מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

שיעור שינוי באחוזים									ערך			פירות, ללא הדרים (כולל צעירים)
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(2.0)	13.0	6.1	1.1	0.8	9.2	(3.0)	12.1	(2.8)	5,290.6	5,398.4	4,746.2	
3.8	6.4	16.9	(10.0)	(1.3)	18.0	15.4	7.9	(1.0)	630.3	606.9	539.4	תפוחי עץ
(2.5)	(3.9)	(1.0)	(8.6)	1.2	7.6	6.7	(5.0)	(8.0)	172.8	177.2	184.3	אגסים
9.1	(0.1)	(8.5)	35.4	(7.3)	25.6	(19.4)	7.8	(27.2)	165.6	151.8	151.9	שיזיפים
(4.1)	(2.3)	74.3	16.2	17.5	19.2	(17.5)	(16.9)	46.2	526.2	548.9	561.9	אפרסקים
58.8	(37.7)	90.3	41.3	(15.7)	123.9	12.4	(26.0)	(15.0)	106.5	67.1	104.8	משמש
40.5	(11.1)	41.9	34.1	(5.6)	6.4	4.8	(5.8)	33.4	941.1	670.1	753.5	ענבי מאכל
(3.4)	11.5	0.3	(2.6)	(1.0)	(4.3)	(0.8)	12.7	4.8	120.9	125.1	112.2	ענבי יין
(27.6)	(0.9)	(16.1)	(31.2)	(7.9)	32.9	5.3	7.6	(36.8)	255.3	352.7	355.8	בננות
93.9	(29.0)	49.8	(17.6)	13.5	(9.4)	135.2	(37.5)	65.3	269.9	139.1	196.1	זיתים
1.6	(0.9)	20.9	(25.0)	19.8	(9.7)	35.5	(17.3)	33.9	75.6	74.4	75.1	זיתים למאכל
200.2	(46.5)	75.8	(14.2)	7.0	(9.2)	250.0	(50.0)	93.5	194.3	64.7	121.0	זיתים לשמן
(64.4)	120.0	1.5	(54.4)	(0.2)	(4.1)	(21.9)	120.4	5.8	119.6	336.0	152.8	שקדים
(1.7)	(3.4)	205.8	(2.4)	(3.4)	(19.2)	0.7	0.0	278.3	10.2	10.4	10.8	פקן
(27.8)	49.6	(13.3)	(14.7)	(7.3)	45.0	(15.4)	61.4	(40.2)	403.5	559.1	373.6	אבוקדו
30.4	(19.1)	(0.0)	37.8	13.6	(18.1)	(5.3)	(28.7)	22.0	249.9	191.5	236.7	אפרסמון
43.0	(12.4)	(3.5)	45.6	7.7	(8.8)	(1.8)	(18.7)	5.9	267.7	187.2	213.8	מנגו
2.2	33.1	(13.9)	3.8	3.2	(9.3)	(1.5)	29.0	(5.1)	359.5	351.7	264.2	תמרים
(10.0)	72.2	(2.4)	(3.4)	10.6	0.3	(6.9)	55.6	(2.7)	515.0	572.3	333.2	פירות אחרים
20.0	50.1	42.4	11.7	(16.6)	16.6	7.5	79.9	22.1	32.8	27.3	18.2	גויבות
(9.7)	25.8	17.1	(12.7)	20.2	24.1	3.4	4.7	(5.6)	36.0	39.8	31.7	שסק
(2.6)	5.1	(33.1)	(2.6)	(3.2)	(4.4)	0.0	8.6	(30.0)	3.8	3.9	3.7	פיטאיה
(5.1)	172.6	(30.6)	(9.2)	2.1	(20.2)	4.5	167.0	(13.0)	246.1	259.2	95.1	רימונים
9.6	185.3	(16.9)	10.2	50.1	(20.5)	(0.5)	90.1	4.5	67.2	61.3	21.5	תאנים
(9.1)	7.1	24.4	(7.5)	10.2	8.0	(1.8)	(2.9)	15.2	31.7	34.9	33.4	אקטינידיה קיווי
(23.0)	(6.0)	(35.4)	(9.6)	3.6	3.3	(14.8)	(9.2)	(37.4)	9.7	12.6	13.4	ליצי
10.4	(33.9)	(8.2)	9.9	31.9	(21.3)	0.4	(49.8)	16.6	4.6	4.2	6.3	חבושים
(27.6)	15.7	87.9	38.2	24.7	56.1	(47.6)	(7.2)	20.4	45.2	62.4	54.0	דובדבנים
(67.7)	53.1	85.9	56.6	22.9	67.7	(79.4)	24.6	10.8	2.9	9.0	5.8	אנונה
24.3	(3.2)	(4.4)	(27.9)	(3.2)	(4.4)	72.4	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	חרובים
145.4	(73.3)	12.2	(2.6)	(19.8)	(5.7)	152.0	(66.7)	19.1	0.2	0.1	0.3	פיג'ויה
(0.1)	27.5	21.0	(1.4)	12.4	8.4	1.3	13.4	11.6	2.2	2.2	1.7	פפיה
(86.6)	41.1	43.3	(12.6)	27.4	13.1	(84.6)	10.8	26.7	2.6	19.1	13.5	אננס
(66.7)	6.0	173.0	(6.1)	6.0	139.3	(64.5)	0.0	14.1	1.2	3.5	3.3	קרמבולה
(4.9)	(0.7)	4.9	(19.9)	(5.8)	(5.5)	18.8	5.4	10.9	16.8	17.7	17.8	צבר
(20.9)	12.7	(23.6)	(20.9)	65.9	(21.4)	0.0	(32.1)	(2.8)	12.0	15.1	13.4	פירות אחרים
(49.6)	74.4	(48.5)	(1.3)	(3.6)	5.2	(49.0)	80.9	(51.0)	176.8	351.1	201.4	מטעים צעירים

מקור: למייס.

**לוח 27: פירוט ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולים פרחים צמחי נוי ושוניים
(מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)**

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
13.5	(15.6)	(19.6)	7.1	2.2	(0.7)	6.0	(17.4)	(19.0)	1,837.4	1,657.0	1,962.7	נוי, זרעים, ייעור ושוניים
21.2	(17.8)	(36.6)	8.5	4.9	4.1	11.7	(21.6)	(39.1)	1,061.5	914.4	1,112.4	ענף הפרחים וצמחי הנוי
52.8	(30.4)	(50.7)	18.3	14.2	11.1	29.2	(39.1)	(55.6)	574.6	414.4	595.8	פרחים, יצוא
(72.9)	(62.4)	(89.7)	18.4	14.2	11.1	(77.1)	(67.1)	(90.7)	0.5	1.8	4.7	צפון
(41.3)	(22.7)	(41.0)	18.3	14.2	11.1	(50.4)	(32.3)	(46.9)	30.9	52.7	68.2	גפסנית
(42.8)	(9.3)	(38.0)	18.3	14.2	11.1	(51.7)	(20.6)	(44.2)	7.8	13.6	15.0	עד_עד
(100.0)	482.5	(89.7)	(100.0)	14.2	11.1	(100.0)	410.0	(90.7)	0.0	38.4	6.6	פרח שגוה
(80.9)	(25.5)	(28.6)	18.3	14.2	11.1	(83.8)	(34.8)	(35.7)	4.7	24.3	32.7	גרברה
(83.9)	(12.3)	(55.4)	18.3	14.2	11.1	(86.4)	(23.3)	(59.8)	25.3	157.0	179.1	ירוקים
299.1	(56.3)	(43.5)	18.3	14.2	11.1	237.3	(61.7)	(49.1)	505.5	126.7	289.6	פרחים אחרים
(86.0)	41.0	605.1	18.3	14.2	11.1	(88.2)	23.4	534.7	1.2	8.9	6.3	ליאטריס
328.1	(58.4)	(44.6)	18.3	14.2	11.1	261.8	(63.6)	(50.1)	504.2	117.8	283.3	פרחים שונים
(2.6)	(3.2)	(5.4)	(1.2)	(1.8)	(3.0)	(1.4)	(1.4)	(2.5)	147.7	151.7	156.7	פרחים, לצריכה מקומית
(2.6)	(3.2)	(5.4)	(1.2)	(1.8)	(3.0)	(1.4)	(1.4)	(2.5)	339.1	348.3	359.8	צמחי נוי ומוצרי ריבוי
4.5	(12.7)	23.9	5.2	(0.9)	(6.3)	(0.6)	(11.9)	32.3	775.9	742.6	850.4	זרעים, שתילים, ייעור, שוניים
(2.6)	(3.2)	(5.4)	0.6	0.0	(1.2)	(3.2)	(3.2)	(4.2)	25.4	26.1	26.9	שתילי מטעים
(1.3)	(15.1)	32.4	8.5	(0.2)	(7.0)	(9.0)	(14.9)	42.4	559.5	566.9	667.3	זרעים
1.6	(43.8)	(13.7)	2.1	(10.9)	(13.6)	(0.5)	(36.9)	(0.2)	38.4	37.8	66.9	זרעים גד"ש
(1.5)	(11.9)	40.5	9.0	0.6	(6.3)	(9.6)	(12.4)	49.9	521.2	529.1	600.4	זרעים ירקות (ללא תפ"א ואבטיחים)
27.0	(3.0)	3.2	(3.3)	(3.5)	(3.9)	31.3	0.5	7.4	184.4	145.3	149.8	עץ ומוצרי
47.2	(30.4)	(25.8)	2.3	(9.0)	(10.2)	43.9	(23.5)	(17.3)	6.5	4.4	6.3	גידולים אחרים

מקור: למ"ס.

**לוח 28: פירוט ערך הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, ענפי בעלי חיים
(מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)**

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
(0.7)	(6.8)	14.2	(2.3)	(3.8)	9.9	1.7	(3.1)	3.9	10,278.9	10,348.9	11,101.6	בעלי חיים ותוצרתם
(2.4)	(0.4)	11.2	(4.6)	0.5	9.1	2.2	(0.8)	1.9	4,724.3	4,842.1	4,861.6	ענף העופות
(0.6)	3.5	14.8	(3.7)	4.4	9.7	3.2	(0.9)	4.7	2,644.7	2,660.0	2,571.2	תרנגולים/ות לבשר (פסמים)
(3.6)	(2.8)	9.7	(5.1)	(7.1)	6.5	1.7	4.7	3.0	709.9	736.2	757.5	ביצי מאכל
(11.3)	(8.8)	1.9	(9.3)	(3.9)	9.2	(2.2)	(5.2)	(6.7)	572.1	645.1	707.6	תרנגולי הודו לבשר
(0.4)	(2.9)	10.4	(3.4)	(0.9)	9.8	3.1	(2.0)	0.5	797.6	800.9	825.3	אפרוחים
1.3	0.3	12.9	(3.2)	(0.2)	10.7	4.7	0.5	2.0	636.2	628.1	626.4	אפרוחים לפיתום (כבד)
(12.7)	(16.5)	18.7	(3.8)	2.8	7.0	(9.2)	(18.7)	10.9	34.0	38.9	47.2	אפרוחים לרבייה (כבד)
(5.3)	22.9	(17.9)	(2.6)	(2.5)	3.9	(2.8)	26.1	(20.9)	30.1	31.8	25.8	אפרוחים להטלה (קל)
(4.3)	(18.8)	3.4	(4.5)	(5.8)	7.8	0.2	(13.9)	(4.1)	97.4	102.1	125.8	אפרוחים הודיים
(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	0.0	0.0	0.0	אוזנים ושונים
0.7	(15.7)	28.3	(1.5)	(9.5)	16.8	2.2	(6.8)	9.8	3,801.3	3,773.5	4,474.3	ענף הבקר
(6.0)	(14.4)	23.9	(7.1)	(10.5)	13.5	1.2	(4.4)	9.2	2,356.5	2,506.2	2,928.7	חלב
14.0	(18.0)	37.6	9.4	(7.4)	23.7	4.2	(11.5)	11.3	1,444.7	1,267.3	1,545.5	בקר לשחיטה
3.8	4.6	5.4	1.2	4.3	7.1	2.5	0.4	(1.6)	1,031.4	993.9	949.9	ענף הצאן
(22.0)	(14.4)	8.2	(12.3)	(14.5)	12.1	(11.0)	0.0	(3.5)	52.4	67.2	78.6	חלב כבשים
(0.5)	(4.5)	3.6	(7.5)	(7.3)	12.7	7.5	3.1	(8.1)	72.7	73.1	76.5	חלב עזים
6.2	7.3	4.3	2.9	7.3	5.3	3.2	0.0	(0.9)	822.0	774.3	721.8	כבשים לבשר
6.3	8.7	16.3	2.7	7.2	15.4	3.5	1.4	0.9	84.3	79.3	73.0	עזים לבשר
(7.1)	(12.6)	(9.8)	(0.8)	(8.4)	(5.8)	(6.4)	(4.6)	(4.2)	410.0	441.3	505.1	ענף הדיג
0.7	(6.9)	(9.2)	3.6	(11.0)	(1.8)	(2.8)	4.6	(7.6)	232.7	231.1	248.1	דיג בריכות
15.6	(65.4)	(5.9)	15.4	(22.4)	(6.3)	0.2	(55.3)	0.4	33.8	29.2	84.4	חקלאות ימית
(18.7)	(3.4)	(12.3)	(2.5)	(6.3)	(0.6)	(16.7)	3.1	(11.8)	87.3	107.4	111.1	דיג ימים ואגמים
(23.6)	19.7	(12.0)	(19.5)	5.3	(24.9)	(5.2)	13.6	17.2	56.3	73.6	61.5	גידול דגי נוי
14.3	(6.2)	(29.6)	19.0	(12.9)	(29.3)	(4.0)	7.7	(0.4)	207.5	181.6	193.6	חזירים
(10.4)	(0.6)	(9.5)	(1.8)	(4.5)	(2.5)	(8.8)	4.2	(7.2)	104.3	116.5	117.1	אחרים בענף בעלי חיים
(16.5)	3.7	(15.1)	0.2	(3.2)	0.0	(16.7)	7.1	(15.2)	43.8	52.4	50.5	דבש דבורים
(76.5)	(16.4)	(100.0)	(41.9)	(41.2)	(100.0)	(59.6)	42.2	(100.0)	0.6	2.5	3.0	יענים
(33.2)	377.2	(100.0)	(11.8)	15.0	(100.0)	(24.2)	314.8	(100.0)	0.0	0.0	0.0	יענים, בשר
(77.1)	(17.4)	(100.0)	(42.7)	(41.6)	(100.0)	(60.1)	41.6	(100.0)	0.6	2.4	3.0	יענים, עורות
(2.6)	(3.2)	(4.4)	(2.6)	(3.2)	(4.4)	-	-	-	60.0	61.6	63.7	זבל אורגני
(2.6)	(3.2)	(4.4)	(2.6)	(3.2)	(4.4)	-	-	-	30.0	30.8	31.8	זבל אורגני מעופות
(2.6)	(3.2)	(4.4)	(2.6)	(3.2)	(4.4)	-	-	-	30.0	30.8	31.8	זבל אורגני מבקר

מקור: למי"ס.

לוח 29: פירוט כמויות הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולי שדה (באלפי טונות, אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		אלפי טונות			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(6.2)	(62.4)	951.0	1,013.5	844.1	גידולי שדה
(7.0)	(20.0)	267.9	288.0	230.1	דגנים וקטניות לגרעינים
(15.5)	(20.6)	112.3	133.0	75.7	חטה
(14.6)	(0.7)	4.4	5.1	5.5	שעורה
0.0	0.0	37.5	37.5	18.0	סורגום, גרגרים
-	-	2.5	2.5	2.5	תירס, גרגרים
1.6	1.3	84.0	82.7	99.6	תירס, קלחים
18.4	1.6	10.3	8.7	10.8	אפונה לשימורים
(8.6)	(1.6)	16.8	18.4	18.0	קטניות, גרגרים יבשים
(5.2)	(3.6)	65.2	68.8	72.0	גידולי תעשייה ושמן
(0.2)	(0.0)	18.12	18.16	22.6	כותנה
0.0	0.0	7.1	7.1	8.9	כותנה, סיבים
(0.4)	(0.0)	11.0	11.0	13.7	כותנה, גרעינים
(1.6)	(0.3)	15.9	16.1	16.7	אגוזי אדמה
(4.2)	(0.7)	15.5	16.2	14.5	חמניות
(14.148)	(2.594)	15.7	18.3	18.2	גידולי תבלין, רפואה, בושם
(5.9)	(38.8)	617.9	656.7	542.0	שחת מספוא וקש
(11.6)	(22.0)	168.0	190.0	203.0	שחת
1.1	3.6	325.1	321.5	255.0	מספוא
(14.1)	(20.5)	124.8	145.2	84.0	קש

מקור: למ"ס.

לוח 30: פירוט כמויות הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולים - ירקות תפוזי ומקשה (באלפי טונות אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		אלפי טונות			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(6.4)	(147.7)	2,152.4	2,300.1	2,166.5	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
(5.4)	(82.7)	1,453.5	1,536.1	1,358.0	ירקות
(2.3)	(10.7)	446.6	457.3	419.0	עגבניות
(3.6)	(8.0)	214.1	222.2	175.5	עגבניות למאכל
(1.1)	(2.0)	181.1	183.1	143.4	עגבניות למאכל, רגיל
(15.5)	(6.1)	33.0	39.1	32.1	עגבניות, שרי
(1.1)	(2.7)	232.5	235.1	243.5	עגבניות, זני תעשייה
(1.3)	(1.5)	115.8	117.3	107.7	מלפפונים
0.5	1.2	234.3	233.1	211.4	גזר
(20.4)	(51.8)	202.0	253.8	177.9	פלפל
10.6	8.0	83.3	75.3	80.9	בצל יבש
(2.4)	(1.1)	45.3	46.4	37.2	חצילים
2.5	0.7	26.7	26.0	21.2	קישואים
(7.8)	(4.4)	52.4	56.8	51.6	כרוב
4.3	0.9	21.4	20.5	20.3	כרובית
(1.1)	(0.1)	12.5	12.7	11.0	סלק
(21.0)	(7.6)	28.7	36.3	30.8	חסה
0.3	0.0	14.3	14.2	7.6	סלרי
(6.2)	(1.5)	22.1	23.6	26.9	תות שדה
0.0	0.0	9.5	9.5	9.5	פטריות
(9.6)	(14.7)	138.6	153.3	145.1	ירקות אחרים
(33.1)	(1.5)	2.9	4.4	2.1	ברוקולי
25.9	6.3	30.5	24.2	9.2	צנון
(37.7)	(12.1)	20.1	32.2	44.6	בטטות
66.7	1.3	3.3	2.0	1.4	בצל ירוק
0.6	0.1	11.4	11.4	10.5	דלעת

מקור: למ"ס.

לוח 30 (המשך): פירוט כמויות הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולים - ירקות תפוזים ומקשה (באלפי טונות אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		אלפי טונות			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
16.2	1.1	7.7	6.7	4.9	קולורבי
(15.4)	(2.6)	14.5	17.2	14.2	שומר
(16.3)	(1.5)	7.5	9.0	8.7	שעועית
(9.1)	(0.0)	0.3	0.3	0.3	אפונה
0.0	0.0	0.6	0.6	0.6	במיה
104.5	0.0	0.1	0.0	0.1	חזרת
0.0	0.0	0.7	0.7	0.7	לוביה
2.1	0.0	2.0	1.9	2.1	לוף
(25.4)	(0.4)	1.2	1.6	1.8	לפת
(23.9)	(0.1)	0.3	0.4	0.2	מנגולד
100.3	0.3	0.7	0.3	0.5	פול
(17.7)	(0.6)	2.7	3.3	12.9	צנונית
(16.8)	(0.5)	2.6	3.2	3.3	קנרס
(12.5)	(0.5)	3.2	3.6	3.3	שום יבש
(65.9)	(2.5)	1.3	3.8	4.2	שום ירוק
6.4	0.0	0.1	0.1	0.1	אספרגוס
#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	0.0	פטרזלילה וכוסברה
(67.7)	(0.3)	0.1	0.4	0.5	תרד
(48.5)	(0.5)	0.5	1.0	0.6	כרוב סיני
(15.6)	(0.5)	2.5	2.9	2.2	פלפל חריף
(1.7)	(0.4)	21.7	22.1	16.3	ירקות שונים
(10.6)	(64.8)	548.7	613.5	661.5	תפוחי אדמה
(0.2)	(0.2)	150.3	150.5	147.0	מיקשה
(2.2)	(2.4)	108.8	111.2	106.0	אבטיחים
(5.1)	(5.4)	101.5	107.0	102.4	אבטיחים למאכל
102.9	0.0	0.0	0.0	0.0	אבטיחים לזרעים
70.0	3.0	7.2	4.3	3.5	אבטיחים לגרעינים
5.6	2.2	41.5	39.3	41.1	מלונים

מקור: למייס.

לוח 31: פירוט כמויות הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, גידולים - פרי הדר (באלפי טונות אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		אלפי טונות			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(5.8)	(36.6)	599.2	635.7	578.0	פרי הדר (כולל צעירים)
(1.0)	(1.3)	134.8	136.1	118.1	תפוזים (לשנתון)
11.0	8.0	81.0	73.0	54.4	שמוטי
(33.1)	(11.6)	23.5	35.2	36.9	אפילים
8.3	2.3	30.3	28.0	26.8	טבוריים
(18.0)	(45.0)	204.4	249.4	241.1	אשכוליות
3.9	2.5	65.1	62.6	40.6	לימונים
10.6	15.3	159.2	144.0	141.8	קליפים ואחרים
17.1	22.2	152.2	130.0	129.0	קליפים
(49.8)	(7.0)	7.0	14.0	12.8	זני הדרים אחרים
(18.3)	(8.0)	35.6	43.6	36.5	הדרים צעירים

מקור: למייס.

לוח 32: פירוט כמויות הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, מטעים (באלפי טונות אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		אלפי טונות			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(0.3)	(2.4)	869.3	871.7	819.8	פירות, ללא הדרים (כולל צעירים)
14.7	16.8	131.5	114.6	97.4	תפוחי עץ
6.0	1.8	30.9	29.1	30.2	אגסים
(21.8)	(5.9)	21.1	27.0	24.8	שזיפים
(17.9)	(14.3)	65.8	80.1	96.5	אפרסקים
10.6	0.8	8.5	7.7	10.2	משמש
4.3	3.9	95.1	91.2	96.9	ענבי מאכל
(0.8)	(0.4)	49.2	49.6	44.0	ענבי יין
8.5	7.9	101.4	93.5	85.2	בננות
141.0	43.0	73.5	30.5	48.8	זיתים
35.5	5.5	21.0	15.5	18.8	זיתים למאכל
250.0	37.5	52.5	15.0	30.0	זיתים לשמן
(33.6)	(4.0)	7.8	11.8	6.3	שקדים
0.7	0.0	2.6	2.6	2.6	פקן
(13.9)	(11.8)	73.2	85.0	53.1	אבוקדו
(6.4)	(2.1)	30.2	32.3	45.3	אפרסמון

השינוי 2010 לעומת 2009		אלפי טונות			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(6.8)	(2.3)	31.4	33.6	40.4	מנגו
(7.0)	(1.6)	21.6	23.2	18.1	תמרים
(2.5)	(1.8)	69.5	71.3	40.4	פירות אחרים
7.3	0.3	4.3	4.0	2.2	גויבות
10.5	0.4	4.1	3.7	3.5	שסק
0.0	0.0	0.4	0.4	0.4	פיטאיה
(0.2)	(0.1)	45.5	45.6	17.8	רימונים
(1.9)	(0.1)	4.4	4.4	2.2	תאנים
(2.4)	(0.1)	4.0	4.1	4.3	אקטינידיה קיווי
(14.3)	(0.1)	0.8	0.9	1.0	ליצ'י
0.4	0.0	0.6	0.6	1.2	חבושים
(46.9)	(1.2)	1.3	2.5	2.7	דובדבנים
(79.4)	(0.6)	0.2	0.7	0.6	אנונה
50.0	0.1	0.3	0.2	0.2	חרובים
152.0	0.0	0.1	0.0	0.1	פיג'ויה
1.3	0.0	0.3	0.3	0.2	פפיה
(84.5)	(0.6)	0.1	0.8	0.7	אננס
(64.5)	(0.2)	0.1	0.3	0.3	קרמבולה
18.8	0.3	2.1	1.8	1.7	צבר
0.0	0.0	1.0	1.0	1.4	פירות אחרים
(36.7)	(32.5)	56.1	88.6	79.6	מטעים צעירים

מקור: למייס.

לוח 33: פירוט כמויות הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, שונים (באלפי טונות אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		אלפי טונות			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
0.1	0.0	48.5	48.4	59.8	זרעים, שתילים, ייעור, שונים
0.3	0.0	14.9	14.8	14.4	זרעים
0.3	0.0	14.9	14.8	14.4	זרעים גד"ש
0.0	0.0	33.6	33.6	45.4	עץ ומוצריו

מקור: למ"ס.

לוח 34: פירוט כמויות הייצור החקלאי בשנים 2008 - 2010, ענפי בעלי חיים (באלפי טונות אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		אלפי טונות			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
1.4	64.9	4,575.7	4,510.8	4,502.1	בעלי חיים ותוצרתם
2.0	52.1	2,622.4	2,570.3	2,499.1	ענף העופות
3.2	14.0	450.0	436.0	440.0	תרנגולים/ות לבשר (פטמים)
1.7	30.0	1,830.0	1,800.0	1,720.0	ביצי מאכל
(2.2)	(2.0)	90.0	92.0	97.0	תרנגולי הודו לבשר
4.2	10.1	252.4	242.3	242.1	אפרוחים
4.7	10.5	235.6	225.1	224.0	אפרוחים לפיטום (כבד)
(9.2)	(0.3)	2.6	2.9	3.6	אפרוחים לרבייה (כבד)
(2.8)	(0.2)	5.5	5.6	4.5	אפרוחים להטלה (קל)
(0.2)	(0.0)	8.6	8.6	10.0	אפרוחים הודיים
1.4	19.0	1,360.1	1,341.2	1,410.3	ענף הבקר
1.2	14.9	1,252.0	1,237.1	1,293.8	חלב
4.0	4.1	108.1	104.0	116.6	בקר לשחיטה
0.8	0.6	72.3	71.8	71.1	ענף הצאן
(11.0)	(2.0)	16.2	18.2	18.2	חלב כבשים
7.3	1.5	22.6	21.1	20.5	חלב עיזים
3.1	0.9	29.6	28.7	28.7	כבשים לבשר
3.5	0.1	3.9	3.8	3.7	עיזים לבשר
(4.8)	(2.4)	47.5	49.9	46.9	ענף הדייג
(3.5)	(0.6)	17.7	18.4	17.6	דיג בריכות
0.3	0.0	1.0	1.0	2.3	חקלאות ימית
(12.2)	(0.3)	2.3	2.7	2.6	דייג ימים ואגמים
(5.2)	(1.4)	26.4	27.8	24.5	גידול דגי נוי
(4.0)	(0.8)	18.9	19.6	18.2	חזירים
(0.8)	(3.5)	454.6	458.1	456.4	אחרים בענף בעלי חיים
(16.7)	(0.5)	2.5	3.0	2.8	דבש דבורים
(59.6)	(3.0)	2.1	5.1	3.6	יענים
(24.2)	(0.0)	0.1	0.1	0.0	יענים, בשר
(60.1)	(3.0)	2.0	5.0	3.5	יענים, עורות
-	-	450.0	450.0	450.0	זבל אורגני
-	-	150.0	150.0	150.0	זבל אורגני מעופות
-	-	300.0	300.0	300.0	זבל אורגני מבקר

* ביצים ואפרוחים מיליוני יחידות.

מקור: למ"ס.

**לוח 35: מחירי מוצרים מענפי הצומח - בשנים 2008 - 2010, גידולי שדה
(בש"ח של 2010 לטונה, אלא אם צויין אחרת)**

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(17.3)	(289.9)	1,382.1	1,672.0	1,854.0	גידולי שדה
(21.0)	(326.0)	1,228.0	1,553.9	1,484.9	דגנים וקטניות לגרעינים
(33.9)	(416.2)	810.0	1,226.2	1,047.2	חטה
(27.4)	(212.3)	562.7	775.0	747.5	שעורה
(14.3)	(98.0)	590.0	688.0	657.8	סורגום, גרגרים
-2.66	-56.83	2,078.2	2,135.0	2,093.7	תירס, גרגרים
(19.1)	(393.5)	1,668.5	2,062.0	1,571.5	תירס, קלחים
31.7	498.0	2,070.6	1,572.6	1,716.9	אפונה לשימושים
(8.3)	(294.7)	3,235.0	3,529.6	3,679.7	קטניות, גרגרים יבשים
(13.1)	(1498.4)	9,956.3	11,454.8	11,475.2	גידולי תעשייה ושמן
22.9	942.3	5,062.6	4,120.3	4,075.5	כותנה
23.2	2111.1	11,210.0	9,098.9	8,354.5	כותנה, סיבים
20.7	188.5	1,098.1	909.5	1,292.6	כותנה, גרעינים
0.6	33.2	5,621.9	5,588.7	5,225.0	אגוזי אדמה
1.7	97.1	5,745.3	5,648.2	5,835.5	חמניות
(23.0)	(6669.0)	22,326	28,995	30,905	גידולי תבלין, רפואה, בושם
(21.1)	(147.4)	551.6	699.0	733.1	שחת מספוא וקש
(26.7)	(228.8)	629.7	858.5	812.0	שחת
(11.9)	(81.9)	609.2	691.1	734.5	מספוא
(36.6)	(185.9)	321.6	507.5	538.1	קש

מקור: למ"ס.

**לוח 36: מחירי מוצרים מענפי הצומח - בשנים 2008 - 2010, ירקות תפוז ומקשה
(בש"ח של 2010 לטונה, אלא אם צויין אחרת)**

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(5.0)	(141.0)	2699.5	2840.5	2677.5	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
(5.1)	(164.9)	3,083.5	3,248.4	3,215.3	ירקות
3.6	74.4	2,119.1	2,044.7	1,771.1	עגבניות
4.8	185.6	4,015.8	3,830.2	3,760.4	עגבניות למאכל
15.9	491.9	3,594.5	3,102.6	3,011.0	עגבניות למאכל, רגיל
(17.3)	(1249.1)	5,989.7	7,238.8	7,113.7	עגבניות, שרי
(8.6)	(30.7)	327.1	357.8	337.7	עגבניות, זני תעשייה
(7.2)	(182.5)	2,364.1	2,546.6	2,420.0	מלפפונים
(3.5)	(57.0)	1,563.9	1,620.8	1,640.7	גזר
3.5	143.5	4,249.1	4,105.6	5,142.2	פלפל
(9.1)	(179.1)	1,786.5	1,965.6	1,419.7	בצל יבש
(6.4)	(144.6)	2,128.2	2,272.8	2,615.2	חצילים
(6.5)	(220.2)	3,189.5	3,409.7	3,959.7	קישואים
36.3	543.4	2,041.8	1,498.4	2,067.1	כרוב
6.4	164.5	2,753.4	2,588.9	2,319.3	כרובית
(14.0)	(310.8)	1,902.0	2,212.8	2,374.1	סלק
3.2	351.1	11,201.1	10,850.0	11,211.2	חסה
17.4	693.8	4,674.5	3,980.7	3,968.4	סלרי
(56.1)	(10910.0)	8,541.3	19,451.3	20,547.2	תות שדה
(2.6)	(356.9)	13,249.8	13,606.8	14,058.1	פטירות
(7.0)	(359.9)	4,789.2	5,149.1	3,894.0	ירקות אחרים
(29.8)	(1000.8)	2,358.8	3,359.5	5,049.3	ברוקולי
2.9	99.7	3,557.0	3,457.2	2,798.5	צנון
(24.3)	(907.9)	2,827.2	3,735.1	2,476.1	בטטות
90.1	8462.4	17,858.5	9,396.2	9,862.9	בצל ירוק
57.6	1230.5	3,366.7	2,136.3	2,359.0	דלעת
(0.3)	(9.8)	2,861.6	2,871.4	3,049.2	קולורבי
(14.2)	(299.5)	1,809.7	2,109.2	2,542.9	שומר
(18.1)	(621.1)	2,802.1	3,423.3	3,396.4	שעועית
4.5	369.1	8,600.8	8,231.6	5,626.4	אפונה
(2.8)	(258.5)	9,040.6	9,299.1	9,600.2	במיה
95.0	18782.5	38,560.6	19,778.1	19,315.6	חזרת
(2.7)	(270.7)	9,775.2	10,046.0	10,389.6	לוביה
16.3	2245.7	16,042.0	13,796.4	10,645.3	לוף
(38.5)	(794.2)	1,271.3	2,065.4	2,433.9	לפת
(49.1)	(2649.9)	2,741.6	5,391.4	6,551.4	מנגולד
62.2	3539.0	9,229.0	5,690.0	4,654.1	פול

מקור: למייס.

**לוח 36 (המשך): מחירי מוצרים מענפי הצומח - בשנים 2008 - 2010, ירקות תפוח"א ומקשה
(בש"ח של 2010 לטונה, אלא אם צויין אחרת)**

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(5.0)	(141.0)	2699.5	2840.5	2677.5	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
(45.3)	(1448.0)	1,745.1	3,193.0	3,075.2	צנונית
(24.1)	(958.4)	3,018.4	3,976.8	3,722.9	קנרס
14.6	1288.5	10,108.4	8,819.9	9,159.5	שום יבש
(92.1)	(17047.9)	1,464.5	18,512.5	17,885.2	שום ירוק
39.9	5246.5	18,391.5	13,145.0	13,256.0	אספרגוס
(73.4)	(9259.6)	3,357.4	12,616.9	11,158.5	תרד
(40.9)	(2092.9)	3,025.6	5,118.6	5,069.4	כרוב סיני
(17.8)	(599.2)	2,774.7	3,373.9	4,275.0	פלפל חריף
11.1	1231.9	12,330.7	11,098.8	4,759.2	ירקות שונים
(5.0)	(93.1)	1,781.6	1,874.7	1,674.3	תפוחי אדמה
(3.5)	(92.0)	2,521.8	2,613.8	2,223.1	מיקשה
0.7	17.2	2,333.4	2,316.1	1,936.4	אבטיחים
(22.9)	(397.2)	1,340.3	1,737.5	1,520.2	אבטיחים למאכל
50.1	612355.2	1,834,086.6	1,221,731.4	34,905.2	אבטיחים לזרעים
65.0	8653.0	21,971.8	13,318.9	13,753.7	אבטיחים לגרעינים
(11.6)	(401.4)	3,055.2	3,456.6	2,963.0	מלונים

מקור: למייס.

**לוח 37: מחירי מוצרים מענפי הצומח - בשנים 2008 - 2010, הדרים
(בש"ח של 2010 לטונה, אלא אם צויין אחרת)**

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
5.5	121.5	2311.5	2190.032	2501.36	פרי הדר (כולל צעירים)
3.2	52.6	1,698.2	1,645.6	1,917.3	תפוזים (לשנתון)
13.6	219.0	1,825.2	1,606.2	1,963.9	שמוטי
(42.1)	(683.3)	940.7	1,624.0	2,101.1	אפילים
30.6	543.1	2,318.7	1,775.5	1,570.3	טבוריים
(10.6)	(157.6)	1,328.6	1,486.2	1,464.6	אשכוליות
26.4	628.3	3,012.0	2,383.7	7,695.2	לימונים
21.4	766.6	4,343.3	3,576.7	3,366.0	קליפים ואחרים
27.0	976.8	4,592.9	3,616.1	3,356.5	קליפים
(37.0)	(1188.6)	2,021.6	3,210.2	3,462.8	זני הדרים אחרים
(30.2)	(925.0)	2,134.0	3,059.0	2,108.0	הדרים צעירים

מקור: למייס.

**לוח 38: מחירי מוצרים מענפי הצומח - בשנים 2008 - 2010, פירות אחרים
(בש"ח של 2010 לטונה, אלא אם צויין אחרת)**

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(2.0)	(123.6)	6,069.7	6,193.2	5,789.3	פירות, ללא הדורים (כולל צעירים)
3.8	203.7	5,497.4	5,293.7	5,536.4	תפוחי עץ
(2.5)	(150.7)	5,931.5	6,082.2	6,095.0	אגסים
9.1	510.6	6,133.8	5,623.2	6,134.0	שזיפים
(4.1)	(283.4)	6,570.5	6,854.0	5,822.8	אפרסקים
58.8	5110.1	13,794.7	8,684.7	10,228.6	משמש
40.5	2972.7	10,321.7	7,349.0	7,773.0	ענבי מאכל
(3.4)	(84.7)	2,438.5	2,523.2	2,549.4	ענבי יין
(27.6)	(1041.7)	2,731.4	3,773.1	4,176.3	בננות
93.9	4285.7	8,847.5	4,561.8	4,022.5	זיתים
1.6	75.0	4,877.4	4,802.5	4,007.7	זיתים למאכל
200.2	8636.9	12,950.0	4,313.1	4,031.8	זיתים לשמן
(64.4)	(18399.2)	10,167.6	28,566.7	24,342.7	שקדים
(1.7)	(69.6)	3,968.5	4,038.0	4,181.7	פקן
(27.8)	(1831.3)	4,748.7	6,580.0	7,032.5	אבוקדו
30.4	1806.1	7,737.8	5,931.8	5,218.4	אפרסמון

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
43.0	2391.8	7,960.1	5,568.3	5,291.4	מנגו
2.2	331.7	15,473.1	15,141.3	14,613.3	תמרים
(10.0)	(804.7)	7,223.2	8,027.9	8,247.6	פירות אחרים
20.0	1362.1	8,160.7	6,798.6	8,157.5	גויבות
(9.7)	(1041.2)	9,659.1	10,700.3	8,999.7	שסק
(2.6)	(269.4)	10,000.0	10,269.4	10,610.0	פיטאיה
(5.1)	(288.3)	5,399.3	5,687.6	5,351.2	רימונים
9.6	1329.6	15,122.8	13,793.1	9,883.1	תאנים
(9.1)	(774.1)	7,731.4	8,505.5	7,690.9	אקטינידיה קיווי
(23.0)	(3177.2)	10,655.6	13,832.8	13,024.1	ליצי'
10.4	744.7	7,923.4	7,178.7	5,444.1	חבושים
(27.6)	(6933.7)	18,200.7	25,134.5	20,021.0	דובדבנים
(67.7)	(8280.8)	3,956.8	12,237.6	9,956.7	אנונה
24.3	137.6	705.0	567.4	586.2	חרובים
145.4	5247.6	8,857.2	3,609.6	4,499.1	פיג'ויה
(0.1)	(7.3)	8,781.1	8,788.3	7,819.9	פפיה
(86.6)	(21661.1)	3,356.8	25,017.9	19,376.9	אננס
(66.7)	(7512.2)	3,755.0	11,267.2	10,624.6	קרמבולה
(4.9)	(491.7)	9,591.4	10,083.1	10,700.2	צבר
(20.9)	(3013.4)	11,409.0	14,422.4	9,699.8	פירות אחרים
(49.6)	(1967.6)	1,995.7	3,963.3	2,530.8	מטעים צעירים

מקור: למייס.

לוח 39: מחירי מוצרים מענפי הצומח - בשנים 2008 - 2010 (שונים)
(בש"ח של 2010 לטונה, אלא אם צויין אחרת*)

2009 לעומת 2010	השינוי 2010	מחיר			
		2010	2009	2008	
4.5	686.7	16,015.0	15,328.3	14,218.7	זרעים, שתילים, ייעור, שונים
(1.3)	(493.5)	37,743.9	38,237.4	46,322.8	זרעים
1.5	38.9	2,587.4	2,548.4	4,644.1	זרעים גד"ש
27.0	1165.6	5,486.1	4,320.5	3,298.9	עץ ומוצריו

* פרחים ונוי לאלפי יחידות
מקור: למיס.

לוח 40: מחירי מוצרים ענפי בעלי חיים - (סה"כ) בשנים 2008 - 2010
(בש"ח של 2010 לטונה, אלא אם צויין אחרת - מחיר חלב לאלפי ליטרים, ביצים אפרוחים לאלפי יחידות)

2009 לעומת 2010	השינוי 2010	מחיר			
		2010	2009	2008	
(0.7)	(15.5)	2,278.7	2,294.2	2,465.9	בעלי חיים ותוצרתם
(2.4)	(45.8)	1,838.0	1,883.9	1,945.3	ענף העופות
(0.6)	(35.1)	6,065.8	6,100.9	5,843.7	תרנגולים/ות לבשר (פטמים)
(3.6)	(14.6)	394.4	409.0	440.4	ביצי מאכל
(11.3)	(793.4)	6,218.4	7,011.7	7,294.4	תרנגולי הודו לבשר
(0.4)	(13.5)	3,291.8	3,305.2	3,408.4	אפרוחים
1.3	35.9	2,826.1	2,790.2	2,796.4	אפרוחים לפיטום (כבד)
(12.7)	(1699.4)	11,733.0	13,432.4	13,065.1	אפרוחים לרבייה (כבד)
(5.3)	(301.0)	5,326.6	5,627.6	5,771.9	אפרוחים להטלה (קל)
(4.6)	(546.9)	11,265.0	11,811.9	12,536.4	אפרוחים הודיים
0.7	20.7	2,834.3	2,813.6	3,172.5	ענף הבקר
(6.0)	(121.0)	1,904.8	2,025.8	2,263.7	חלב
14.0	1705.9	13,889.2	12,183.3	13,260.1	בקר לשחיטה
3.8	522.5	14,370.5	13,847.9	13,359.6	ענף הצאן
(22.0)	(811.3)	2,880.6	3,691.9	4,316.6	חלב כבשים
(0.5)	(17.8)	3,445.5	3,463.3	3,734.0	חלב עיזים
6.2	1660.2	28,622.0	26,961.8	25,134.8	כבשים לבשר
6.3	1325.2	22,462.2	21,137.0	19,718.1	עיזים לבשר
(7.1)	(628.2)	8,224.8	8,853.0	10,774.4	ענף הדייג
0.7	88.6	12,667.2	12,578.6	14,102.9	דיג בריכות
15.6	4543.9	33,660.6	29,116.7	37,319.4	חקלאות ימית
(18.7)	(7552.2)	32,771.3	40,323.5	43,507.6	דייג ימים ואגמים
(23.6)	(625.5)	2,022.4	2,647.9	2,514.1	גידול דגי נוי
14.3	1319.7	10,562.8	9,243.1	10,610.0	חזירים
(10.4)	(26.5)	227.8	254.3	256.7	אחרים בענף בעלי חיים
(16.5)	(2874.6)	14,583.3	17,458.0	18,037.0	דבש דבורים
(76.5)	(373.5)	114.5	488.0	834.6	יענים
(33.2)	(149.1)	300.2	449.3	390.6	יענים, בשר
(77.1)	(376.9)	111.7	488.6	836.9	יענים, עורות
(2.6)	(3.6)	133.3	136.9	141.5	זבל אורגני
(2.6)	(5.4)	200.0	205.4	212.2	זבל אורגני מעופות
(2.6)	(2.7)	100.0	102.7	106.1	זבל אורגני מבקר

מקור: למיס.

נספח ב': היצוא החקלאי וערכו - לוחות מפורטים

לוח 41: עיקרי מרכיבי ערך היצוא החקלאי הטרי בשנים 2008 - 2010 (מיליוני ש"ח של 2010, במונחי תמורה ליצוק, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
3.4	9.9	(23.3)	5.4	(0.1)	(11.3)	(1.9)	10.0	(13.6)	5,350.9	5,212.7	4,747.2	סך כולל
3.8	9.9	(23.5)	5.8	(0.1)	(11.1)	(1.9)	10.0	(13.9)	5,294.0	5,136.2	4,679.5	סה"כ
(17.4)	(4.0)	0.1	(1.5)	(3.6)	14.0	(16.2)	(0.4)	(12.2)	565.1	684.1	712.7	גידולי שדה
23.2	(13.0)	(60.2)	23.2	4.0	(13.6)	0.0	(16.3)	(54.0)	79.8	64.8	74.4	מזה: כותנה, סיבים
(0.4)	2.3	(48.9)	2.7	8.5	(49.4)	(3.0)	(5.7)	1.1	50.4	50.6	49.5	אגוזי אדמה
(1.7)	38.1	(31.9)	13.6	(6.9)	(30.5)	(13.5)	48.4	(2.1)	2,000.2	2,034.1	1,507.4	ירקות, תפוזים ומקשה
0.9	45.2	(29.9)	15.8	(14.7)	(29.2)	(12.8)	70.3	(1.1)	1,651.6	1,636.2	1,161.5	מזה: ירקות
(14.1)	8.4	(35.9)	6.7	39.7	(32.7)	(19.5)	(22.4)	(4.8)	306.1	356.3	328.6	תפוחי אדמה
2.0	140.9	(60.3)	(8.9)	286.4	(57.9)	12.0	(37.7)	(5.7)	42.5	41.7	17.3	מיקשה
5.9	4.1	19.5	(0.4)	3.1	22.7	6.3	1.0	(2.7)	701.4	662.4	636.2	פרי הדר (כולל צעירים)
8.8	30.5	(37.0)	(5.2)	14.3	(20.2)	14.8	14.2	(21.1)	860.8	791.3	580.7	פירות, לא כולל הדורים (כולל צעירים)
30.0	43.7	(46.3)	(9.6)	2.2	15.0	43.7	40.6	(53.3)	276.1	212.4	147.9	מזה: אבוקדו
37.8	(25.1)	(45.6)	14.0	9.7	8.0	20.8	(31.7)	(49.6)	711.3	554.8	740.8	ענף הפרחים וצמחי הנוי
10.9	(18.3)	36.9	5.0	2.1	(6.6)	5.6	(20.0)	46.5	450.4	406.1	497.0	זרעים
47.1	(30.3)	(25.8)	2.2	(9.0)	(10.3)	43.9	(23.4)	(17.3)	4.9	3.3	4.7	גידולים אחרים
(25.3)	14.2	(11.8)	(19.8)	2.6	(23.8)	(7.0)	11.2	15.8	56.8	76.5	67.7	בעלי חיים ותוצרתם
..	(85.4)	(5.8)	..	(3.2)	7.6	..	(84.9)	(12.5)	0.0	0.4	3.2	ענף העופות
(100.0)	(85.4)	(5.8)	(100.0)	(3.2)	7.6	(100.0)	(84.9)	(12.5)	0.0	0.4	3.2	מזה: אפרוחים
(23.6)	19.7	(12.0)	(19.5)	5.3	(24.9)	(5.2)	13.6	17.2	56.3	73.6	61.5	ענף הדייג
(76.5)	(16.4)	(100.0)	(41.9)	(41.2)	(100.0)	(59.6)	42.2	(100.0)	0.6	2.5	2.97	אחרים בענף בעלי חיים

מקור: למ"ס.

לוח 42: מרכיבי ערך היצוא החקלאי ומשקלו בשנים 2008 - 2010 - סעיפים נבחרים (באחוזים)

משקל הענף בערך היצוא הכולל			משקל היצוא בערך יצור הענף			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	
100.0	100.0	100.0	20.2	19.3	17.8	סך כולל
98.9	98.5	98.6	32.7	30.8	30.2	גידולים, סה"כ
10.6	13.1	15.0	40.3	40.4	45.5	גידולי שדה
1.5	1.2	1.6	100.0	100.0	100.0	מוזה: כותנה, סיבים
37.4	39.0	31.8	32.2	31.1	26.0	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
30.9	31.4	24.5	34.9	32.8	26.6	ירקות
5.9	6.5	4.3	32.6	36.2	27.7	מוזה: עגבניות
3.8	3.9	3.5	55.4	54.1	47.3	גזרים
14.4	13.8	12.9	71.4	69.1	67.1	פלפלים
5.7	6.8	6.9	28.0	31.0	29.7	תפוחי אדמה
0.8	0.8	0.4	11.2	10.6	5.3	מיקשה
0.4	0.5	0.3	18.0	20.0	13.5	מוזה: מלונים
13.1	12.7	13.4	47.7	47.6	44.0	פרי הדר (כולל צעירים)
16.1	15.2	12.2	16.3	14.7	12.2	פירות, לא כולל הדרים (כולל צעירים)
13.3	10.6	15.6	67.0	60.7	66.6	ענף הפרחים וצמחי הנוי
10.7	8.0	12.6	100.0	100.0	100.0	פרחים, יצוא
1.1	1.5	1.4	0.6	0.7	0.6	בעלי חיים ותוצרתם
-	0.0	0.1	-	0.0	0.1	ענף העופות
1.1	1.4	1.3	13.7	16.7	12.2	ענף הדיג

מקור: למ"ס.

לוח 43: כמויות היצוא החקלאי, מוצרים נבחרים, בשנים 1991 - 2010 שנים נבחרות (אלפי טונות, אלא אם צויין אחרת)

2010 לעומת 2009		אלפי טונות (אלא אם צויין אחרת)										
שינוי ב-%	הפרש	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2000	1995	1991		
0.0	0.0	7.1	7.1	8.9	18.5	21.5	18.4	14.4	34.9	14.0	כותנה סיבים	גדולי שדה
(3.0)	(0.3)	8.7	9.0	9.5	9.4	8.3	9.0	9.0	10.0	8.5	אגוזי אדמה	
(14.0)	(92.3)	564.5	656.8	617.9	578.3	454.9	397.0	185.6	80.7	83.6	סה"כ	ירקות, תפוחי אדמה ומיקשה
(10.9)	(44.3)	360.8	405.0	292.1	235.7	170.3	125.8	61.7	32.8	41.4	מוזה: ירקות סה"כ	
(3.1)	(1.2)	39.1	40.4	21.0	33.9	29.0	25.0	18.2	7.6	8.6	עגבניות	
(28.3)	(50.5)	127.8	178.3	103.6	106.6	76.2	62.4	34.2	2.1	5.5	פלפלים	
4.6	6.2	139.8	133.6	115.5	59.9	37.6	16.3	4.3	6.6	12.2	גזרים	
20.1	1.2	7.4	6.2	1.5	3.0	2.3	2.0	5.6	5.7	7.9	סלרי	
(19.5)	(48.2)	199.0	247.1	318.4	334.6	274.1	260.8	105.1	30.4	28.2	תפוחי אדמה	
6.6	0.3	4.7	4.5	7.4	7.8	10.2	10.0	18.8	15.6	13.3	מלונים	
2.8	4.8	179.4	174.5	172.0	178.0	140.0	176.1	225.1	333.4	327.8	סה"כ הדרים	
0.0	0.0	17.4	17.4	17.0	25.0	17.0	26.6	51.0	106.5	121.6	שמוטי	
(65.0)	(5.6)	3.0	8.6	11.9	9.0	4.0	9.8	15.0	68.0	42.9	אפילים	
(1.0)	(0.8)	84.5	85.3	81.1	82.0	75.0	86.0	119.1	110.3	119.7	אשכוליות	
24.4	13.3	68.0	54.7	50.1	52.0	35.0	44.0	35.0	30.3	24.9	קליפים	
(45.2)	(2.1)	2.6	4.7	6.4	6.0	9.0	9.6	5.0	18.3	12.6	אחר	
15.2	14.2	107.8	93.6	81.5	113.7	103.6	105.7	58.6	69.9	63.3	סה"כ פירות אחרים	פירות אחרים
43.7	14.0	46.2	32.1	22.8	48.9	41.9	47.9	29.8	38.8	38.6	מוזה: אבוקדו	
4.6	0.5	10.7	10.2	7.9	9.2	9.6	47.9	5.2	6.4	5.0	תמרים	
11.9	0.6	5.2	4.6	7.1	7.0	11.2	8.7	8.0	9.9	7.7	ענבי מאכל	
-	-	-	-	-	1,117.0	1,078.0	1,251.5	1,194	1,166	980.2	* סה"כ	פרחים

* מיליוני יחידות

מקור: למ"ס.

לוח 44: היצוא החקלאי בשנים 2008 - 2010 (במיליוני דולרים פו"ב שוטפים ואחוזים)

ענף משנה	2008	2009	2010	שינוי באחוזים
יצוא ברוטו*	61,339.1	47,935.5	58,430.6	21.9%
א. יצוא חקלאי	1,225.8	1,229.9	1,359.5	10.5%
ירקות, תפוחי אדמה ומקשה	473.7	505.3	537.6	6.4%
כותנה וגידולי שדה אחרים	99.4	68.0	88.3	29.9%
פרי הדר	101.4	138.7	173.0	24.7%
אבוקדו ופירות אחרים	170.0	196.2	222.4	13.4%
פרחים	203.4	146.3	121.9	-16.7%
בעלי חיים	32.9	32.2	37.6	16.8%
יצוא חקלאי אחר	145.0	143.2	178.7	24.8%
ב. מוצרי מזון ומשקאות	872.0	721.3	791.7	9.8%
ג. סה"כ טרי ומעובד (= א+ ב)	2,097.8	1,951.2	2,151.2	10.3%
ד. משקל היצוא החקלאי הטרי בכלל היצוא של המשק *	2.0%	2.6%	2.3%	-9.3%
ה. משקל היצוא החקלאי הכולל בכלל היצוא של המשק *	3.4%	4.1%	3.7%	-9.6%

מקור: למ"ס.

לוח 45: מבנה היצוא חקלאי הטרי, 2007 - 2010 (באחוזים על בסיס מיליוני דולר פו"ב שוטפים)

ענף משנה	2007	2008	2009	2010
ירקות, תפוחי אדמה ומקשה	42.3%	38.6%	41.1%	39.5%
כותנה וגידולי שדה אחרים	6.0%	8.1%	5.5%	6.5%
פרי הדר	8.6%	8.3%	11.3%	12.7%
אבוקדו ופירות אחרים	15.6%	13.9%	16.0%	16.4%
פרחים	17.3%	16.6%	11.9%	9.0%
בעלי חיים	2.1%	2.7%	2.6%	2.8%
יצוא חקלאי אחר	8.1%	11.8%	11.6%	13.1%

מקור: למ"ס.

לוח 46: ערך היצוא החקלאי הטרי בשנים 2008 - 2010, גידולים (מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

שיעור שינוי באחוזים			ערך			מיליוני ש"ח						
ערך			מחיר			כמות				ערך		
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
3.4	9.9	(23.3)	5.4	(0.1)	(11.3)	(1.9)	10.0	(13.6)	5,350.9	5,212.7	4,747.2	סך כולל
3.8	9.9	(23.5)	5.8	(0.1)	(11.1)	(1.9)	10.0	(13.9)	5,294.0	5,136.2	4,679.5	ס"ה
(17.4)	(4.0)	0.1	(1.5)	(3.6)	14.0	(16.2)	(0.4)	(12.2)	565.1	684.1	712.7	גידולי שדה
(63.6)	5.1	28.2	16.9	(3.8)	0.1	(68.8)	9.3	28.1	7.8	21.4	20.4	דגנים וקטניות לגרעינים
(63.6)	5.1	28.2	16.9	(3.8)	0.1	(68.8)	9.3	28.1	7.8	21.4	20.4	תירס, קלחים
(15.9)	(4.3)	(0.6)	(1.7)	(3.6)	14.5	(14.5)	(0.7)	(13.2)	557.3	662.7	692.3	גידולי תעשייה ושמן
23.2	(13.0)	(60.2)	23.2	4.0	(13.6)	0.0	(16.3)	(54.0)	79.8	64.8	74.4	כותנה
23.2	(13.0)	(60.2)	23.2	4.0	(13.6)	0.0	(16.3)	(54.0)	79.8	64.8	74.4	מזה: כותנה, סיבים
(0.4)	2.3	(48.9)	2.7	8.5	(49.4)	(3.0)	(5.7)	1.1	50.4	50.6	49.5	אגוזי אדמה
1.6	8.2	35.9	6.2	(3.2)	18.0	(4.3)	11.8	15.2	92.4	90.9	84.0	חמניות
(26.7)	(5.8)	38.2	(8.6)	(5.8)	38.6	(19.8)	0.0	(0.3)	334.7	456.4	484.4	גידולי תבלין, רפואה, בושם
(1.7)	38.1	(31.9)	13.6	(6.9)	(30.5)	(13.5)	48.4	(2.1)	2,000.2	2,034.1	1,507.4	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
0.9	45.2	(29.9)	15.8	(14.7)	(29.2)	(12.8)	70.3	(1.1)	1,651.6	1,636.2	1,161.5	מזה: ירקות
(6.8)	64.7	(40.7)	(4.6)	(21.6)	(5.4)	(2.3)	110.2	(37.4)	315.9	338.9	205.7	עגבניות
(6.8)	64.7	(40.7)	(4.6)	(21.6)	(5.4)	(2.3)	110.2	(37.4)	315.9	338.9	205.7	עגבניות למאכל
14.5	255.4	(50.8)	(15.3)	(34.9)	46.2	35.3	445.8	(66.4)	136.2	118.9	33.5	עגבניות למאכל, רגיל
(18.3)	27.7	(38.2)	5.5	(11.9)	(11.4)	(22.6)	45.0	(30.3)	179.7	220.0	172.3	עגבניות, שרי
48.6	3110.3	(98.8)	139.9	(15.6)	(43.0)	(38.1)	3701.4	(97.9)	1.5	1.0	0.0	מלפפונים
(1.1)	24.6	62.0	(5.5)	7.7	(16.0)	4.6	15.7	92.8	202.0	204.3	163.9	גזר
6.9	17.4	(37.6)	49.2	(31.8)	(35.8)	(28.3)	72.1	(2.8)	769.9	720.2	613.7	פלפל
1098.2	146.5	1931.2	(3.2)	365.6	(4.4)	1137.8	(47.1)	2025.0	2.9	0.2	0.1	חצילים
(37.8)	96.9	(30.6)	(48.3)	54.8	2.1	20.2	27.1	(32.0)	0.8	1.2	0.6	קישואים
(94.1)	125.4	(64.1)	(73.9)	54.0	(4.4)	(77.2)	46.4	(62.5)	0.13	2.11	0.94	חסה
30.4	308.7	(58.9)	8.6	(2.7)	(15.5)	20.1	320.2	(51.3)	27.55	21.13	5.17	סלרי
(22.7)	(42.3)	(73.9)	3.9	(11.7)	(5.7)	(25.6)	(34.6)	(72.4)	9.65	12.49	21.66	תות שדה
(2.6)	(3.2)	(100.0)	(2.6)	(3.2)	(100.0)	0.0	0.0	(100.0)	0.004	0.004	0.004	פטריות
(4.0)	191.5	23.1	(1.2)	66.3	(37.9)	(2.8)	75.3	98.2	321.27	334.49	149.11	ירקות אחרים
13.4	478.9	47.6	(19.1)	16.4	(11.1)	40.2	397.4	66.1	76.14	67.15	11.60	צנון
(46.9)	(30.3)	3.6	8.5	60.0	(52.1)	(51.0)	(56.5)	116.1	21.14	39.78	57.11	בטטות
(98.8)	80.0	(89.8)	155.2	(66.2)	(4.4)	(99.5)	431.7	(89.4)	0.0	0.4	0.2	דלעת
(15.3)	46.9	(29.6)	(0.9)	(6.3)	7.4	(14.6)	56.8	(34.4)	1.9	2.3	1.6	כרוב סיני
49.5	50.4	(98.6)	1.4	(28.8)	(4.4)	47.4	111.1	(98.6)	0.4	0.2	0.2	פלפל חריף
(1.7)	409.5	223.4	6.3	95.9	(29.3)	(7.5)	160.0	357.3	220.8	224.6	44.1	ירקות שונים
(14.1)	8.4	(35.9)	6.7	39.7	(32.7)	(19.5)	(22.4)	(4.8)	306.1	356.3	328.6	תפוחי אדמה
2.0	140.9	(60.3)	(8.9)	286.4	(57.9)	12.0	(37.7)	(5.7)	42.5	41.7	17.3	מיקשה
43.7	1473.1	(14.4)	17.6	1573.3	(16.5)	22.2	(6.0)	2.6	20.9	14.5	0.9	אבטיחים
(65.0)	187.0	(67.3)	10.1	31.0	(32.0)	(68.2)	119.1	(51.9)	0.3	1.0	0.3	אבטיחים למאכל
51.3	2192.1	789.6	17.7	9417.2	(4.4)	28.5	(75.9)	830.5	20.5	13.6	0.6	אבטיחים לזרעים
(20.2)	65.8	(61.5)	(25.1)	173.8	(59.1)	6.6	(39.4)	(5.9)	21.7	27.1	16.4	מלונים
7.5	16.7	(16.3)	(3.1)	8.8	(2.3)	10.9	7.3	(14.4)	1,562.2	1,453.8	1,216.9	מטעים

מקור: למיס.

לוח 47: ערך היצוא החקלאי הטרי בשנים 2008 - 2010, גידולים (מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

שיעור שינוי באחוזים									ערך			
ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח			
2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	
5.9	4.1	19.5	(0.4)	3.1	22.7	6.3	1.0	(2.7)	701.4	662.4	636.2	פרי הדר (כולל צעירים)
(22.9)	(18.3)	12.4	(3.3)	(10.1)	31.5	(20.3)	(9.1)	(14.5)	63.2	82.0	100.4	תפוזים (לשנתון)
(4.9)	(9.5)	(7.4)	(4.9)	(11.9)	36.3	0.0	2.7	(32.1)	48.9	51.5	56.9	שמוטי
(67.1)	(36.9)	69.8	(6.0)	(12.3)	28.4	(65.0)	(28.0)	32.2	8.4	25.6	40.5	אפילים
18.4	64.2	(25.8)	18.4	34.7	(1.9)	0.0	21.9	(24.4)	5.9	5.0	3.0	טבוריים
(3.7)	(0.0)	22.1	(2.8)	(5.0)	23.5	(1.0)	5.2	(1.1)	249.2	258.9	259.0	אשכוליות
30.4	(73.8)	274.6	30.4	(46.9)	83.8	0.0	(50.7)	103.8	8.1	6.2	23.8	לימונים
20.8	24.6	12.6	1.3	18.1	15.3	19.3	5.5	(2.4)	380.8	315.2	253.0	קליפים ואחרים
25.0	28.8	15.9	0.5	18.0	20.4	24.4	9.2	(3.7)	365.0	291.9	226.7	קליפים
(32.3)	(11.1)	(9.7)	23.5	20.5	(15.4)	(45.2)	(26.3)	6.7	15.8	23.4	26.3	זני הדרים אחרים
8.8	30.5	(37.0)	(5.2)	14.3	(20.2)	14.8	14.2	(21.1)	860.8	791.3	580.7	פירות, ללא הדרים (כולל צעירים)
(4.5)	(100.0)	(100.0)	(5.7)	(100.0)	(100.0)	1.3	(100.0)	(100.0)	31.3	32.8	0.0	תפוחי עץ
15.1	(31.4)	(27.2)	13.8	7.3	(15.3)	1.1	(36.0)	(14.1)	17.0	14.8	21.5	שזיפים
22.5	189.9	(74.1)	9.8	16.3	(18.2)	11.6	149.2	(68.3)	11.1	9.0	3.1	אפרסקים
(70.2)	(100.0)	(100.0)	(13.2)	(100.0)	(100.0)	(65.7)	(100.0)	(100.0)	0.5	1.8	-	משמש
3.4	(7.1)	(41.7)	(7.5)	41.8	(42.5)	11.9	(34.5)	1.4	54.2	52.4	56.4	ענבי מאכל
(22.7)	(45.4)	(33.5)	6.0	(11.8)	395.9	(27.1)	(38.1)	(86.6)	3.6	4.6	8.5	בנות
30.0	43.7	(46.3)	(9.6)	2.2	15.0	43.7	40.6	(53.3)	276.1	212.4	147.9	מזה: אבוקדו
(8.4)	(9.6)	(24.9)	16.2	40.8	(40.4)	(21.2)	(35.8)	26.0	59.2	64.6	71.5	אפרסמון
(5.6)	(3.8)	(32.6)	15.3	26.8	(32.9)	(18.1)	(24.1)	0.5	60.7	64.3	66.9	מנגו
(0.8)	42.7	(26.7)	(5.2)	11.1	(14.6)	4.6	28.4	(14.1)	234.1	236.0	165.4	תמרים
14.6	154.7	(47.5)	(14.1)	20.8	(29.8)	33.5	110.9	(25.3)	112.9	98.5	39.5	פירות אחרים
(2.6)	5.1	(33.1)	(2.6)	(3.2)	(4.4)	0.0	8.6	(30.0)	2.4	2.4	2.3	פיטאיה
20.1	213.3	(44.0)	(15.3)	15.8	(33.5)	41.8	170.7	(15.8)	91.1	75.8	24.2	רימונים
39.1	12.7	(61.5)	6.0	47.0	(15.1)	31.2	(23.3)	(54.7)	8.1	5.8	5.2	תאנים
(100.0)	(100.0)	802.2	(100.0)	(100.0)	126.8	(100.0)	(100.0)	297.8	0.0	0.0	0.8	אקטינידיה קיווי
(1.1)	59.3	(59.4)	9.1	(11.5)	13.5	(9.4)	79.9	(64.2)	5.6	5.7	3.6	ליצי
8.0	14.8	(77.0)	8.0	244.4	(46.4)	0.0	(66.7)	(57.1)	0.1	0.1	0.1	דובדבנים
(34.9)	158.5	(43.8)	(34.9)	174.3	(56.5)	0.0	(5.8)	29.1	5.6	8.6	3.3	פירות אחרים

מקור: למ"ס.

לוח 48: ערך היצוא החקלאי הטרי בשנים 2008 - 2010 - גידולים (מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

	שיעור שינוי באחוזים			ערך		
	ערך			מיליוני ש"ח		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
ענף הפרחים וצמחי הנוי	37.8	(25.1)	(45.6)	711.3	554.8	740.8
פרחים, יצוא	52.8	(30.4)	(50.7)	574.6	414.4	595.8
צפון	(72.9)	(62.4)	(89.7)	0.5	1.8	4.7
גפסנית	(41.3)	(22.7)	(41.0)	30.9	52.7	68.2
עד_עד	(42.8)	(9.3)	(38.0)	7.8	13.6	15.0
פרח שעווה	(100.0)	482.5	(89.7)	0.0	38.4	6.6
גרברה	(80.9)	(25.5)	(28.6)	4.7	24.3	32.7
ירוקים	(83.9)	(12.3)	(55.4)	25.3	157.0	179.1
פרחים אחרים	299.1	(56.3)	(43.5)	505.5	126.7	289.6
ליאטריס	(86.0)	41.0	605.1	1.2	8.9	6.3
פרחים שונים	328.1	(58.4)	(44.6)	504.2	117.8	283.3
צמחי נוי ומוצרי ריבוי	(2.6)	(3.2)	(5.4)	136.7	140.4	145.0
זרעים, שתילים, ייעור, שונים	11.2	(18.4)	35.8	455.2	409.4	501.7

	שיעור שינוי באחוזים									ערך		
	ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008
זרעים	10.9	(18.3)	36.9	5.0	2.1	(6.6)	5.6	(20.0)	46.5	450.4	406.1	497.0
זרעים גד"ש	(8.3)	(88.0)	4.2	0.7	(37.5)	(12.3)	(9.0)	(80.8)	18.7	3.1	3.5	27.2
זרעים ירקות (ללא תפוז"א ואבטיחים)	11.1	(14.3)	39.3	5.1	2.6	(6.3)	5.7	(16.5)	48.6	447.2	402.6	469.8
גידולים אחרים	47.1	(30.3)	(25.8)	2.2	(9.0)	(10.3)	43.9	(23.4)	(17.3)	4.9	3.3	4.7

מקור: למ"ס.

לוח 49: ערך היצוא החקלאי הטרי בשנים 2008 - 2010 - בעלי חיים (מיליוני ש"ח של 2010, שינוי באחוזים כל שנה לעומת קודמתה)

	שיעור שינוי באחוזים									ערך		
	ערך			מחיר			כמות			מיליוני ש"ח		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008
בעלי חיים ותוצרתם	(25.3)	14.2	(11.8)	(19.8)	2.6	(23.8)	(7.0)	11.2	15.8	56.8	76.5	67.7
ענף העופות	..	(85.4)	(5.8)	..	(3.2)	7.6	..	(84.9)	(12.5)	0.0	0.4	3.2
מזה: אפרוחים	(100.0)	(85.4)	(5.8)	(100.0)	(3.2)	7.6	(100.0)	(84.9)	(12.5)	0.0	0.4	3.2
ענף הדייג	(23.6)	19.7	(12.0)	(19.5)	5.3	(24.9)	(5.2)	13.6	17.2	56.3	73.6	61.5
גידול דגי נוי	(23.6)	19.7	(12.0)	(19.5)	5.3	(24.9)	(5.2)	13.6	17.2	56.3	73.6	61.5
אחרים בענף בעלי חיים	(76.5)	(16.4)	(100.0)	(41.9)	(41.2)	(100.0)	(59.6)	42.2	(100.0)	0.6	2.5	2.97

מקור: למ"ס.

לוח 50: פירוט כמויות היצוא החקלאי בשנים 2008 - 2010 (באלפי טונות אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		כמות			
		אלפי טונות *			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(13.85)	(6.9)	43.2	50.1	50.3	גידולי שדה
(68.8)	(3.4)	1.5	4.9	4.5	דגנים וקטניות לגרעינים
(68.8)	(3.4)	1.5	4.9	4.5	תירס, קלחים
(7.9)	(3.5)	41.6	45.2	45.8	גידולי תעשייה ושמן
0.0	0.0	7.1	7.1	8.9	כותנה
0.0	0.0	7.1	7.1	8.9	כותנה, סיבים
(3.0)	(0.3)	8.7	9.0	9.5	אגוזי אדמה
(4.3)	(0.7)	15.4	16.1	14.4	חמניות
(19.8)	(2.6)	10.4	13.0	13.0	גידולי תבלין, רפואה, בושם
(14.05)	(92.3)	564.5	656.8	617.9	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
(10.93)	(44.3)	360.8	405.0	292.1	ירקות
(3.1)	(1.2)	39.1	40.4	21.0	עגבניות
(3.1)	(1.2)	39.1	40.4	21.0	עגבניות למאכל
35.3	4.8	18.4	13.6	2.5	עגבניות למאכל, רגיל
(22.6)	(6.0)	20.7	26.8	18.5	עגבניות, שרי
(38.1)	(0.1)	0.2	0.3	0.0	מלפפונים
4.6	6.2	139.8	133.6	115.5	גזר
(28.3)	(50.5)	127.8	178.3	103.6	פלפל
1137.8	0.5	0.6	0.0	0.1	חצילים
20.2	0.018	0.107	0.089	0.070	קישואים
(77.2)	(0.1)	0.02	0.10	0.07	חסה
20.1	1.2	7.39	6.16	1.47	סלרי
(25.6)	(0.1)	0.43	0.58	0.89	תות שדה
(0.2)	(0.1)	45.28	45.39	49.44	ירקות אחרים
40.2	7.4	25.94	18.51	3.72	צנון
(51.0)	(6.4)	6.17	12.61	28.96	בטטות
(99.5)	(0.2)	0.0010	0.2	0.041	דלעת
(19.50)	(48.2)	199.0	247.1	318.4	תפוחי אדמה
3.73	0.2	4.8	4.6	7.4	מיקשה
(67.0)	(0.1)	0.1	0.2	0.1	אבטיחים
(68.2)	(0.1)	0.1	0.2	0.1	אבטיחים למאכל
28.5	0.001	0.003	0.002	0.009	אבטיחים לזרעים
6.6	0.3	4.7	4.5	7.4	מלונים

מקור: למייס.

לוח 50 (המשך): פירוט כמויות היצוא החקלאי בשנים 2008 - 2010 (באלפי טונות, אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		כמות אלפי טונות *			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
2.76	4.8	179.4	174.5	172.0	פרי הדר (כולל צעירים)
(20.0)	(5.6)	22.3	27.9	30.4	תפוזים (לשנתון)
0.0	0.0	17.4	17.4	17.0	שמוטי
(65.0)	(5.6)	3.0	8.6	11.9	אפילים
0.0	0.0	1.8	1.8	1.5	טבוריים
(1.0)	(0.8)	84.5	85.3	81.1	אשכוליות
0.0	0.0	2.0	2.0	4.1	לימונים
18.9	11.2	70.6	59.4	56.5	קליפים ואחרים
24.4	13.3	68.0	54.7	50.1	קליפים
(45.2)	(2.1)	2.6	4.7	6.4	זני הדרים אחרים
15.22	14.2	107.8	93.6	81.5	פירות, ללא הדרים (כולל צעירים)
1.1	0.0	2.2	2.2	3.5	שזיפים
11.6	0.1	1.4	1.3	0.5	אפרסקים
11.9	0.6	5.2	4.6	7.1	ענבי מאכל
(27.1)	(0.0)	0.1	0.2	0.3	בננות
43.7	14.0	46.2	32.1	22.8	אבוקדו
(21.2)	(2.4)	9.0	11.4	17.7	אפרסמון
(18.1)	(2.3)	10.4	12.8	16.8	מנגו
4.6	0.5	10.7	10.2	7.9	תמרים
36.1	3.8	14.4	10.5	4.9	פירות אחרים
41.8	3.8	12.8	9.0	3.3	רימונים
31.2	0.1	0.3	0.2	0.3	תאנים
(9.4)	(0.04)	0.4	0.5	0.3	ליצ'י
0.000	0.000	0.002	0.002	0.006	דובדבנים
0.0	0.0	0.6	0.6	0.7	פירות אחרים
(9.99)	(0.020)	0.2	0.2	1.1	זרעים, שתילים, ייעור, שונים
(10.0)	(0.0)	0.2	0.2	1.1	זרעים
(10.0)	(0.0)	0.2	0.2	1.1	זרעים גד"ש

השינוי 2010 לעומת 2009		כמות אלפי טונות *			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(13.67)	(4.5)	28.4	32.9	28.3	בעלי חיים ותוצרתם
(100.00)	(0.0)	-	0.03	0.3	ענף העופות
(100.0)	(0.0)	0.0	0.030	0.3	אפרוחים
(5.18)	(1.4)	26.4	27.8	24.5	ענף הדיג
(5.2)	(1.4)	26.4	27.8	24.5	גידול דגי נוי
(59.6)	(3.0)	2.1	5.1	3.6	אחרים בענף בעלי חיים
(59.57)	(3.0)	2.1	5.1	3.6	יענים
(24.2)	(0.0)	0.1	0.1	0.0	יענים, בשר
(60.1)	(3.0)	2.0	5.0	3.5	יענים, עורות

* פרחים, ביצים ואפרוחים מיליוני יחידות.
מקור: למייס.

לוח 51: פירוט מחירי היצוא החקלאי בשנים 2008 - 2010 (בש"ח לטונה מחירי 2010, אלא אם צויין אחרת)

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר ש"ח			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(17.40)	(2375.9)	11,278.3	13,654.2	14,164.0	גידולי שדה
(63.6)	(2764.3)	1,585.3	4,349.6	4,522.3	דגנים וקטניות לגרעינים
(63.6)	(2764.3)	1,585.3	4,349.6	4,522.3	תירס, קלחים
(15.9)	(2333.6)	12,335.6	14,669.2	15,113.0	גידולי תעשייה ושמן
23.2	2111.1	11,210.0	9,098.9	8,354.5	כותנה
23.2	2111.1	11,210.0	9,098.9	8,354.5	כותנה, סיבים
(0.4)	(23.9)	5,624.2	5,648.2	5,205.9	אגוזי אדמה
1.6	91.0	5,739.1	5,648.2	5,835.5	חמניות
(26.7)	(9361.9)	25,745.8	35,107.8	37,261.4	גידולי תבלין, רפואה, בושם
(1.67)	(51.6)	3,045.4	3,097.1	2,439.4	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
0.95	38.2	4,078.0	4,039.8	3,975.8	ירקות
(6.8)	(569.2)	7,823.0	8,392.2	9,814.9	עגבניות
(6.8)	(569.2)	7,823.0	8,392.2	9,814.9	עגבניות למאכל
14.5	1271.7	10,016.0	8,744.3	13,428.5	עגבניות למאכל, רגיל
(18.3)	(1503.7)	6,709.8	8,213.5	9,327.5	עגבניות, שרי
48.6	1772.1	5,420.0	3,647.9	4,319.6	מלפפונים
(1.1)	(16.7)	1,511.8	1,528.4	1,418.6	גזר
6.9	278.6	4,317.1	4,038.5	5,923.9	פלפל
1098.2	58912.6	64,277.2	5,364.5	1,152.2	חצילים
(37.8)	(5287.551)	8,705.6	13,993.2	9,037.9	קישואים
(94.1)	(19684.4)	1,244.8	20,929.3	13,589.3	חסה
30.4	1042.8	4,473.9	3,431.1	3,527.4	סלרי
(22.7)	(4888.3)	16,617.7	21,506.0	24,364.8	תות שדה
(4.0)	(291.2)	7,077.9	7,369.1	3,016.0	ירקות אחרים
13.4	485.6	4,114.5	3,628.9	3,118.2	צנון
(46.9)	(1478.3)	1,676.5	3,154.8	1,972.3	בטטות
(98.8)	(1604.6)	19.0	1,623.6	4,796.8	דלעת
(14.10)	(203.3)	1,238.3	1,441.7	1,032.2	תפוחי אדמה
2.05	184.4	9,179.7	8,995.3	2,323.2	מיקשה
43.7	35611.9	117,120.6	81,508.7	10,303.2	אבטיחים
(65.0)	(3509.9)	1,891.3	5,401.2	4,122.7	אבטיחים למאכל
51.3	3,108,080	9,166,757.8	6,058,677.7	63,660.0	אבטיחים לזרעים
(20.2)	(1233.0)	4,861.1	6,094.1	2,226.0	מלונים

מקור: למ"ס.

לוח 52 (המשך): פירוט מחירי היצוא החקלאי בשנים 2008 - 2010 (בש"ח לטונה מחירי 2010, אלא אם צויין אחרת*)

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר ש"ח			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
5.88	223.2	4,018.3	3,795.1	3,698.6	פרי הדר (כולל צעירים)
(22.9)	(673.7)	2,270.1	2,943.9	3,302.7	(תפוזים) (לשנתון)
(4.9)	(145.2)	2,804.1	2,949.4	3,347.9	שמוטי
(67.1)	(2002.4)	982.2	2,984.6	3,402.9	אפילים
18.4	497.2	3,199.9	2,702.7	2,006.1	טבוריים
(3.7)	(113.7)	2,921.7	3,035.4	3,195.5	אשכוליות
30.4	939.5	4,034.9	3,095.3	5,828.8	לימונים
20.8	1103.9	6,413.5	5,309.6	4,480.1	קליפים ואחרים
25.0	1337.3	6,677.4	5,340.0	4,527.0	קליפים
(32.3)	(1600.5)	3,357.0	4,957.5	4,113.1	זני הדרים אחרים
8.77	742.2	9,201.0	8,458.8	7,122.0	פירות, ללא הדרים (כולל צעירים)
(4.5)	(183.7)	3,909.6	4,093.3	-	תפוחי עץ
15.1	1004.9	7,646.5	6,641.6	6,188.1	שזיפים
22.5	1581.5	8,608.8	7,027.2	6,041.8	אפרסקים
(70.2)	(5162.948)	2,189.1	7,352.0	-	משמש
3.4	389.2	11,678.9	11,289.7	7,962.9	ענבי מאכל
(22.7)	(5939.5)	20,209.0	26,148.5	29,660.2	בנות
30.0	1981.9	8,597.8	6,615.9	6,472.0	אבוקדו
(8.4)	(477.9)	5,206.5	5,684.4	4,036.4	אפרסמון
(5.6)	(280.5)	4,762.7	5,043.3	3,978.2	מנגו
(0.8)	(183.5)	22,997.3	23,180.8	20,870.6	תמרים
14.6	1361.2	10,698.7	9,337.5	8,105.1	פירות אחרים
(2.6)	(336.7)	12,500.0	12,836.7	13,262.5	פיטאיה
20.1	1681.9	10,066.0	8,384.1	7,242.5	רימונים
39.1	9629.5	34,226.8	24,597.3	16,738.4	תאנים
(1.1)	(140.7)	12,249.2	12,389.9	13,994.9	ליצי
7.96	3,485.4	47,270.7	43,785.3	12,712.8	דובדבנים
(34.9)	(4877.7)	9,118.5	13,996.2	5,102.1	פירות אחרים
11.20	229,068	2,274,470.7	2,045,403.0	450,858.8	זרעים, שתילים, ייעור, שונים
10.9	221299.0	2,250,223.1	2,028,924.1	446,604.8	זרעים
(9.1)	(1561.8)	15,685.0	17,246.8	24,441.4	זרעים גד"ש

מקור: למ"ס.

לוח 53: פירוט מחירי היצוא החקלאי בשנים 2008 - 2010 - ענפי בעלי חיים (בש"ח לטונה מחירי 2010, אלא אם צויין אחרת*)

השינוי 2010 לעומת 2009		מחיר ש"ח			
אחוזים	הפרש	2010	2009	2008	
(25.70)	(597.1)	1,725.8	2,322.8	2,393.0	בעלי חיים ותוצרתם
..	(12134.3)	-	12,134.3	12,647.7	ענף העופות
..	(12134.3)	-	12,134.3	12,536.5	אפרוחים הודיים
(23.62)	(625.5)	2,022.4	2,647.9	2,514.1	ענף הדייג
(23.6)	(625.5)	2,022.4	2,647.9	2,514.1	גידול דגי נוי
(76.54)	(373.5)	114.5	488.0	834.6	יענים
(33.2)	(149.1)	300.2	449.3	390.6	יענים, בשר
(77.1)	(376.9)	111.7	488.6	836.9	יענים, עורות

* ביצים אפרוחים לאלפי יחידות
מקור: למ"ס.